

ଗୁରୁ ଶିଳ୍ପ

ପଞ୍ଚମ ଶତକ

ରାୟ ବାହାଦୁର ଡିକାରୀଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ

ଗୃହ ଶିଳ୍ପ

ପଞ୍ଚମ ଖଣ୍ଡ

ସମ୍ବିବାହାଦୁର ଭିକାରୀଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ

ପ୍ରଣୀତ

ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ

ଓଡ଼ିଶା ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଅର୍ଥାନ୍ତୁଲ୍ୟରେ

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜଦ୍ୱାରା

ପ୍ରକାଶିତ ।

୧୯୪୦.

ପଞ୍ଚିନ ଶସ୍ତ୍ର

ସୂଚୀ

ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠାଙ୍କ	ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠାଙ୍କ
ବସୁନଶିଳା	୧	ଗାଲିଗୁ	୩୪
ଗାଣ୍ଡି	୨	ଝୋଟର ପଟି	୩୯
ବଣ୍ଡଲ୍	୨	ଝୋଟବାଣିର ବ୍ୟାଗ୍ (Bag)	୪୧
ମୋଡ଼ା	୩	ଭଲ ଭଲ ବୁଣିବା ପ୍ରଣାଳୀ	୪୨
କେର	୭	ଟୁଲ୍ ବୁଣିବା ପ୍ରଣାଳୀ	୪୨
ପଣ	୭	ଭାଇମଣ୍ଡ	୪୮
ପାନ୍ଥ	୭	ପଟିବୁଣା	୪୯
ପେଟଖାଲ ପାନ୍ଥ	୯	ପେଟୀ ବା ବେଲ୍ଟ (Belt)	୫୦
ଟାଣୀ	୧୨	ଫ୍ରେସ୍ରେ ଟୁଲ୍ ବୁଣା	୫୧
ଭରଣୀ	୧୨	ଛଣ୍ଡା କନାର ବ୍ୟବହାର	୫୩
ବଥ	୧୨	କନ୍ଥା	୫୪
ମାଙ୍କୁ	୧୨	ଛଣ୍ଡା କନାର ଆସନ	୫୪
କଣ୍ଡା କାଠି	୧୩	ଛଣ୍ଡା କନାର ଟେବୁଲ୍ ବା ବାକ୍ସର ଘୋଡ଼ଣୀ }	୫୫
ଫିତା ବା ନେତ୍ରାର	୧୩	ଭଲ ବୁଣିବା ପ୍ରଣାଳୀ	୫୭
ହତା	୧୩	କମ୍ବଳ ବୁଣା	୫୭
ମାଡ଼ିତାଙ୍ଗି	୧୩	ଟାଣୀ	୫୮
ଟାଣୀ	୧୫	ମଣ୍ଡ	୫୯
ଝୁମ୍ମା (Fringes)	୧୯	ବଥ	୬୦
ସତରଞ୍ଜି ଓ ଗାଲିଗୁ	୨୦	ମିଲିଙ୍ଗ୍ (Milling)	୬୨
ସତରଞ୍ଜି ନିମନ୍ତେ ସୂତା	୨୨	କେତେକ ବିଶେଷ କଥା	୬୮

ଗୃହଶିଳ୍ପ

ପଞ୍ଚମ ଖଣ୍ଡ

ବୟନଶିଳ୍ପ

ଯେତେ ଦେଶରେ ଯେତେ ପ୍ରକାର ଶିଳ୍ପ ଅଛି, ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ବୟନଶିଳ୍ପ ବା ଲୁଗାବୁଣା ପ୍ରଧାନ । ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳ ଦେଶରେ ଲୁଗାବୁଣା କାମ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ କଲହାରୁ ହୁଏ । ଭାରତବର୍ଷରେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଲୁଗା ବୁଣିବାର କଳକାରଖାନାମାନ ବଞ୍ଚିଲାଣି । ୧୯୩୭ ମସିହାର ଡିସେମ୍ବର ୩୧ ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ ଭାରତବର୍ଷରେ ଯେତେ ସୂତା ଓ ଲୁଗାର କଳକାରଖାନା ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା, ତହିଁର ସଂଖ୍ୟା ଥିଲା ୩୭୦ । ପ୍ରତି ବର୍ଷ ଏହାର ସଂଖ୍ୟା ଅନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶମାନଙ୍କରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଅଛି, କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲୁଗା ବୁଣିବାର ବା ସୂତା କାଟିବାର କଳକାରଖାନା କୌଣସିଠାରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ନିକଟ ଭବିଷ୍ୟତରେ ସେପରି କୌଣସି କାରଖାନା ଖୋଲି ହେବାର ଆଶା ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ ।

ଭାରତବର୍ଷରେ ଲୁଗାକଳର କାରଖାନା ଯେତେ ବୃଦ୍ଧି ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତନ୍ତବୁଣା ଲୁଗାର ବ୍ୟବହାର ଯଥେଷ୍ଟ ରହିଅଛି । ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶରେ ତନ୍ତୀକ ସଂଖ୍ୟା ୧ ଲକ୍ଷ ୨ ହଜାର ୧୧୫ ଏବଂ ତନ୍ତର ସଂଖ୍ୟା ୪୭ ହଜାର ୪୧୮ । ଯଥା :—

	ତନ୍ତୀକ ସଂଖ୍ୟା	ତନ୍ତର ସଂଖ୍ୟା
କଟକ ଜିଲ୍ଲାରେ (ଅନୁଗୋଳ ବ୍ୟତୀତ)	୨୪,୫୯୨	୧୨,୭୩୫
ବାଲେଶ୍ୱର ,,	୯,୩୬୪	୫,୦୮୫
ପୁରୀ ,,	୧୧,୫୫୪	୩,୫୧୫
ସମ୍ବଲପୁର ,,	୨୧,୪୩୮	୧୧,୬୦୦
ଗଞ୍ଜାମ ,,	୨୫,୨୭୯	୯,୨୭୩
କୋରାପୁଟ ,,	୮,୦୪୪	୩,୪୦୧
ଅନୁଗୋଳ ,,	୫,୮୪୪	୧,୮୧୯
	<u>୧୦,୨,୧୧୫</u>	<u>୪୭,୪୧୮</u>

ଏ ହସାବରେ ଗଡ଼ଜାତମାନଙ୍କରେ ଥିବା ତନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଦିଅ ହୋଇ ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଶାରେ ବର୍ଷକ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ୩ କୋଟି ଟଙ୍କାର ଲୁଗା ଖରଚ ହୁଏ । ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ ୧ କୋଟି ସାଡ଼େ ୮୪ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କଲଲୁଗା ଓ ତନ୍ତବୁଣା ଲୁଗା ବିଦେଶରୁ ଆମଦାନୀ ହୁଏ । ଓଡ଼ିଶାର ତନ୍ତ୍ରୀମାନେ ୧ କୋଟି ୪୨ ଲକ୍ଷ ୧୯ ହଜାର ୩୦୦ ପାଉଣ୍ଡ (ପାଉଣ୍ଡକ ବାଲେଶ୍ୱରୀ ଅଧସେର) କଲର ସୁତାରେ ଲୁଗା ବୁଣନ୍ତି । ସେହି ଲୁଗାର ମୂଲ୍ୟ ହାରହାର ହସାବରେ ୧ କୋଟି ସାଡ଼େ ୧୪ ଲକ୍ଷ ହେବ । ଲୁଗାର ଦାମରୁ ସୁତାର ଦାମ ବାଦ୍ ଯାଇ ଯାହା ବଳେ, ତାହା ତନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ମଜୁରୀ ଓ ସେତିକି ମାତ୍ର ହେଲା ତନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଆୟ । ଦିନକୁ ଜଣପିଛା ଦୁଇଅଣାରୁ ଅଧିକ ପଡ଼ୁନାହିଁ । ବିଦେଶରୁ ଆମଦାନୀ ହେଉଥିବା ଲୁଗା ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ ୩୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଲୁଗା ଅନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶମାନଙ୍କରୁ ତନ୍ତ୍ରବୁଣା ଲୁଗା ଆସେ । ଓଡ଼ିଶାର ତନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଅତି ଶୋଚନୀୟ । ସେମାନେ ଖାଇବାକୁ ନ ପାଇବାରୁ ଅଧିକାଂଶ ତନ୍ତ୍ରୀ ନାରୀର ହୋଇ କଲକତା ଆଦି ଦୂର ଦେଶକୁ ଯାଇ ସେଠାରେ ବୁଲିକାମ କରି ପେଟ ପୋଷୁଅଛନ୍ତି । କେବଳ ଆମ ଦେଶରେ ଏହି ବୟନଶିଳା ପ୍ରତି ସହାନୁଭୂତି ନ ଥିବାରୁ ଓଡ଼ିଶାର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଶିଳାର ଏହି ଦୁରବସ୍ଥା ଘଟିଅଛି ।

୨୦ ହଜାର ମାଙ୍କୁ (Spindles) ର ଗୋଟିଏ ସୂତାକଳ ବର୍ଷରେ ୨୦ ଲକ୍ଷ ପାଉଣ୍ଡ ସୁତା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ପାରେ । ଓଡ଼ିଶାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାୟ ୧୪୦ ଲକ୍ଷ ପାଉଣ୍ଡ ସୁତା ଖରଚ ହୁଏ । ଏତିକି ସୁତା ଯୋଗାଇବାକୁ ସେହିପରି ୭ ଗୋଟି ସୂତାକଳ ଆବଶ୍ୟକ ।

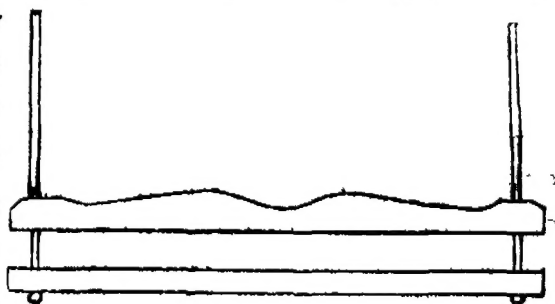
ରେଲ ଓ ମଟର ହେବା ପରେ ଯେପରି ଲୋକେ ଆଉ କୌଣସି ଯାନକୁ ପସନ୍ଦ କରୁ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଶୀଘ୍ର ଯିବା ଆସିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇ ଗୁଲିବାକୁ ଶକ୍ତି ହେଉ ନାହାନ୍ତି, ସେହିପରି କଲସୁତାର ସୁବିଧା ପାଇ ତାହା ଛାଡ଼ିଦେବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଯେଉଁମାନେ ଘରେ ଆସେ ଆସେ ସୁତା କାଟି ଲୁଗା ବୁଣାଇବେ ସେମାନେ କପାଗୁଷ୍ଠ କରି ଘରେ ସୁତା କାଟି ଲୁଗା ବୁଣାଇ ପିନ୍ଧନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସୂତାକଳ ହେଲେ କପାଗୁଷ୍ଠ ନିଷ୍ପତ୍ତି ବଢ଼ିବ ଏବଂ ସୁତା ପାଇଁ ଯେତେ ଟଙ୍କା ପଦାକୁ ଗୁଲି ଯାଉଅଛି ତାହା ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଶାରେ ରହିଯିବ ।

ଓଡ଼ିଶାର ବୟନଶିଳା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଇତିହାସ ମିଥ୍ୟା ହେବାକୁ ବସିଲାଣି । ୧୮୩୭ ମସିହାର ଆସିଆଟିକ୍ ସୋସାଇଟିର ମୁଖପତ୍ରରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ, ସେ ସମୟରେ ଉତ୍କଳ ବସୁବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଥିଲା । ହଣ୍ଟର ସାହେବ ତାଙ୍କ ଇତିହାସରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ, ସେ ସମୟରେ ଉତ୍କଳରେ ଯେଉଁ ସବୁ ବସ୍ତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିଲା, ତାହାକୁ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜା ଦ.ମିତ୍ରା ବଢ଼ିଆ ଭେଟୀ ଓ ବେରୁରରୁପେ ଭରତର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜଦରବାରମାନଙ୍କୁ ପଠାଉଥିଲେ । କଥିତ ଅଛି, ଉତ୍କଳର ରାଜା ଅଯୋଧ୍ୟାର ରାଜାଙ୍କୁ ଏପରି ଶକ୍ତି ଏ ବଢ଼ିଆ ଲୁଗା ପଠାଇଥିଲେ ଯେ, ସେ ସମୟରେ ତାହାଠାରୁ ବେଶୀ କାର୍ଯ୍ୟରେ

ଲୁଗା ପୁଥିବାରେ ଆଉ କେଉଁଠାରେ ବୁଣା ହେଉ ନ ଥିଲା । ବୃଣକ୍ୟ ତାହାଙ୍କର ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ରରେ ପ୍ରାଚୀନ ଓଡ଼ିଶାର ସେହି କାଳର ଲୁଗାବୁଣାର ଖୁବ୍ ସୁଖ୍ୟାତି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିପାରୁ ଅଛନ୍ତି । କାଗଜ ପତ୍ରରୁ ପ୍ରମାଣ ମିଳେ ଯେ, ଇଷ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆ କମ୍ପାନୀ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଆସି ଏଠାରେ ବେପାର ବଣିଜ କଲବେଳେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଲୁଗାବୁଣା ବ୍ୟବସାୟର ଏତେ ଉନ୍ନତି ହୋଇଥିଲା ଯେ, ଇଷ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆ କମ୍ପାନୀ ବର୍ଷରେ ଓଡ଼ିଶାରୁ କେବଳ ଲୁଗା ବିଶି ସେ ଲୁଗାକୁ ବକି ୧୦।୧୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଲାଭ ପାଉଥିଲେ । ସାର୍ ସଦୁନାଥ ସରକାର ତାଙ୍କର ମୋଗଲ ଶାସନ (Mogal administration) ନାମକ ପୁସ୍ତକରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ, ଏହି ସମୟରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ତନ୍ତ୍ରୀକଦ୍ୱାରା ବୁଣା ଲୁଗା ପାଟଣା, ଆଗ୍ରା, ଜାପାନ ଓ ଇଉରୋପକୁ ମଧ୍ୟ ପଠାଯାଉଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଆ ତନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଲୁଗାବୁଣାରେ ବାହାଦୁରୀ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଲୋପ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଆଜି ମଧ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାର ଗୁଲନଗର ଗ୍ରାମର ତନ୍ତ୍ରୀମାନେ ଲୁଗାର ଧଡ଼ିରେ ଓ ମୁହୁଣ୍ଡାରେ ଖୁବ୍ ବାରିକ୍ ଜରିକାମ କରି ଜାଅନ୍ତା ପଶୁପଶି, ଲତା ଓ ଫୁଲର ରୂପ ଫୁଟାଇ ଦେଇ ପାରୁଅଛନ୍ତି । ଧଳାପଥର ଏବଂ ନୟାଗଡ଼ର ତନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ କାରିଗରି କମବୁଣା ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳର କାରିଗର ନକଲ କରି ପାରି ନାହାନ୍ତି । ବଡ଼ମ୍ବାର ମାଣିଆବନ୍ଧର ଓ ଜଗିରିଆର ତନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ କାରିଗରି ସହଜରେ ଲୋପ ହେବ ନାହିଁ । ସେମାନେ ‘ବାକ’ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଯେଉଁ ଚିତ୍ରିତ ଲୁଗାମାନ ବୁଣନ୍ତି ତାହା ଓଡ଼ିଶା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କୌଣସିଠାରେ ନାହିଁ । ସମ୍ବଲପୁରର ପରଦାର ଆଜି ମଧ୍ୟ ବିଲତ ଆଦି ଦେଶରେ ଆଦର ହେଉଅଛି ।

ଲୁଗା ବୁଣିବା ପାଇଁ ପୁରୁଷ ଯେଉଁ ସବୁ ଚକ୍ର ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ଆସୁଥିଲା, ତାହାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଫୋପଡ଼ା ଚକ୍ର (Throw shuttle) କହନ୍ତି । ୧ ନମ୍ବର ଛବି ଦେଖ । ସରକାରଙ୍କ ଯତ୍ନରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୋଟିଏ ଉନ୍ନତ ଧରଣର ଚକ୍ର ଅନେକ ସ୍ଥଳରେ ଚଳାଇଣି । ସେହି ଚକ୍ରକୁ ଠକଠକ ଚକ୍ର (Fly shuttle) କହନ୍ତି । କେହି କେହି ଏହାକୁ ଛଟିକଣି ଚକ୍ର ମଧ୍ୟ କହନ୍ତି । ୨ ନମ୍ବର ଛବି ଦେଖ ।

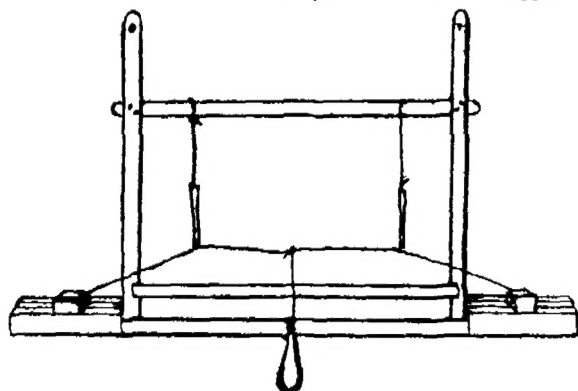

୧ ନମ୍ବର ଛବି

ସରକାରଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ଫୁଲ ଆଦି ଉନ୍ନତ ପ୍ରକାର କମକାମ ବୁଣିବା ପାଇଁ ନାନା ପ୍ରକାର ତନ୍ତ୍ରୀ (Dubbie) ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଅଛି । ଆହୁର ମଧ୍ୟ ଉନ୍ନତ ପ୍ରକାରର ମାଙ୍କୁ,

କଣ୍ଠାକାଠି, ତାହା କରବାର ଡ୍ରମ (Drum) ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଅଛି । ଏହି ସବୁ ଭିତର ପ୍ରକାରର ତନ୍ତ ଆଦର ବ୍ୟବହାରଦ୍ୱାରା ଲୁଗା ବୁଣିବାର ସୁବିଧା ବହୁପରିମାଣରେ ବଢ଼ିଅଛି ।

ପୁରାତନ ତନ୍ତଦ୍ୱାରା ବୁଣିବା ସମୟରେ ମାଙ୍କୁ ହାତରେ ଧରି ଦୁଇ ପାଖରୁ ଫୋପାଡ଼ିବାକୁ

୨ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

ପଡ଼େ । ସେହି ହେତୁରୁ ପୁରାତନ ତନ୍ତକୁ ଫୋପଡ଼ା ତନ୍ତ କହନ୍ତି । ଠକ୍‌ଠକ ତନ୍ତର ନମ୍ବରେ ଖଣ୍ଡିଏ ପଟା ଲଗିଥାଏ । ପଟା ଖଣ୍ଡିକର ଦୁଇ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଦୁଇଗୋଟି ଛେଟ ଛେଟ ଘର ଖଣ୍ଡା ଯାଇଥାଏ । ସେହି ଘରକୁ ବାକ୍ସ କହନ୍ତି । ସେହି ଘର ବା ବାକ୍ସ ଦୁଇଟିରେ ଛେଟ ଛେଟ ଦୁଇଟି ମେଣ୍ଟି ସହଜରେ ଯିବା ଆସିବା କରବା ପାଇଁ ଖାସ ରଖାଯାଇଥାଏ ।

୨ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର ପରି ତନ୍ତରେ

ଖଣ୍ଡିଏ ତୋର ଲଗିଥାଏ । ସେହି ତୋରର ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡ ମେଣ୍ଟି ଦୁଇଟି ସଙ୍ଗେବଳା ହୋଇଥାଏ । ମଝିରେ ଆଉ ଖଣ୍ଡିଏ ମୁଠା ଲଗା ଯାଇଥାଏ । ସେହି ମୁଠା ଧରି ବାମ ଆଡ଼କୁ ଅଳ୍ପ ଜୋର ଦେଇ ଝିଙ୍କିଦେଲେ ଡାହାଣ ପାଖରୁ ମେଣ୍ଟିର ଆଘାତ ପାଇଁ ମାଙ୍କୁଟି ବାଆଁ ପାଖକୁ ଚାଲିଯାଏ ଏବଂ ଡାହାଣ ଆଡ଼କୁ ଜୋର ଦେଇ ଝିଙ୍କି ଦେଲେ ମାଙ୍କୁଟି ବାଆଁ ପାଖର ମେଣ୍ଟିର ଆଘାତ ପାଇଁ ଡାହାଣ ପାଖକୁ ଚାଲିଯାଏ । ପୁରୁଣା ଧରଣର ଫୋପଡ଼ା ତନ୍ତରେ ମାଙ୍କୁ ହାତରେ ଧରି ଫୋପାଡ଼ିବାକୁ ହୁଏ ଏବଂ ଡାହାଣ ଖାଲ ସୁତାଟି ଉପରେ ଯିବା ଆସିବା କରେ । ମାତ୍ର ଠକ୍‌ଠକ ତନ୍ତରେ ମାଙ୍କୁଟି ତନ୍ତତଳେ ଲଗିଥିବା ପଟା ଖଣ୍ଡିକ ଉପରେ ରହୁଥିବା ସୁତା ଉପରେ ଯିବା ଆସିବା କରେ । ସେହି ହେତୁରୁ ଉପରୁ ଝୁଲୁଥିବା ମୁଠା ଧରି ଯେଉଁ ଦଗରୁ ଅଳ୍ପ ଜୋର ଦେଇ ଝିଙ୍କି ଦିଆଯାଏ, ମାଙ୍କୁଟି ସହଜରେ ସେହି ଦଗକୁ ଚାଲିଯାଏ । ପୁଣି ଦୁଇ ପ୍ରାନ୍ତରେ ମେଣ୍ଟି ଦୁଇଟିରେ ବାକି ସହଜରେ ଫେରିଅସେ । ଥରେ ବାଆଁକୁ ଓ ଥରେ ଡାହାଣକୁ ଜୋର ଦେଇ ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ଝିଙ୍କି ପାରିବ, ଦୁଇ ପ୍ରାନ୍ତର ମେଣ୍ଟି ଦୁଇଟିରେ ବାକି ମାଙ୍କୁଟି ବାଆଁରୁ ଡାହାଣକୁ ଏବଂ ଡାହାଣରୁ ବାଆଁକୁ ସେତେ ବେଗରେ ସହଜରେ ଯିବା ଆସିବା କରି ପାରିବ; ତେଣୁ ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ତନ୍ତଦ୍ୱାରା ଅତି ତନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା ବେଶି ଲୁଗା ବୁଣାଯାଇ ପାରେ ।

ଠକଠକି ତନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ଜଣେ ତନ୍ତ୍ରୀ ଦିନକୁ ସହଜରେ ୧୦।୧୨ ଗଜ (ପ୍ରାୟ ୨୦।୨୨ ହାତ) ଲୁଗା ବୁଣି ପାରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପୁରୁଣା ଧରଣର ତନ୍ତ୍ରଦ୍ୱାରା ୪୫ ଗଜରୁ ଅଧିକ ବୁଣି ହେବ ନାହିଁ । ୧୯୨୯ ମସିହାରେ ପାଟଣାଠାରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ହୋଇଥିଲା । ସେହି ପ୍ରଦର୍ଶନୀରେ ଠକଠକି ତନ୍ତ୍ରଦ୍ୱାରା ଲୁଗା ବୁଣିବାର ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଜଣେ ତନ୍ତ୍ରୀ ୮ ଘଣ୍ଟାରେ ୩୭ ଗଜ ଲୁଗା ବୁଣି ପ୍ରଥମ ସୁରସ୍ୱାର ପାଇଥିଲା । ୧୯୩୫ ମସିହାରେ ସେହିଠାରେ ଆଉ ଥରେ ପ୍ରଦର୍ଶନୀରେ ଲୁଗାବୁଣା ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ୪୦ ନମ୍ବର ସୁତାର ଧୋତି ୪ ଘଣ୍ଟାରେ ୮ ଗଜ ବୁଣି ଜଣେ ତନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରଥମ ସୁରସ୍ୱାର ପାଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାର ବାଣ୍ଟାକିଧି ଘଡ଼େଇ ନାମକ ଜଣେ ତନ୍ତ୍ରୀ ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ୨୫ ଗଜ ଲୁଗା ବୁଣି ସେହି ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ତୃତୀୟ ସୁରସ୍ୱାର ପାଇଥିଲା ।

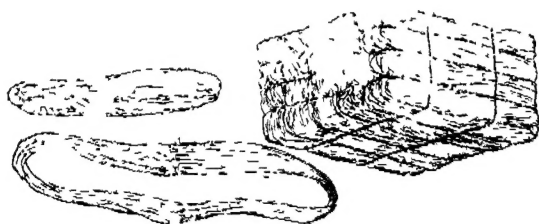
ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ପୁରୁଣା ତର୍କର ତନ୍ତ୍ରରେ ମାଙ୍କୁଟି ହାତରେ ଫୋପାଡ଼ିବାଦ୍ୱାରା ଲୁଗା ବୁଣା କାମ ହେଉଥିବାରୁ ଜଣେ ଲୋକର ଦୁଇ ପାଖରେ ହାତ ଯେତେ ଦୂର ଯାଇ ପାରନ୍ତି ତହିଁରୁ ଅଧିକ ତଉଳାର ଲୁଗା ବୁଣାଯାଇ ପାରେ ନାହିଁ । ଠକଠକି ତନ୍ତ୍ରରେ କେବଳ ମଝିରେ ବସି ମୁଠି ଝିଙ୍କିଦେଇ ଯେପରି ଟାଣିବ, ମାଙ୍କୁଟି ସେହିପରି ଗତି କରିବ ଏବଂ ହାତର ଶକ୍ତି ଅନୁସାରେ ଦୁଇ ପାଖକୁ ମାଙ୍କୁ ବହୁ ଦୂରକୁ ଯିବା ଆସିବା କରି ପାରନ୍ତି; ତେଣୁ ଏହି ତନ୍ତ୍ରଦ୍ୱାରା ୨୦।୭୦ ଇଞ୍ଚ (୩।୪ ହାତ) ବା ତହିଁରୁ ବେଶୀ ତଉଳାର ଲୁଗା ସହଜରେ ବୁଣାଯାଇ ପାରେ ।

ବୟନଶିଳ୍ପ ବିଷୟ ବିଶଦଭାବରେ ଲେଖିବାକୁ ଗଲେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ପୁସ୍ତକ ହୋଇଯିବ । କିନ୍ତୁ ଆମର ଏହି ପୁସ୍ତକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୃଥକ୍; ତେଣୁ ଏଥିରେ ବୟନଶିଳ୍ପ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେବଳ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ସାଧାରଣ ଜାଣିବା ବିଷୟ ଲେଖାଯାଉଅଛି ଏବଂ ଯେଉଁ ଲୁଗାମାନ ସାଧାରଣତଃ ତନ୍ତ୍ରୀମାନେ ବୁଣନ୍ତି ନାହିଁ, ସେହିପରି କେତେକ ଜାତିର ଲୁଗା ବୁଣିବାର ପ୍ରଣାଳୀ ବିଶଦଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଉଅଛି । ଯଥା :—କୋର, ସତରଞ୍ଜି, ଗାଲିବୁ, ତଉଲିଆ, ହୋଟର ପଟି, ଦରି ଇତ୍ୟାଦି । ଏହି ପଦାର୍ଥମାନ ଯେ ତନ୍ତ୍ରୀମାନେ ବୁଣି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ତାହା ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ସାଧାରଣତଃ ଏହାକୁ ବୁଣନ୍ତି ନାହିଁ; ନାନାପ୍ରକାର ପିନ୍ଧିବାର ଲୁଗାଝଟା, ଗାମୁଛା ଇତ୍ୟାଦି ବୁଣନ୍ତି । ଏଭଳି ପଦାର୍ଥମାନ ତନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଯେ କେହି ବ୍ୟକ୍ତି ସହଜରେ ଆପଣା ଆପଣା ଘରେ ବୁଣି ପାରନ୍ତି ।

କଳଦ୍ୱାରା ଲୁଗା ବୁଣା ହେଉ କିମ୍ବା ହାତ ତନ୍ତ୍ରଦ୍ୱାରା ବୁଣା ହେଉ, ସବୁ ତନ୍ତ୍ରରେ କଳସୁତାରେ ଖୁବ୍ ବେଶୀ ଲୁଗାବୁଣା କାମ ଚଳୁଛି । ହାତକଟା ସୁତା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବେଶୀ ଲେ ପାରି ନାହିଁ ।

କଳସୁତା ଗାଣି, ବଣ୍ଡଲ, ମୋଡ଼ା ଓ କେରୁ କେରୁ ହେ'ଇ ବଳାଯାଇ କାରବାର ହୁଏ । ସେହି ସବୁ ଗାଣି, ବଣ୍ଡଲ, ମୋଡ଼ା ଓ କେରୁରେ କାହିଁରେ କେତେ ସୁତା ଥାଏ, ତାହା ଜାଣିବା ଏବଂ ସବୁ ଓ ମୋଟା ସୁତାକୁ କିପରି ଟେଣିଭୁକ୍ତ କରି ବଳାଯାଇଥାଏ, ଏଗୁଡ଼ିକ ଜାଣିବା ସମସ୍ତଙ୍କର ଦରକାର । ଏହି ବିବରଣଗୁଡ଼ିକ ନ ଜାଣିଥିଲେ କୌଣସି ଲୁଗା ଦେଖିଲେ ତହିଁରେ କେତେସୁତା ଓ କି ନମ୍ବରର ସୁତା ଲାଗିଅଛି କିମ୍ବା କୌଣସି ଲୁଗା ବୁଣାଇବାକୁ ହେଲେ ସେଥି ନିମନ୍ତେ କେତେ ସୁତା ଓ କେଉଁ ନମ୍ବରର ସୁତା ଲେଡ଼ା ହେବ, ତାହା ସହଜରେ ଜାଣି ହେବ ନାହିଁ; ତେଣୁ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେତେକ ବିବରଣ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :—

ଗାଣି—ସାଧାରଣତଃ ପ୍ରତି ଗାଣିରେ ୪୦ ବଣ୍ଡଲ ସୁତା ଥାଏ, ମାତ୍ର ଅନେକ ସମୟରେ

ଏହି ସଂଖ୍ୟା ଠିକ୍ ନ ଥାଏ । କୌଣସି କୌଣସି ଗାଣିରେ ୮୦ ବଣ୍ଡଲ ଓ ଆଉ କେତେକ ଗାଣିରେ ଭଲ ଭଲ ସଂଖ୍ୟାର ବଣ୍ଡଲ ରଖାଯାଇ ମଧ୍ୟ ଗାଣି ବଳା ଯାଇଥାଏ । ଓଜନରେ ମଧ୍ୟ କେତେକ ଗାଣି ୩୦୦ ପାଇଣ୍ଡ୍ର, କେତେକ

୩ ନମ୍ବର ଚିହ୍ନ

୩୨୦ ପାଇଣ୍ଡ୍ର, କେତେକ ୪୦୦ ପାଇଣ୍ଡ୍ର

ଓ କେତେକ ୫୦୦ ପାଇଣ୍ଡ୍ର ଥାଏ । ରଞ୍ଜିନ ସୁତାର ଗାଣି ଗୁଡ଼ିକରେ କେଉଁ ଗାଣିରେ ୩୦୦ ପାଇଣ୍ଡ୍ର, କେଉଁଥିରେ ୨୫୦ ପାଇଣ୍ଡ୍ର ଏବଂ କେଉଁ କେଉଁ ଗାଣିରେ ୧୫୦ ପାଇଣ୍ଡ୍ର ଓଜନର ସୁତା ଥାଏ ।

ବଣ୍ଡଲ—ସାଧାରଣତଃ ପେଟେ ନମ୍ବରର ସୁତା ସେତିକି ଗୋଟି ମୋଡ଼ା ଏକାଠି ବଳାଯାଇ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ବଣ୍ଡଲ ବଳା ହୋଇଥାଏ । ମାତ୍ର ଏହି ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ସବୁ ବଣ୍ଡଲରେ ସମାନ ନ ଥାଏ ।

ମୋଡ଼ା—ସାଧାରଣତଃ ପ୍ରତି ମୋଡ଼ାରେ ୧୦ କେରୁ ଲେଖାଏଁ ସୁତା ଥାଏ । ମାତ୍ର ତାହା ମଧ୍ୟ ସବୁଥିରେ ଠିକ୍ ନ ଥାଏ । ୨ ନମ୍ବର ଠାରୁ ୧୪ ନମ୍ବର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁତାର ପ୍ରତି ମୋଡ଼ାରେ ୫ କେରୁ ଲେଖାଏଁ ସୁତା ଥାଏ । ୧୬ ନମ୍ବରଠାରୁ ୪୨ ନମ୍ବର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁତାର ପ୍ରତି ମୋଡ଼ାରେ ୧୦ କେରୁ ଲେଖାଏଁ ଏବଂ ୪୪ ଠାରୁ ତହିଁର ଉପର ନମ୍ବର ସୁତାର ପ୍ରତି ମୋଡ଼ାରେ ୨୦ କେରୁ ଲେଖାଏଁ ସୁତା ଥାଏ ।

କେରା—ପ୍ରତି କେରାରେ ୭ ପଣ ଲେଖାଏଁ ସୂତା ଥାଏ ଏବଂ ପ୍ରତି କେରାରେ ସୂତା-ଗୁଡ଼ିକ ପଣ ପଣ ହୋଇ ଭାଗ କରାଯାଇ ଖଣ୍ଡିଏ ଅଲଗା ସୂତାରେ ବନ୍ଧା ହୋଇଥାଏ ।

ପଣ—ପ୍ରତି ପଣକ ସୂତାରେ ୨୦ ଗଣ୍ଡା ସୂତା ବନ୍ଧା ହୋଇଥାଏ । ଯେଉଁ ନମ୍ବର ସୂତା ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତହିଁରେ ଏହି ପଣ ହସାବଟି ଠିକ୍ ଥାଏ ଏବଂ ତହିଁର ଲମ୍ବା ୧୨୦ ଗଜ ରଖାଯାଇଥାଏ ।

ଯେ କୌଣସି ନମ୍ବର ସୂତା ହେଲେ ମଧ୍ୟ ପଣ ଓ କେରାର ମାପ ସବୁ ସୂତାର ସମାନ ଥାଏ; ତେଣୁ ସେହି ମାପଟି ଜାଣି ରଖିଲେ ଯେ କୌଣସି ନମ୍ବରର ସୂତାରେ ବୁଣା ହୋଇଥିବା ଲୁଗାରେ ଲାଗିଥିବା ସୂତାର ପରିମାଣ ବା ଯେ କୌଣସି ନମ୍ବର ସୂତାରେ କୌଣସି ଲୁଗା ବୁଣାଇବାକୁ ହେଲେ ତହିଁରେ କେତେ ସୂତା ଲାଗିବ; ତହିଁର ପରିମାଣ ଜାଣିବାପାଇଁ କେରାକୁ ମୂଳ କରି ହସାବ କରିବାକୁ ହେବ । ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରଥମେ ସୂତାର ନମ୍ବର ଓ ପାନିଆର ନମ୍ବର ସ୍ଥିର କରି ତା ପରେ ହସାବ କରିବ । ଗୋଟିଏ ଲୁଗାରେ କେତେ ସୂତା ଲାଗିବ; ତାହା ଜାଣିବାପାଇଁ ତନ୍ତରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ପାନିଆ ବିଷୟ ଆଗେ ନ ଜାଣିଲେ ସତାର ପରିମାଣ ସ୍ଥିର କରି ହେବ ନାହିଁ, ତେଣୁ ଏଠାରେ ପାନିଆ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେତେକ ବିଷୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା । ତା ପରେ କେତେଗୋଟି ହସାବ ଅଙ୍କରେ କିଛି ଦେଖାଇ ଦିଆଯିବ । ସେହି ହସାବ ବୁଝିଲେ କେଉଁ ଲୁଗାପାଇଁ କେତେ ସୂତା ଆବଶ୍ୟକ ବା କେଉଁ ଲୁଗାଟିରେ କେତେ ସୂତା ଲାଗିଅଛି, ତାହା ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ସହଜରେ ହସାବ କରି ସ୍ଥିର କରି ପାରବେ ।

ପାନିଆ

ପାନିଆ ତନ୍ତର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଅଙ୍ଗ । ପାନିଆ ବ୍ୟତୀତ ତନ୍ତରେ ଲୁଗା ବୁଣାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ମୋଟ ସୂତା ବୁଣିବାପାଇଁ ପାତଳ ପାନିଆ ଓ ସବୁ ସୂତା ବୁଣିବାପାଇଁ ଘନ ପାନିଆ ଲୋଡ଼ା ହୁଏ । ଯେ କୌଣସି ପାନିଆର ପ୍ରଥମ ଏକ ଇଞ୍ଚ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଯେତେଗୋଟି କାଡ଼ୀ ଲାଗିଥାଏ ତହିଁର ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତି ଇଞ୍ଚରେ ଠିକ୍ ସେତେକ ଲେଖାଏଁ କାଡ଼ୀ ଲାଗିଥାଏ । ପାନିଆର ପ୍ରତି ଇଞ୍ଚରେ କାଡ଼ୀର ସଂଖ୍ୟା ଯେତେ କମ୍ ଥାଏ, ତାହାକୁ ତେଜେ ପାତଳ ପାନିଆ କୁହାଯାଏ ଏବଂ ପ୍ରତି ଇଞ୍ଚରେ କାଡ଼ୀର ସଂଖ୍ୟା ଯେତେ ଅଧିକ ଥାଏ, ତାହାକୁ ତେଜେ ଘନ ପାନିଆ କୁହାଯାଏ । କାଡ଼ୀର ସଂଖ୍ୟା ଅନୁସାରେ ପାନିଆର ନମ୍ବର ସ୍ଥିର କରାଯାଏ ।

୪ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ର

ପାନଥର ପ୍ରତି ଇଷ୍ଟରେ ଯେତେଗୋଟି କାକ୍ଷୀ ଥାଏ, ସେହି ଅନୁସାରେ ପାନଥର ଘରର ସଖ୍ୟା ଜଣାପଡ଼େ । ଗୋଟିଏ ପାନଥର ଏକ ଇଷ୍ଟ ସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟରେ ଯେବେ ୨୫ ଗୋଟି କାକ୍ଷୀ ଲାଗିଥିବ, ତେବେ ସେହି ଏକ ଇଷ୍ଟ ସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟରେ ୨୪ ଗୋଟି ଘର ଥିବ । ଲୁଗା-ବୁଣିବାପାଇଁ ସୁତା ପାନଥରେ ଖଞ୍ଜି ଲାବେଲେ ପ୍ରତି ଘରେ ଦୁଇଗୋଟି ଲେଖାଏଁ ସୁତା ଖଞ୍ଜିବାକୁ ହୁଏ । ଏହି ୨୪ ଗୋଟି ଘରରେ ୪୮ ଗୋଟି ସୁତା ଦିଆଯିବ, ତେଣୁ ଏହି ପାନଥଟିକୁ ୪୮ ନମ୍ବର ପାନଥ କୁହାଯିବ । ସବୁ ପାନଥରେ ସବୁ ନମ୍ବରର ସୁତା ବୁଣାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ପାନଥର ନମ୍ବର ଯେତେ ବେଶୀ ହେବ, ତହିଁର ଘରଗୁଡ଼ିକ ତେତେ ଛୋଟ ହେବ । ଛୋଟ ଘରେ ମୋଟ ସୁତା ଲାଗି ପାରିବ ନାହିଁ ।

କେଉଁ କେଉଁ ନମ୍ବର ପାନଥରେ କେଉଁ କେଉଁ ନମ୍ବରର ସୁତା ବୁଣାଯାଇ ପାରିବ ତହିଁର ଗୋଟିଏ ତାଲିକା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା । ଯଥା :—

ସୁତାର ନମ୍ବର	ପାନଥର ନମ୍ବର
୧୦ ନମ୍ବର	୨୪ ନମ୍ବର ଠାରୁ ୨୮ ନମ୍ବର
୧୨ " "	୨୮ " " ୩୨ " "
୧୬ " "	୩୨ " " ୩୬ " "
୨୦ " "	୩୬ " " ୪୦ " "
୨୮ " "	୪୦ " " ୪୪ " "
୩୨ " "	୪୪ " " ୪୮ " "
୪୦ " "	୪୮ " " ୫୨ " "
୫୦ " "	୫୨ " " ୫୮ " "
୬୦ " "	୫୮ " " ୬୨ " "
୭୦ " "	୬୨ " " ୬୬ " "
୮୦ " "	୬୬ " " ୭୦ " "
୯୦ " "	୭୦ " " ୭୪ " "
୧୦୦ " "	୭୪ " " ୮୦ " "
୧୧୦ " "	୮୦ " " ୮୨ " "
୧୨୦ " "	୮୨ " " ୮୬ " "

ପେଟଶାଲ ପାନିଆ—ସୁଦ୍ଧ ଯେତେବେଳେ କଳସୂତା ବାହାରି ନ ଥିଲେ ତେତେବେଳେ କେବଳ ହାତକଟା ସୂତାରେ ସବୁ ଲୁଗା ବୁଣା ହେଉଥିଲା । ଭଗ୍ନୀମାନେ ସେ ସମୟରେ ଲୁଗା ବୁଣିବାପାଇଁ ଯେଉଁ ସବୁ ପାନିଆ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ, ସାଧାରଣତଃ ତହିଁରେ ସବୁ ସ୍ଥାନରେ ସମାନ ସଂଖ୍ୟାର କାଢ଼ୀ ରହୁ ନ ଥିଲା । ପାନିଆଟିର ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡରେ ଅଧିକ କାଢ଼ୀ ରଖି ମଝିରେ କମ କାଢ଼ୀ ରଖୁଥିଲେ । ଅର୍ଥାତ୍ ପାନିଆର ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡରୁ ଘନ ରଖି ମଝି ପାତଳ କରୁଥିଲେ । କାରଣ ହାତକଟା ସୂତା ଯେତେ ଉଚ୍ଛ୍ଳଷ୍ଟ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସବୁ ସମୟରେ ଏକସମାନ ମୋଟର ସୂତା ମିଳୁ ନ ଥିଲା । ସେହି ହେତୁରୁ ତନ୍ତ୍ରୀ ସୂତାଗୁଡ଼ିଏ ପାଇଲେ ପ୍ରଥମେ ତହିଁରୁ ସବୁ ମୋଟା ସୂତାଗୁଡ଼ିକ ଅଲଗା ଅଲଗା କରି ବାହୁ ଭାଗ କରୁଥିଲେ । ପାନିଆର ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡରେ ସବୁ ସୂତା ଖଞ୍ଜି ମୋଟ ସୂତାକୁ ମଝିରେ ଦେଉଥିଲେ । ସେଥିନିମନ୍ତେ ସେମାନେ ପେଟଶାଲ ପାନିଆ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଥିଲେ । ସେହି ପାନିଆରେ ଲୁଗାଟି ବୁଣିସାରି ତାହାକୁ ଧୋଇ ଘସ ଘସି କରିଦେଲେ ଲୁଗାଟି କିମ୍ପେ ସମତୁଲ ହୋଇ ଯାଉଥିଲା ।

କଳସୂତାରେ ଯେଉଁ ନମ୍ବରର ସୂତା ନେବ, ତହିଁର ସବୁ ଖିଅଗୁଡ଼ିକର ମୋଟା ସବୁଠାରେ ସମାନ; ତେଣୁ କଳସୂତାରେ ବୁଣିବାକୁ ହେଲେ ଆଉ ପେଟଶାଲ ପାନିଆର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ପେଟଶାଲ ପାନିଆରେ କଳସୂତା ବୁଣିଲେ ଲୁଗାଟିର ଦୁଇପାଖ ଘନ ହୋଇ ମଝି ପାତଳ ହୋଇଯିବ ଏବଂ ଲୁଗାଟି ମଝିରୁ ଶୀଘ୍ର ଚରିଯିବ ।

ଖଣ୍ଡି ଏ ଲୁଗା ବୁଣିବାପାଇଁ କେତେ ସୂତା ଆବଶ୍ୟକ, ତାହା ଜାଣିବାକୁ ହେଲେ ପ୍ରଥମେ ଗୁରୁ କରିବ ଯେ କେତେ ନମ୍ବର ପାନିଆରେ ତାହା ବୁଣାଯିବ । ତା ପରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମତେ ହିସାବ କଲେ ସୂତାର ପରିମାଣ ସହଜରେ ଜାଣି ପାରିବ ।

ପାନିଆର ନମ୍ବର X ଲୁଗାର ଲମ୍ବା ଯେତେ ଗଜ X ଲୁଗାର ଚଉଡ଼ା ଯେତେ ଗଜ
ଏକ କେର ସୂତାର ଲମ୍ବା

= ଟାଣି ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକ ସୂତାର କେରର ପରିମାଣ । ଅର୍ଥାତ୍ ପାନିଆର ନମ୍ବର ସଙ୍ଗେ ଲୁଗାର ଲମ୍ବା ଯେତେ ଗଜ ଓ ଲୁଗାର ଚଉଡ଼ା ଯେତେ ଗଜ ତାହାକୁ ଗୁଣି ଗୁଣଫଳକୁ ଏକ କେର ସୂତାର ଲମ୍ବା ଦ୍ଵାରା ହରଣ କଲେ ଯାହା ଫଳ ହେବ, ସେତିକି ସେ ଲୁଗାର ଟାଣି ନିମନ୍ତେ ଦରକାର । ସୂତାର ପରିମାଣ ସେତିକି କେର ବୋଲି ସ୍ଥିର କରିବ ।

ଗୋଟିଏ ଲୁଗା ନିମନ୍ତେ ଟାଣିରେ ଯେତିକି ସୂତା ଲାଗେ, ଭରଣୀରେ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ସେହି ପରିମାଣର ସୂତା ଲାଗିବ ।

ଏକ କେରୁ ସୁତାର ଲମ୍ବା ୮୪୦ ଗଜ, କିନ୍ତୁ ଲୁଗାଟି ବୁଣି ଶେଷ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାନା ପ୍ରକାରରେ କିଛି କିଛି ସୁତା ନଷ୍ଟ ନଷ୍ଟ ହେବ । ତେଣୁ ହସାବ କଲବେଳେ ସାଧାରଣତଃ ପ୍ରତି-କେରୁ ୮୦୦ ଗଜ ଧରି ହସାବ କରାଯାଏ । ଯେବେ ୪୦ ନମ୍ବର ପାନିଆଦ୍ୱାରା ୪୨ ଇଞ୍ଚ ଉତ୍ତାର ୪ ଗଜ ଲୁଗା ବୁଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବ, ତେବେ ସେଥିନିମନ୍ତେ କେତେ ସୁତା ଲାଗିବ ତାହା ସ୍ଥିର କରିବାପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତମତେ ହସାବ କରିବ ।

$୪୦ \times ୪୨ = ୧୬୮୦$ ଗୋଟି ଖିଅ ଟାଣିରେ ଲାଗିବ । $୧୬୮୦ \times ୪ = ୬୭୨୦$ ଗଜ ସେହି ଟାଣି ସୁତାର ଲମ୍ବା ହେବ ।

ଟାଣିରେ ଯେତିକି ସୁତା ଲାଗିବ ଭରଣୀରେ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ସେତିକି ସୁତା ଲାଗିବ । ତାହା-ହେଲେ ଉପରୋକ୍ତ ଲୁଗା ଖଣ୍ଡିକପାଇଁ $୮୦୦୦ + ୬୭୨୦ = ୧୪୭୨୦$ ଗଜ ସୁତା ଆବଶ୍ୟକ ।

ପ୍ରତିକେରୁରେ ୮୪୦ ଗଜ ସୁତା ଥାଏ । ପୁଣି କୁହାଯାଇଅଛି ହସାବ କଲବେଳେ କେରୁକ ୮୦୦ ଗଜରେ ହସାବ ହୁଏ; ତେଣୁ ଏଠାରେ $୧୬୮୦୦ \div ୮୦୦ = ୨୧$ କେରୁ ସୁତା ଲାଗିବ । ଅର୍ଥାତ୍

$$\begin{array}{r} ୨୧ \\ ୪୪ \times ୪୨ \times ୪ \\ \hline ୮୪୪ \\ ୭୪ \\ ୪ \\ ୨ \end{array} = ୨୧ = ୧୦ \frac{୧}{୨} \text{କେରୁ ଟାଣି ନିମନ୍ତେ} \\ + ୧୦ \frac{୧}{୨} \text{କେରୁ ଭରଣୀ ନିମନ୍ତେ}$$

ମୋଟ ୨୧ କେରୁ ସୁତା ଦରକାର ହେବ ।

୨୦ ନମ୍ବର ସୁତାରେ ୨୨ ନମ୍ବର ପାନିଆଦ୍ୱାରା ୪୨ ଇଞ୍ଚ ଉତ୍ତାର ୧ ହାତ ଲମ୍ବା ଗୋଟିଏ ଲୁଗା ବୁଣିବାକୁ ହେଲେ ସେଥି ନିମନ୍ତେ କେତେ ସୁତା ଲାଗିବ ତାହା ସ୍ଥିର କରିବାପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମତେ ହସାବ କରିବ ।

$୨୨ \times ୪୨ = ୯୨୮$ ଗୋଟି ଖିଅ ଟାଣିରେ ଲାଗିବ ।

$୯୨୮ \times ୧ = ୯୨୮$ ହାତ ସୁତାର ଲମ୍ବା ହେବ ।

$୯୨୮ \div ୨ = ୪୬୪$ ଗଜ

$୪୬୪ \div ୮୦୦ = ୦.୫୮$ ପ୍ରାୟ ୧୨୫ କେରୁ ।

ଭରଣୀ ନିମନ୍ତେ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ସେହି ପରିମାଣରେ ସୁତା $+ ୧୨୫$ କେରୁ ।

$= ୫୮୯$ କେରୁ ଲାଗିବ ।

ଯେବେ ପ୍ରତି ୧ ଖଣ୍ଡ ଲୁଗାପାଇଁ ୫୮୯ କେରୁ ସୁତା ଲାଗିବ ତେବେ ୨୦ ନମ୍ବରର ୧ ବଣ୍ଟଲ୍ ସୁତାରେ କେତେ ଗୋଟି ଲୁଗା ହେବ ତାହା ସ୍ଥିର କରିବାପାଇଁ ପ୍ରଥମେ ସେହି ବଣ୍ଟଲରେ କେତେ କେରୁ ସୁତା ଅଛି ଗଣି କରି ସ୍ଥିର କରିବ । ଯେତେ କେରୁ ସୁତା ହେବ, ତାହାକୁ ୫୮୯ ଦ୍ୱାରା ଭାଗ କଲେ ଲୁଗାର ସଂଖ୍ୟା ଜଣାପଡ଼ିବ ।

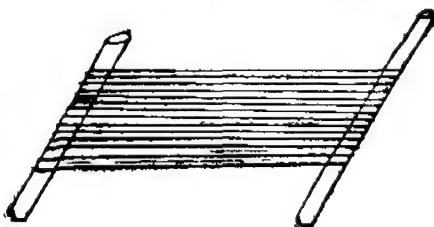
ସେହିପରି ୧ ଗାଣି ସୂତାରୁ କେତେ ଲୁଗା ହେବ ତାହା ଜାଣିବାକୁ ହେଲେ ଗାଣିରେ କେତେ ବର୍ଗୁଲ ସୂତା ଅଛି ଓ ପ୍ରତି ବର୍ଗୁଲରେ କେତେ ମୋଡ଼ା ଓ ପ୍ରତି ମୋଡ଼ାରେ କେତେ କେରୁ ସୂତା ଅଛି, ତାହା ବୁଝି ସମସ୍ତ ଗାଣିରେ କେତେ କେରୁ ସୂତା ଅଛି ତାହା ନିଶ୍ଚୟ କରିବ । ତାପରେ ଗୋଟିଏ ଲୁଗାରେ ଯେତେ କେରୁ ସୂତା ଲାଗିବ, ତାହା ସ୍ଥିର କରି ସେହି ସଂଖ୍ୟାଦ୍ୱାରା ହରଣ କଲେ ଲୁଗାର ସଂଖ୍ୟା ସହଜରେ ଜଣାପଡ଼ିବ ।

କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଲୁଗାରେ କେତେ ସୂତା ଲାଗିଅଛି, ତାହା ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ହେଲେ ପ୍ରଥମେ ସେହି ଲୁଗାଟି କେତେ ନମ୍ବର ସୂତାରେ ବୁଣା ହୋଇଅଛି, ତାହା ଦେଖି ସାଧାରଣ କରି ସ୍ଥିର କରିବ । ତା ପରେ ଲୁଗାଟିର ଯେ କୌଣସି ଅଂଶରୁ ମାପ କର ୧ ଇଞ୍ଚ ପରିମିତ ଅଂଶରେ କେତେ ଗୋଟି ଟାଣି ସୂତା ଅଛି, ତାହା ଗୋଟିଏ ପିଲୁକଣ୍ଡା ସାହାଯ୍ୟରେ ଗଣିନେବ । ଗଣିଲେ ଟାଣି ସୂତା ଯେତୋଟି ଥିବ ତହିଁରୁ ବୁଝି ପାରିବ ଯେ, ତହିଁର ଅର୍ଦ୍ଧସଂଖ୍ୟାର ନମ୍ବର ପାନିଆରେ ସେହି ଲୁଗା ବୁଣାଯାଇଅଛି । ସୂତାର ନମ୍ବର ଏବଂ ପାନିଆର ନମ୍ବର ଜାଣି ସାରିଲେ ପୁରୁ ଲିଖିତ ହୁଏବ ଅନୁସାରେ ହୁଏବ କରି ସହଜରେ ସୂତାର ପରିମାଣ ସ୍ଥିର କର ପାରିବ । ଲୁଗାରୁ ସୂତାର ପରିମାଣ ସ୍ଥିର କରିବା କାରଣ ଖଣ୍ଡିଏ କାଚ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ । ତାହା କଣିବାକୁ ମିଳେ । ତାହାକୁ ଗଣନା କାଚ (Counting glass) କହନ୍ତି । ତହିଁ ସାହାଯ୍ୟରେ ସୂତାଗୁଡ଼ିକ ଅଧିକ ବଳି ଦେଖାଯାଏ; ତେଣୁ ସୂତାର ସଂଖ୍ୟା ସହଜରେ ଗଣନା କରାଯାଇ ପାରେ ।

ଯେ କୌଣସି ବୟନଶିଳ୍ପରେ ଟାଣି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଏବଂ ବଅ ବାନ୍ଧିବା ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ । ଏହା ଲୁଗା ବୁଣିବାରେ ଯେପରି ଆବଶ୍ୟକ ସତରଞ୍ଜି, ଗାଲିରୁ, କମ୍ବଳ ପତା ପ୍ରଭୃତି ବୁଣିବାପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଆବଶ୍ୟକ; ତେଣୁ ଟାଣି ଓ ବଅ ବିଷୟ ପ୍ରଥମେ ଜାଣିବା ପ୍ରୟୋଜନ ।

ଟାଣି—ସୂତା, ଝୋଟ, ଉଲ୍ଲ, ପାଟ, ଛଣି ବା ଯେ କୌଣସି ପଦାର୍ଥର ଯାହା କିଛି ବୁଣିବାକୁ ଲଜ୍ଜା କରିବ, ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଏକପରସ୍ତ ଯେ କୌଣସି ଉପାୟରେ ଲମ୍ବ ଭାବରେ, ଉତ୍ତମ-ରୂପେ ଦୂର ପ୍ରାନ୍ତରୁ ଉଡ଼ି ଟାଣି ରଖିବାକୁ ହେବ ।

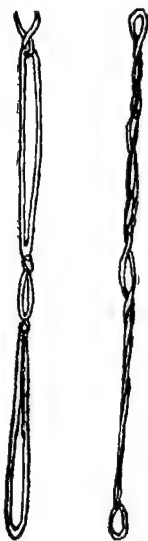
ତନ୍ତ୍ରଦ୍ୱାରା ହେଉ ବା ଅନ୍ୟ ଯେ କୌଣସି ଯନ୍ତ୍ରଦ୍ୱାରା ହେଉ, ତହିଁରେ ଏହି ଏକସର ଯେପରି ଉତ୍ତମରୂପେ ଟାଣି ହୋଇ ରହି ପାରିବ, ତହିଁର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାକୁ ହେବ । ଏହିପରି ଟାଣି ହୋଇ ରହିବା ସରି ବା ଖିଅ ପରସ୍ତକୁ ଟାଣି କହନ୍ତି । * ନମ୍ବର ଚିହ୍ନ ଦେଖ ।

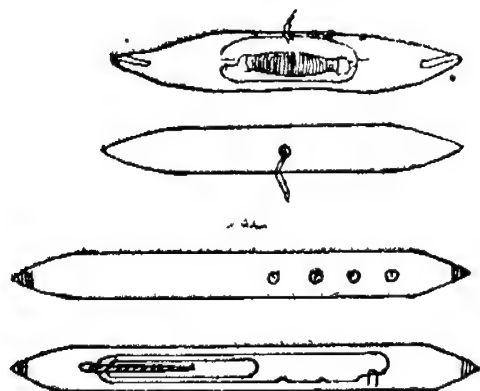
* ନମ୍ବର ଚିହ୍ନ ।

ଭରଣୀ - ଟାଣିରେ ଫାନ୍ଦ ଉଠାଇ ଯେଉଁ ସୁତା ସରକ ବାଆଁରୁ ତାହାଣକୁ ଓ ତାହାଣରୁ ବାଆଁକୁ ବୁଣାଯାଏ ତାହାକୁ ଭରଣୀ କହନ୍ତି ।

ବଅ - ଭରଣୀ ସୁତା ବୁଣିବା କାରଣ ଟାଣିର କେତେକ ଖିଅ ତଳକୁ ରଖି ଓ କେତେକ ଖିଅ ଉପରକୁ ଉଠାଇ ଦେଲେ ଯେଉଁ ଫାଙ୍କ ହୋଇଯାଏ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଭରଣୀ ସୁତାକୁ ସୁରୁର ବୁଣିବାକୁ ପଡ଼େ । ଏହିପରି ଟାଣିର ଖିଅକୁ ଭାଗ କରି ଉଠାଇବା ଓ ପକାଇବା କାରଣ ପ୍ରଥମରୁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁସାରେ ଭାଗ କରି ପ୍ରତି ଖିଅକୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଡୋରଦ୍ୱାରା ଛକ ଖଣ୍ଡିଏ କାଠିରେ ଗୁଡ଼ି ରଖିବାକୁ ପଡ଼େ । ଏହିପରି ଛକିବା ଡୋରର ପ୍ରତି ଫେରାକୁ ବଅ କହନ୍ତି । ପ୍ରତି ଫେରା ବଅକୁ ସମାନ ମାପରେ ବାନ୍ଧିବାକୁ ପଡ଼େ । ତାହାହେଲେ ସବୁ ସୁତାଗୁଡ଼ିକ ସମାନ ଭାବରେ ଏକ ସମୟରେ ଉପରକୁ ଉଠେ ବା ତଳକୁ ପଡ଼ିଯାଏ ।

ସାଧାରଣତଃ ବଅ ଉତ୍ତମ ଓ ଶକ୍ତ ସତାର ଡୋରଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥାଏ । ଏହା ଗୋଟିଏ ଡୋରଦ୍ୱାରା ସମାନଭାବରେ ବାନ୍ଧି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଧାଡ଼ିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ । ଏହାର ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣ ଓ ଚିତ୍ର ପରେ ବିଶଦ-ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହେବ । ବଅର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଫେରାକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ମଧ୍ୟ କରାଯାଏ । ଅଜକାଲି ସୁତାର ବଅ ପରିବର୍ତ୍ତିରେ ତାରର ବଅ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ସ୍ଥଳରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଅଛି । ତାରର ବଅ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ହୋଇଥାଏ । ୨ ନମ୍ବର ଚିତ୍ରରେ ଗୋଟିକିଆ ସୁତା ବଅର ଗୋଟିଏ ଫେରା ଏବଂ ତାର ବଅର ଗୋଟିଏ ଫେରା ଦେଖାଇ ଦିଆଯାଇଅଛି ।

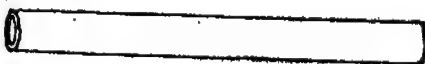

୨ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

ତନ୍ତ୍ରରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ଅନ୍ୟ ଉପକରଣମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମାଙ୍କୁ ଏବଂ କଣ୍ଡା ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଅଙ୍ଗ । ମାଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ନାନା ପ୍ରକାରର ତିଆରି ହେଉଛି । ୨ ନମ୍ବର

ଚନ୍ଦ୍ରରେ କେତେଗୋଟି ମାଙ୍କୁର ଭଲ ଭଲ ଆକାର
ଦେଖାଇ ଦିଆଗଲା । ୮ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ରରେ କଣ୍ଡାକାଠିର
ଆକାର ଦିଆଗଲା ।

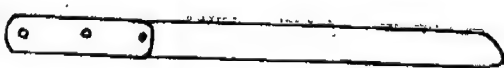

୮ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ର

ଫିତା ବା ନେଉଁର

ଫିତା ବୁଣିବା କାରଣ ଉପକରଣ ମଧ୍ୟରେ ଅବଶ୍ୟକ କେବଳ ଖଣ୍ଡିଏ ହାତୀ ଓ
ଓ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ମାଡ଼ି ତାଙ୍ଗି ।

ହାତୀ—ଦୁଇ ଇଞ୍ଚ ଚଉଡ଼ା ଓ ୧୫
ଇଞ୍ଚ ଲମ୍ବା ଖଣ୍ଡିଏ ମୋଟ ଲୁହା ପାତର ଏକ
ପ୍ରାନ୍ତରେ ଗୋଟିଏ ମୁଠା ଲଗାଇଦେଲେ
ସୁନ୍ଦର ହାତୀଟିଏ ହେବ । ୧ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖ ।

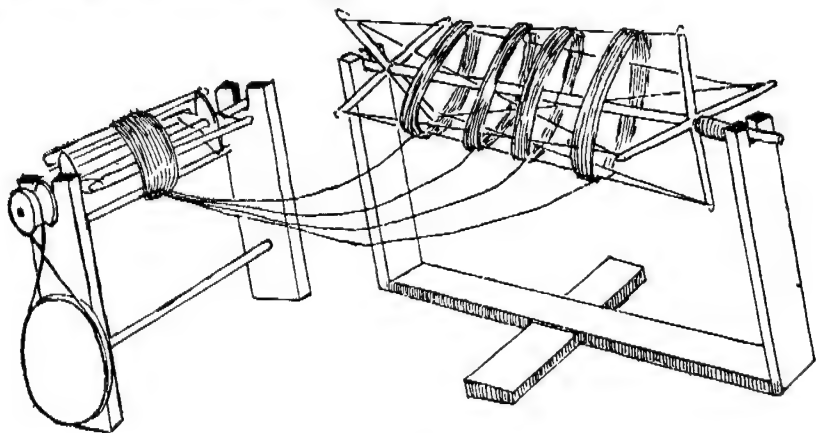

୧ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ର

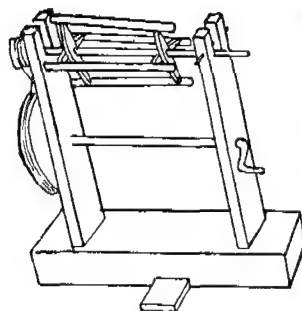
ମାଡ଼ି ତାଙ୍ଗି—ଦେଉଳିଆ ମୋଟ ଓ ଏକ ହାତ ଲମ୍ବା ଦୁଇଖଣ୍ଡ
କାଠ ବା ବାଉଁଶ ଗୋଟିଏ ଶିଳହାସ ଖଣ୍ଡିଏ ଖୁଣ୍ଟିରେ ଲଗାଆଏ
୨ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖ ।

ଯେ କୌଣସି ନମ୍ବରର ସୁତାକୁ ୫ ଖିଅ ବା ୭ ଖିଅ କରି ୨ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ର
ଅରଟହାସ ବଳ ପ୍ରଥମେ ଗୋଟିଏ ଟାଣି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବ ।

୩ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ର

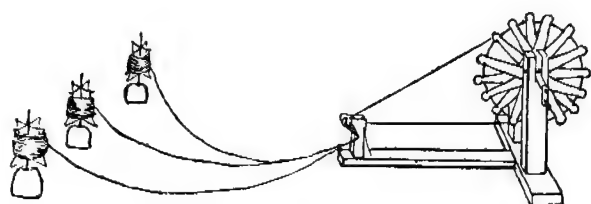

୪ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

ସୂତାକୁ ଦୁଇଖିଆ ବା ତହିଁରୁ ଅଧିକ ଖିଆ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ଅପର ପାଶ୍ୱର୍ ଣ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର ପରି ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଚରଖିରେ ୨ କେର ବା ତହିଁରୁ ଯେତେ ଅଧିକଗୋଟି ଖିଆ ଏକତ୍ର କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥିବ, ତେତେ କେର ସୂତା ପୁଥକ ପୁଥକ କରି ରଖି ପ୍ରତି କେରରୁ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଖିଆ ଆଣି ଏକତ୍ର ଧରି ତାହାକୁ ନଟେଇ ଉପରେ ବୁଲାଇ ନେଲେ ୨ ଖିଆ, ୩ ଖିଆ ବା ୪ ଖିଆ ବା ଯେତେ ଖିଆ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କର, ତାହା ସହଜରେ କରି ପାରିବ । ୩ ଓ ୪ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର ଦେଖ ।

ଦୁଇ ବା ତତୋଧିକ ଖିଆ ଏକତ୍ର ବଳିବାକୁ ହେଲେ ତାହା ସାଧାରଣତଃ ଗୋଟିଏ ଅରଟଦ୍ୱାରା ବଳାଯାଇ ପାରିବ ।

ନମ୍ବର ଚିତ୍ରଟିରେ ଏକାବେଳେକେ ୩ ଗୋଟି ଖିଆ ଏକତ୍ର କରି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାହା ବଳି ନେଉଥିବାର ଚିତ୍ର ଦେଖାଇ ଦିଆଯାଇଅଛି । ୫ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର ଦେଖ ।

୫ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

ଫିତାଟି ଯେତେ ଲମ୍ବା କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରବ, ଟାଣୀକୁ ତହିଁରୁ କିଛି ଅଧିକ ଲମ୍ବା ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଫିତାର ଟାଣୀରେ ଖିଆଗୁଡ଼ିକ ଖୁବ୍ ନିକଟ ନିକଟରେ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ରତି ଇଞ୍ଚରେ ପ୍ରାୟ ୨୪-୨୫ ଗୋଟି ଖିଆ ରଖାଯାଏ । ସୂତା ସବୁ ହେଲେ ଖିଆର ସଂଖ୍ୟା ଆହୁରି ଅଧିକ ହେବ ।

ଫିତାରେ ଟାଣୀ ସୂତାଦ୍ୱାରା ଭରଣୀ ସୂତା ତାଙ୍କି ହୋଇଯାଏ । ତେଣୁ ଟାଣୀ ସୂତା ଭରଣୀ ସୂତା ଅପେକ୍ଷା ମୋଟା ହେବ । ଟାଣୀ ନିମନ୍ତେ ୫୨ ଖିଆ ସୂତା ଏକାଠି ବଳା ଯାଇଥିଲେ ଭରଣୀ ନିମନ୍ତେ ୨୩ ଖିଆ ସୂତା ବଳିବାକୁ ହେବ । ସତରଞ୍ଜି ବୁଣିବା ନିମନ୍ତେ ଭରଣୀ ସୂତା

ବଳାଯାଏ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଫିତା ବୁଣିବା ନିମନ୍ତେ ଭରଣୀ ସୁତା ଯେତେ ଖିଅର କରିବ, ତାହାକୁ ବଳିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଟାଣୀ—ଟାଣୀକୁ ଯେତେ ଲମ୍ବା କରିବ ସେହି ଅନୁସାରେ ମାପ କରି ଦୁଇଗୋଟି ଖୁଣ୍ଟା ପୋତିବ । ପ୍ରତି ଖୁଣ୍ଟା-

ଠାରୁ ଭିତରଆଡ଼କୁ

୧୫ ଫୁଟ ବା ୨ ଫୁଟ

ଅନ୍ତରରେ ଆଉ ଦୁଇ

ଗାଟି ଛୋଟ ଖୁଣ୍ଟା

ପୋତିବ । ଟାଣୀ

ସୁତାକୁ ପାଖର ଚନ୍ଦ୍ର

ପରି ସେହି ଖୁଣ୍ଟା-

ଗୁଡ଼ିକରେ ବୁଲାଇ

ବୁଲାଇ ଆଣି ଫିତାର

୭ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ର

ଟାଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ହେବ । ୭ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖ । ସୁତା ବୁଲାଇବାବେଳେ ସୁତାକୁ ପ୍ରତି ବଡ଼

ଖୁଣ୍ଟାରେ ବୁଲାଇ ଆଣି ତାହାକୁ ଡେଇଁ ପାଖର ସାନ

ଖୁଣ୍ଟାରେ ବାମ ପାଖରେ ଥରେ ଓ ତାହାଣ ପାଖରେ

ଥରେ ଏହି କ୍ରମରେ ପ୍ରଥମରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଲାଇ

ନେଲେ ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡରେ ବଡ଼ ଖୁଣ୍ଟା ଓ ସାନ ଖୁଣ୍ଟା ମଝିରେ

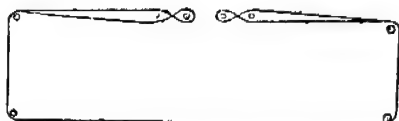
ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଛକ ପଡ଼ିଯିବ । ୭ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖ

ଟାଣୀ ନିମନ୍ତେ ଯେତେ ସୁତା ବୁଲାଇବା ଅବଶ୍ୟକ, ତାହା

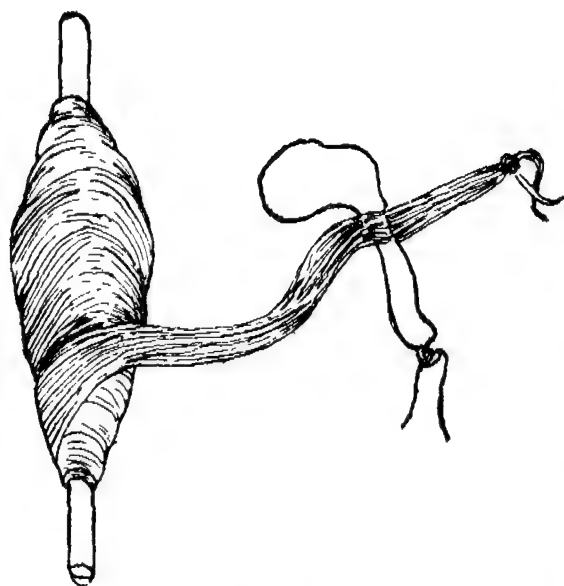
ବୁଲାଇ ସାରିଲେ ଛକ ଦୁଇଟିକୁ ଦୁଇଖଣ୍ଡି ତୋରଡ଼ ବା

ବାନ୍ଧି ଟାଣୀକୁ ଖୁଣ୍ଟାମାନଙ୍କରୁ କାଢ଼ି ଆଣିବ ଏବଂ ଏକ ପ୍ରାନ୍ତରୁ ତାହାକୁ ୮ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ର ପରି

ଖଣ୍ଡିଏ କାଠିରେ ଗୁଡ଼ାଇ ରଖିବ ।

୭ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ର

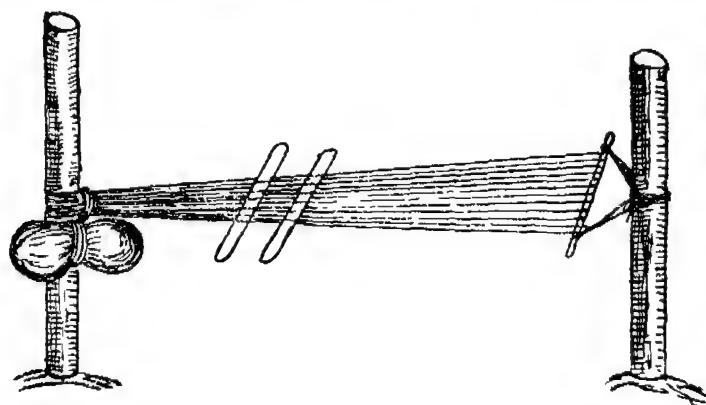

୮ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

ଲୁଗା, ସତରଞ୍ଜି, ପିତା ପ୍ରଭୃତି
ଯେତେ ପ୍ରକାର ପଦାର୍ଥ ବୁଣାଯାଏ,
ତହିଁର ଟାଣି କରିବାର ପ୍ରଣାଳୀ
ସବୁଥିରେ ପ୍ରାୟ ସମାନ । ଅଧିକ
ଚଉଡ଼ାର ପଦାର୍ଥ ନିମନ୍ତେ ଅଧିକ
ଚଉଡ଼ାର ଟାଣି କରାଯାଏ ଏବଂ କମ୍
ଚଉଡ଼ାର ପଦାର୍ଥ ନିମନ୍ତେ କମ୍
ଚଉଡ଼ାର ଟାଣି କରାଯାଏ ।

ଅଳ୍ପ ସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ ଲମ୍ବ
ଟାଣି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ହେଲେ କେବଳ
କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଖୁଣ୍ଟି ବସାଇ ସେହି
ଖୁଣ୍ଟି ଗୁଡ଼ିକରେ ସୂତାକୁ ବୁଲାଇ ବୁଲାଇ
ଅଧିକ ଲମ୍ବାର ଟାଣି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର
ପ୍ରଣାଳୀ ଏହା ପରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହେବ ।

ପିତା ବା ନେତ୍ରାର ବୁଣିବା ପାଇଁ ଦୁଇଗୋଟି ଖୁଣ୍ଟି ପୋତି ଅଥବା ଘରର ଯେ କୌଣସି
ଦୁଇଗୋଟି ଖୁଣ୍ଟି ମଧ୍ୟରେ ଯେତେ ସ୍ଥାନ ଥିବ, ସେହି ଅନୁସାରେ ଲମ୍ବା ରଖି ଟାଣିର ଏକ ମୁଣ୍ଡର

୯ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

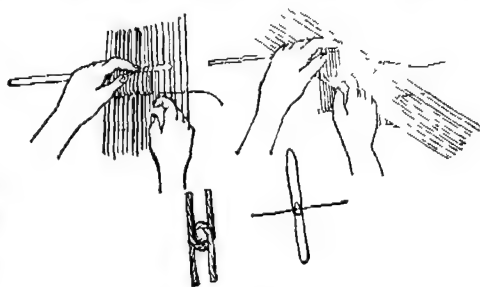
ଫାଳ ମଧ୍ୟରେ ଖଣ୍ଡିଏ କାଠି
ଦେଇ ସେହି କାଠି
ଖଣ୍ଡିକର ଦୁଇ ପ୍ରାନ୍ତରେ
ଦୁଇଗୋଟି ତୋର ଲଗାଇ
ତୋର ଦୁଇଟିକୁ ପୁନଃ
ଏକତ୍ର କରି ତାହା ଗୋଟିଏ
ଖୁଣ୍ଟିରେ ବାନ୍ଧି ଦେବ ଏବଂ
ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଂଶକୁ ଅନ୍ୟ
ଖୁଣ୍ଟିରେ ଗୁଡ଼ାଇ ଅଟକାଇ
ଦେବ । ଏନମ୍ବର ଚିତ୍ର ଦେଖ ।

ଟାଣୀର ସୂତାରୁଡ଼ିକ ଫଳାଡ଼ି ତହିଁରେ ଥିବା ଫାନ୍ଦ ବା ଛକଟିର ଦୁଇ ପାଖର ଦୁଇପାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଖଣ୍ଡି ଛେଟ ଛେଟ ବଡ଼ା ଲଗାଇଦେବ ଏବଂ ବଅ ବାନ୍ଧିନେବ ।

ବଅ ବାନ୍ଧିବା ନିମନ୍ତେ ଟାଣୀ ସୂତାର ଦୁଇଗୁଣ ମୋଟର ଗୋଟିଏ ସୂତାର ଡୋର ବଳି ତାହା ବଅ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବ । ବତାହାରା ଯେଉଁ ଫାଙ୍କ ହୋଇଅଛି, ଗୋଟିଏ ଫାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ତାହାଣରୁ ବାମଆଡ଼କୁ ବଅ ସୂତାର ଏକ ପ୍ରାନ୍ତ ପୁରାଇଦେବ ଏବଂ ସେହି ସୂତାରେ ଗୋଟିଏ ପାଣ ଢିଲ୍ଲ କରି କରି ପାଣଟି ଖଣ୍ଡିଏ କାଠିର ଅଗରେ ଚଢ଼ାଇଦେବ । ଏହି କାଠିକୁ ବଅ କାଠି କହନ୍ତି । ବଅ କାଠିଖଣ୍ଡିକୁ ବାମ ହାତରେ ଧରିବ । ପ୍ରତି ଟାଣୀସୂତାର ଶିଅ ମଧ୍ୟରେ ଦେଖାଯାଉଥିବା ବଅ ସୂତାକୁ ପ୍ରତିଥର ତାହାଣ ହାତର ଶିଅଲୁଳିଦ୍ୱାରା ଉଠାଇନେଇ ବଅ କାଠିରେ ଚଢ଼ାଇ ଦେଉଥିବ । ବାମ ହାତରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଯେତେ ବଅସୂତା ସେହି କାଠି ଉପରେ ଚଢ଼ାଉଥିବ, ସେହି ବଅ କାଠିକୁ ତେତି ତାହାଣଆଡ଼କୁ ଚଳାଇ ଦେଉଥିବ । ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅସିଲେ ବଅ କାଠିର ମୁଣ୍ଡରେ ରଖି ଦେଇ ଶେଷ କରିବ ।

ଟାଣୀର ଗୋଟିଏ ସୂତାରୁ, ଏହି ବଅଟି ହୋଇଗଲା । ଠିକ୍ ସେହି ପ୍ରଣାଳୀରେ ଅନ୍ୟ ବତାଖଣ୍ଡିକଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ଫାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଉ ଖଣ୍ଡିଏ ବଅସୂତା ପୁରାଇ ଅବଶିଷ୍ଟ ଶିଅଗୁଡ଼ିକରୁ ଅଉ ଗୋଟିଏ ବଅ ବାନ୍ଧିନେବ ।

ବଞ୍ଚିମାନ ଟାଣୀଟିକୁ ଯେଉଁ ଖୁଣ୍ଟରେ ଗୁଡ଼ାଇଥିଲ, ସେହି ଖୁଣ୍ଟରୁ ଫିଟାଇ ତାହାକୁ ଓଲଟାଇ ପୁନଶ୍ଚ ପୁର୍ବପରି ସେହି ଖୁଣ୍ଟରେ ବାନ୍ଧିଦେବ । ତାହା ହେଲେ ବକା ହୋଇଥିବା ବଅକାଠି ଦୁଇଟି ତଳକୁ ଝୁଲିପଡ଼ିବ ।

୧୦ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

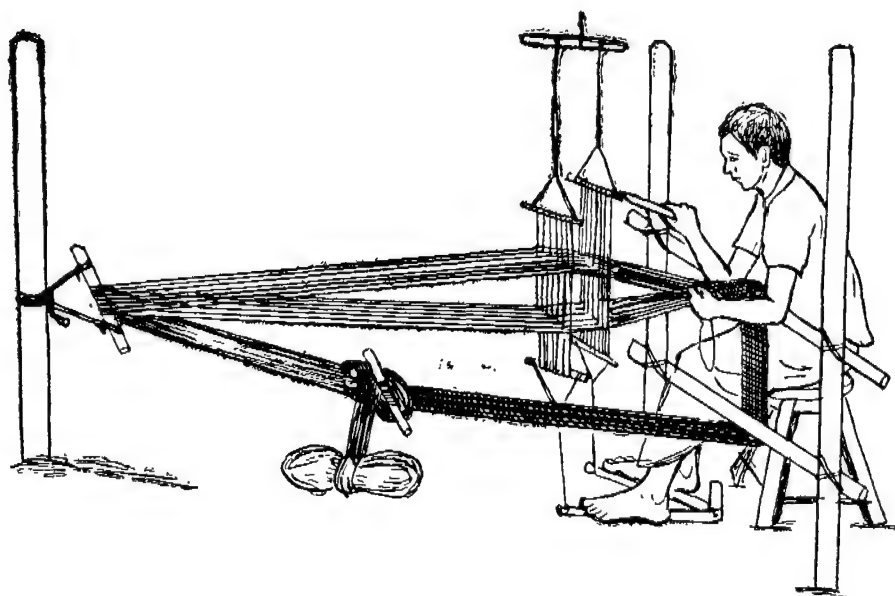
ପୁନରାୟ ପୁର୍ବପରି ଟାଣୀର ଶିଅଗୁଡ଼ିକରୁ ଅଉ ଦୁଇଗୋଟି ବଅ ଉପରେ ବାନ୍ଧିନେବ । ଏହି ୨ୟ ଥର ବଅ ବାନ୍ଧିବାବେଳେ ଦେଖିବାକୁ ହେବ, ଯେପରି ଏହାର ପ୍ରତି ଶିଅ ଟାଣୀ ସୂତାର ପ୍ରତି ଶିଅକୁ ଧରି ସେହି ଶିଅର ନିମ୍ନକୁ ଝୁଲୁଥିବା ବଅରେ ଛଦି ହୋଇ ଉପରକୁ ଉଠୁଥିବ । ୧୦ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର ଦେଖ । ଏଥିପାଇଁ ବଅ ଡୋରକୁ ତଳ ବଅର ଫେର ମଧ୍ୟରେ ତାହାଣରୁ ବମକୁ ପୁରାଇକୁ ହେବ ।

ଉପରର ଦୁଇ ବଅକାଠିର ଉଭୟ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଖଣ୍ଡିଏ ଡୋର ବାନ୍ଧି ତାହାକୁ ଏକାଠି ଯୋଡ଼ି ଦେବ । ପୁଣି ସେହି ଡୋରରୁ ଆଉ ଦୁଇ ଖଣ୍ଡି ଡୋର ନେଇ ଉପରେ ଗୋଟିଏ କାଠିର ଦୁଇ ପ୍ରାନ୍ତରେ ବାନ୍ଧିଦେବ । ୧୧ ନମ୍ବର ଚିତ୍ରଦେଖ ।

ସେହିପରି ନମ୍ବର ଦୁଇ ବଅକାଠିରୁ ଦୁଇଖଣ୍ଡି ଡୋର ନେଇ ମାଡ଼ି ତାଙ୍ଗି ବା ଟିପଣୀ ଦୁଇ ଖଣ୍ଡିର ଅଗ୍ରଭାଗରେ ବାନ୍ଧିଦେବ । ଚିତ୍ରଦେଖ ।

ମାଡ଼ି ତାଙ୍ଗି ଦୁଇଟିର ଅପର ପ୍ରାନ୍ତ ଦୁଇଟିରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଖଣ୍ଡିଏ ଛେଟ ଡୋର ବାନ୍ଧି ଡୋର ଦୁଇଟିକୁ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଖୁଣ୍ଟିରେ ବାନ୍ଧିଦେବ । ଯେବେ ଗୋଟିଏ ଖିଲଦ୍ୱାରା ଖୁଣ୍ଟିରେ ସମୁକ୍ତ ଥାଏ ତେବେ ଆଉ ଡୋର ବାନ୍ଧିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ।

ଗୁଣିବା ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ଖୁଲ ଉପରେ ବସି ଦୁଇ ମାଡ଼ି ତାଙ୍ଗି ଉପରେ ଦୁଇ ଗୋଡ଼ ଉଠିବ । ଗୋଟିଏ ଗୋଡ଼ତଳକୁ ମାଡ଼ିଦେଲେ ଗୋଟିଏ ଫାନ୍ଦ ଉଠିବ । ଖଣ୍ଡିଏ ଛେଟ କଣ୍ଡା

କାଠିରେ ଭରଣୀ ସତାକୁ ଆଗରୁ ଗୁଡ଼ାଇ ରଖିଥିବ । ତାହା ଥରେ ସେହି ଫାନ୍ ମଧ୍ୟରେ ପୁରାଇ ଦେଇ ସୂତାଟି ବସାଇ ଦେବ ଏବଂ ପିଟଣାଦ୍ୱାରା ତାହାକୁ ପିଟିଦେବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନ୍ୟ ଗୋଡ଼ଟି ଟିପିଦେଲେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଫାନ୍ ଉଠିବ । ଏତେବେଳେ ଆଉଥରେ ପିଟଣାଦ୍ୱାରା ପିଟି ତତ୍ପରେ ଆଉଥରେ କଣ୍ଡାକାଠି ତହିଁମଧ୍ୟରେ ଫେରାଇ ଆଣି ବୁଣି ପିଟଣାଦ୍ୱାରା ପିଟିଦେବ ।

ଏହିପରି ପ୍ରତିଥର ଫାନ୍ ଉଠାଇ ଥରକୁଥର ବୁଣି ପିଟଣାଦ୍ୱାରା ପିଟି ବସବର ବୁଣିଯିବ ।

ଝୁମ୍ପା (Fringes)

ଚଉକିଦାର, କନେଷ୍ଟବଲ୍ ପ୍ରଭୃତିକଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବଡ଼ ବଡ଼ ପୁଲସ କର୍ମଗୁଣ୍ଡ-ମାନଙ୍କର ପଗଡ଼ର ଏକପ୍ରାନ୍ତରେ ଯେଉଁ ଝୁମ୍ପା ଲାଗିଥାଏ, ତାହାକୁ ଫ୍ରିଞ୍ଜେସ୍ କହନ୍ତି । ଯେଉଁ ସୂତାଦ୍ୱାରା ଫ୍ରିଞ୍ଜେସ୍ ବୁଣିବ, ସେହି ସୂତାର ତିନିଗୋଟି ଖିଅ ବା ଗୁରୁଗୋଟି ଖିଅକୁ ଏକତ୍ର ବଳି ତତ୍ପରା ଟାଣି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବ । ଏହି ଟାଣି ଅଧଈଷ୍ଠ ଚଉକାର ହେଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ।

ଭରଣୀ କମନ୍ତେ ସେହିପରି ତିନିଗୋଟି ଖିଅ ବା ଗୁରୁଗୋଟି ଖିଅ ଧୂତାକୁ ଏକତ୍ର କରି ତାହାକୁ ଏପରି ବଳି ପାକଳ କରି ଦେଇଥିବ, ଯେପରି ତାହାକୁ କିଛି ଛଡ଼ିଦେଲେ ତାହାଫ୍ରିଆପେ ଦୁଇ ପରସ୍ତ ହୋଇ ଏକାଠି ମିଶି ମୋଡ଼ିହୋଇ ଆସେ ବଳି ହୋଇଯିବ ।

ଫିତା ବା ନେଡ଼ାର ବୁଣିବା କାରଣ ଟାଣି କରିବା, ବଅ ବାନ୍ଧିବା, ଉପରେ ଖଞ୍ଜି ଟାଙ୍ଗିବା, ମାଡ଼ରେ ବାନ୍ଧିବା ଆଦି ପେପର ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଅଛି, ଠିକ୍ ସେହିପରି ଏଥିରେ ସମସ୍ତ କରବାକୁ ହେବ । ତାହାଛଡ଼ା ଟାଣିର ଦକ୍ଷିଣ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ସିଧା ଓ ଶକ୍ତ କାଠି ଟାଣିଠାରୁ ୨୫ ଇଞ୍ଚ ଦୂରରେ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଟାଣି ସଙ୍ଗେ ସମାନ୍ତରାଳ କରି ଖଞ୍ଜି ରଖିବାକୁ ହେବ । ସବୁ ଲୁହାଗଳ ଖଣ୍ଡି ଏ ଦେଲେ ଉତ୍ତମ ହେବ ।

୧ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

ବୁଣିବା ସମୟରେ ଥରେ ଗୋଟିଏ ଟିପଣୀକୁ ଟିପି ଦେଲେ ଯେଉଁ ଫାନ୍ ଉଠିବ ତହିଁରେ ଭରଣୀ ସୂତାକୁ ଥରେ ବୁଣି ସେହି ଭରଣୀ ସୂତାକୁ ଦକ୍ଷିଣ ପାର୍ଶ୍ୱର କାଠି ଉପରେ ଥରେ

୨ ନୟର ଚନ୍ଦ୍ର

ସେହି ଫାନ୍ ମଧ୍ୟରେ ଫେରାଇ ଆଣି ବାମକୁ ବାହାର କରିଦେବ ଏବଂ ହତାହାର ଉତ୍ତମରୂପେ ପିଟିଦେବ ।

ଏହିପରି କ୍ରମାଗତ ବୁଣି ଯେତେ ଲମ୍ବା କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ, ତେତେ ଲମ୍ବା ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଣିଯିବ । ବୁଣିବା ସମୟରେ କାଠିଟି ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲେ ତହିଁରୁ ଯେଉଁ ଅଂଶ ଅଧିକ ହୋଇ ବାହାର ଯାଉଥିବ, ତାହା ଆସେ ଆସେ ବଳି ହୋଇ ଯାଉଥିବ ଅଥବା ହାତଦ୍ୱାରା ତାହାକୁ ଧରି ବଳି ଦେଉଥିବ ।

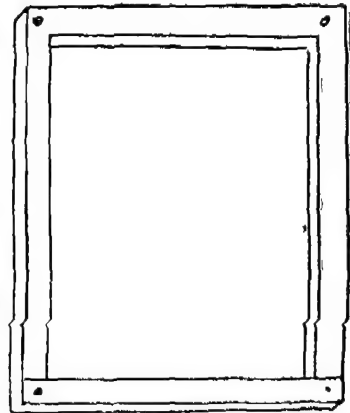
ଏହି ଝୁମ୍ପା ବୁଣି ବାହାର କରି ନେଇ ପର ଯେଉଁ ପଗଡ଼ିରେ ଯେତେ ଲାଗିବ ସେହି ଅନୁସାରେ ପଗଡ଼ି କନାଟିର ତରଫା ମାପରେ ଖଣ୍ଡେ ଖଣ୍ଡେ କାଟି ନେଇ ତାହାକୁ ପଗଡ଼ି କନାର ଅଗରେ ସିଲାଇ କରି ଭୁଲିଦେବ ।

ସତରଞ୍ଜି ଓ ଗାଲିରୁ

ସତରଞ୍ଜି ଓ ଗାଲିରୁର ବହୁଳ ବ୍ୟବହାର ଅଛି । ଏହା ବୁଣିବା ଖୁବ୍ ସହଜ । ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ଜଣେ ଶିଳ୍ପୀ କରି ପାରନ୍ତି ଓ ଆପଣା ଘରେ ବସି ବୁଣି ପାରନ୍ତି । ସ୍କୁଲର ବାଳକ ବାଳିକା ଓ ଭଦ୍ର ମହିଳାମାନେ ଅବସର ସମୟରେ ସତରଞ୍ଜି ବା ଗାଲିରୁର ଆସନ ବୁଣି ପାରନ୍ତି । ଖଣ୍ଡି ଏ ଖଣ୍ଡି ଏ ଛେଟଫଇମାରେ ଲଗାଇ ବୁଣିବା ସମସ୍ତଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସୁବିଧାନୀୟ ହେବ, ତେଣୁ ସେହି ଫରମା ଉପରେ ସତରଞ୍ଜି ବୁଣିବାର ପ୍ରଶାଳି ଏଠାରେ ଦିଆଗଲା :-

୨ ଇଞ୍ଚ ବା ୨½ ଇଞ୍ଚ ଚଉଡ଼ାର, ୧ ଇଞ୍ଚ ମୋଟାର ୪ ଖଣ୍ଡି ପଟାଦ୍ୱାରା ପାଣ୍ଠର ୧ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ରପୁର ଖଣ୍ଡି ଏ ଫରମା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବ । ଫରମା ଖଣ୍ଡି କର ଚଉଡ଼ା ଯେବେ ୨ ଫୁଟ କର, ତେବେ ଲମ୍ବା ୩ ଫୁଟ କରିବ । ଚନ୍ଦ୍ରପୁର ଉପରର ଓ ତଳର ପଟା ଦୁଇ ଖଣ୍ଡିର ବାହାର ପାଖର ଆଁଶ ମାରି ଦେଇ ତାହାକୁ କିଛିତ୍ ଖୋଲ କରିଦେବ ।

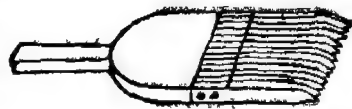
ଏହି ଫରମାରେ ୨½ ଇଞ୍ଚ ଚଉଡ଼ାର ଏବଂ ୨½ ଇଞ୍ଚ ଲମ୍ବାର ଦୁଇଖଣ୍ଡି ଆସନ ସହକରେ ଦୁଇ ପାଖରେ ବୁଣାଯାଇ ପାରିବ । ତହିଁରୁ ଅଧିକ ଲମ୍ବା ଏବଂ ଅଧିକ ଚଉଡ଼ାର ପଦାର୍ଥ କରିବାକୁ ହେଲେ ଫରମା ଖଣ୍ଡିକର ଲମ୍ବା ଓ ଚଉଡ଼ା ବଢ଼ାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯେବେ ଦୁଇଖଣ୍ଡି ମିଶାଇ ଏକଖଣ୍ଡି ଛେତ ସତରଞ୍ଜି କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛାକରିବ କିମ୍ବା କ୍ୟାନିଷ୍ଟ୍ର ଚଉକରେ ଲଗାଇବାପାଇଁ କିମ୍ବା ଆସନ ଚଉକ ଉପରେ ପକାଇବାକୁ ଛେତ ସତରଞ୍ଜି ଖଣ୍ଡି ଏ ଖଣ୍ଡିଏ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବ, ତେବେ ଏହି ଫରମାରେ ଅକ୍ରେଶରେ ତାହା ବୁଣି ପାରିବ । ଏପରି ବୁଣିବାକୁ ହେଲେ ଏକ ପାଖର ବୁଣା ଶେଷ ହୋଇଗଲେ କେବଳ ଟାଣି ସୂତାକୁ ଫରମାରେ ତଳାଇ ବୁଣାପାଖ କ୍ରମେ କ୍ରମେ ଅନ୍ୟ ପାଖକୁ ଘୁଞ୍ଚାଇ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

୧ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ର

ଫରମାରେ ସତରଞ୍ଜି ଓ ଗାଲିବୁ ବୁଣିବାପାଇଁ ଫରମା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଉପକରଣମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ କେତେଗୋଟି ପଦାର୍ଥ ବିଶେଷ ଆବଶ୍ୟକ ହେବ ।

୧ । ଖଣ୍ଡିଏ ପଞ୍ଜା—ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲୁହାର ହେଲେ ଉତ୍ତମ । କାଠର ହୁଡ଼ା ଖଣ୍ଡି କରେ ଲୁହା ପାତ କେତେକ-ଖଣ୍ଡି କାଟି ଖଞ୍ଜିଦେଲେ ମଧ୍ୟ ଚଳିବ । ୨ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ର ତଳଟି ଲୁହାର ପଞ୍ଜା ଏବଂ ଉପରଟି ଏହୁପରି କାଠ ହୁଡ଼ାରେ ଲୁହାପାତ ଖଞ୍ଜାଯାଇଛି ।

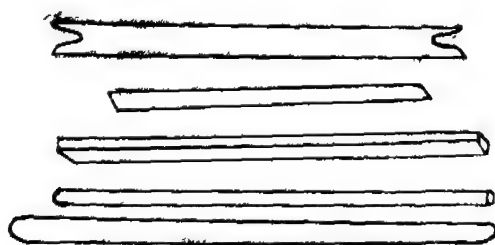

୨ । ଖଣ୍ଡିଏ ଗୁପୁଆଣି ପଟା ଦୁଇ ଇଞ୍ଚ ଚଉଡ଼ାର ଖଣ୍ଡେ କିରସିକ ପଟାକୁ ଦୁଇପାଖ ରମ୍ଭା ମାରି କାଠଖଣ୍ଡା ପରି କରିଦେଲେ ଚଳିବ । ଏହାର ଲମ୍ବା ଫରମାର ଚଉଡ଼ାଠାରୁ

୨ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ର

୨ । ଇଞ୍ଚ ଅଧିକ ହେବା ଅବଶ୍ୟକ । ବାଉଁଶ ବତାରେ ମଧ୍ୟ ଏହା କରାଯାଇ ପାରେ । ତନ୍ତ୍ରୀମାନେ ତନ୍ତ୍ରରେ ଏହିପରି ପଟା ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି । ସେମାନେ ତାହାକୁ ଚିଆଡ଼ କହନ୍ତି । ତାହା ଲମ୍ବରେ ଏହାଠାରୁ କିଛି ବଡ଼ ଥାଏ ।

୩ । ବଅଡାଙ୍ଗ — ଏହା ଖଣ୍ଡିଏ କାଠର ସରୁ ଗୋଲ ରୁଲ ବା ସରୁ ବାଉଁଶ, ହେଲେ ଚଳିବ । ବାଉଁଶ ଖଣ୍ଡିକ ସବାଙ୍ଗସମାନ ମୋଟା ହେବା ଅବଶ୍ୟକ । ଏହାର ଲମ୍ବା ଫରମାର ଚଉଡ଼ାଠାରୁ ୩ଟି ଇଞ୍ଚ ବଡ଼ ହେଲେ ଚଳିବ ।

୪ ନମ୍ବର ଚଉ

୪ । ସୁଅକାଠି — ଏକଖଣ୍ଡ ପ୍ରାୟ ଏକ ଇଞ୍ଚ ବା ୧୫ ଇଞ୍ଚ ଚଉଡ଼ା ଓ ଅଧଈଞ୍ଚ ବା ତିନିପା ମୋଟ ପଟାକୁ ରଜା ମାର ରୁପୁଆଣି ପରି କରିବ । ଏହା ବାଉଁଶର ବତାରେ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇ ପାରେ । ଏହା ଫରମାଠାରୁ ଇଞ୍ଚ ତିନି ଇଞ୍ଚ ଅଧିକ ଲମ୍ବ ହେବା ଅବଶ୍ୟକ ।

୫ । ଟିପାପଟା — ଏହା ଖଣ୍ଡିଏ ବତା ହେଲେ ଚଳିବ । ଏହାର ଲମ୍ବା ଫରମା ଚଉଡ଼ା ସଙ୍ଗେ ସମାନ ହେବା ଅବଶ୍ୟକ ।

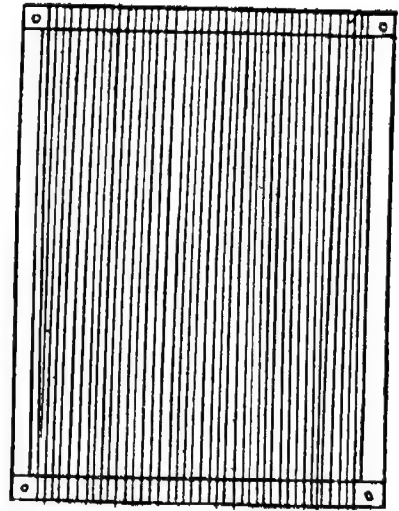
୬ । କଣ୍ଡାକାଠି — ଖଣ୍ଡେ ବତାକୁ ତାହା ତହିଁର ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡରେ କେନା କରିଦେଲେ ଚଳିବ । ଏହା ଫରମା ଚଉଡ଼ାଠାରୁ ଦୁଇ ଇଞ୍ଚ ବଡ଼ ହେବା ଅବଶ୍ୟକ ।

ସତରଞ୍ଜି ନିମନ୍ତେ ସୂତା

ସତରଞ୍ଜିଟି ସରୁ ଓ ଚିକ୍କଣ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ସରୁ ସୂତା ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ହେବ । ସାଧାରଣ ମୋଟା ଜିନିଷ ନିମନ୍ତେ ମୋଟ ସୂତା ଅବଶ୍ୟକ ।

ସତରଞ୍ଜି ଆସନ ନିମନ୍ତେ ଟାଣୀ ସୂତା ଭରଣୀ ସୂତା ଅପେକ୍ଷା ସରୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଧିକ ନମ୍ବରର ହେବା ଉଚିତ । ସମାନ ନମ୍ବରର ହେଲେ ଯତ୍ନ ନାହିଁ । ଖଣ୍ଡିଏ ସାଧାରଣ ମୋଟା ଖାପର ସତରଞ୍ଜି ଆସନ କରିବାକୁ ହେଲେ ତହିଁର ଟାଣୀ କରିବା ପାଇଁ ୮ ନମ୍ବର ସୂତା ନେଇ ତାହାକୁ

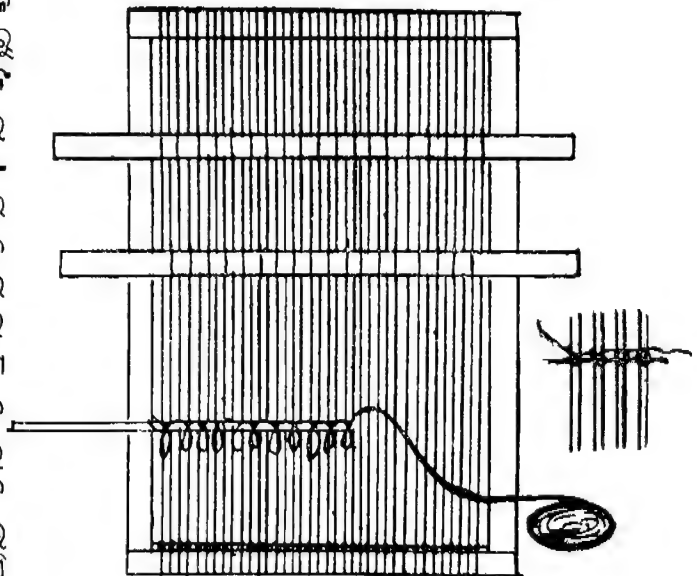
ଗୁରୁଣୀଆ କରି ବଳ ପକାଇବ । ଭରଣୀ ନିମନ୍ତେ ୨ ନମ୍ବର କିମ୍ବା ୨୫ ନମ୍ବର ସୂତା ନେଇ ତାହାକୁ ୨ ଖିଆ କରିବ । ସତରଞ୍ଜି ପାଇଁ ଭରଣୀ ସୂତା ବଳବାର ଅବଶ୍ୟକ ହୁଏ ନାହିଁ । କେବଳ ଏହାକୁ ବୁଣିବା ପୁର୍ବେ କଣ୍ଡାକାଠିରେ ଲମ୍ବା ଭାବରେ ଗୁଡ଼ାଇ ରଖୁଥିବ ।

ଟାଣୀ ସୂତାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିସାରି ଫରମାର ଗୁରୁପାଖରେ ୪ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର ପରି ଲମ୍ବାବାଗରେ ବସାଇ ଗୁଡ଼ାଇ ଦେବ । ସୂତାଗୁଡ଼ିକ ୧ ଇଞ୍ଚ ପରିମିତ ସ୍ଥାନରେ ସମାନ ଅନ୍ତରରେ ୮ ଗୋଟି କରି ଖିଆ ରଖି ସବୁ ଗୁଡ଼ିକ ସମାନଭାବରେ ସଜାଡ଼ି ଦେବ । ଦୁଇପାଖରେ ଦୁଇଟି ଧଡ଼ି କରିବା ପାଇଁ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ମୋଟା ଡୋର ଖଞ୍ଜି ଦେବ ।

୪ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

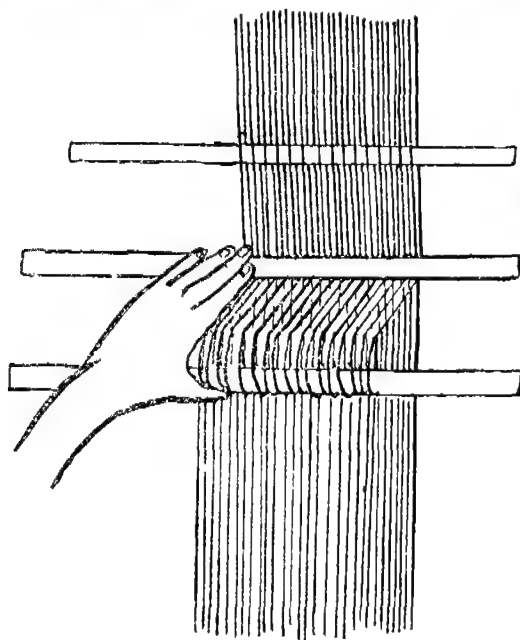
ଏଥର ଫରମାଟିର ଏକ ପାଖର ସୂତାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ସୂତା ଉପରକୁ ଏବଂ ଅଉ ଗୋଟିଏ ସୂତା ତଳକୁ ଫମାନ୍ଦୁୟରେ ରଖି ସମସ୍ତ ସୂତା-ଗୁଡ଼ିକୁ ଭାଗ କରି ତହିଁମଧ୍ୟରେ ଯୁଥକାଠି ଖଣ୍ଡିଏ ପୁରାଇ ଦେବ ଏବଂ ତାକୁ ଉପରକୁ ଉଠାଇ ଦେବ । ଏହି ଯୁଥକାଠି ତଳକୁ ଆଉ ଥରେ ସୂତାଗୁଡ଼ିକୁ ଭାଗ କରିବ । ଯେଉଁ ସୂତାଗୁଡ଼ିକ ତଳକୁ ଥିବ ତାହାକୁ ଉପରକୁ ଉଠାଇବ ଏବଂ ଯେଉଁ ସୂତାଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଥିବ ତାହାକୁ ତଳକୁ ଦେଇ ତହିଁମଧ୍ୟରେ ଗୁପୁଆଣି ପଟା ବା ଖଣ୍ଡିଏ ବତା ପୁରାଇ ଦେବ ।

୫ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

ଏଥର ବଅ ବାନ୍ଧିବା ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ତୋର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବ । ଏହି ତୋରଟି ବଅଠାରୁ ଦୁଇ ଗୁଣ ମୋଟ ହେଲେ ଚଳିବ । ସେହି ତୋରଟିକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାପାଇଁ ୮ ନମ୍ବର ସୂତା ୮ ଖିଅ ନେଇ ତାହାକୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ବଳି ପାଳନ କରି ରଖିବ । ଉପର ଲଖିତ ଗୁପ୍ତାଖି ପଟାଦ୍ୱାରା ଟାଣି ସୂତାକୁ ଭାଗ କରିବାରେ ଯେଉଁ ଫାଙ୍କ ହୋଇଥିବ, ସେହି ଫାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ତୋରଟିକୁ ତାହାଣରୁ ବାମ ଆଡ଼କୁ ସୁରାଇଦେବ । ତୋରର ମୁଣ୍ଡରେ ଗୋଟିଏ ଫାଣ କରି ଫାଣଟି ବଅ ଡାଙ୍ଗିରେ ଚଢ଼ାଇ ଦେବ । ଯେଉଁ ତାହା ବଅଡାଙ୍ଗି ଉପରେ ହୁଗୁଳା ହୋଇ ରହିବ । ତା ପରେ ବଅଡାଙ୍ଗିକୁ ବାମ ହାତରେ ଧରିବ । ଟାଣି ସୂତାର ପ୍ରତି ଖିଅର ଫାଙ୍କରେ ଦେଖା ଯାଉଥିବା ବଅତୋରକୁ ତାହାଣ ହାତର ବଣି ଅଙ୍ଗୁଳରେ ଟାଣି ଅଣି ତାହାକୁ ବଅ ଡାଙ୍ଗିରେ ଚଢ଼ାଇ ଦେଉଥିବ । ବାମ ହାତରୁ ଯେତେ ବଅତୋରଟି ବଅଡାଙ୍ଗି ଉପରେ ଚଢ଼ାଉଥିବ, ତେତେ ବଅଡାଙ୍ଗିକୁ ତାହାଣ ଆଡ଼କୁ ଲୋଇ ଦେଉଥିବ । ସବୁଗୁଡ଼ିକ ଖେପ ହୋଇଗଲେ ବଅଡାଙ୍ଗିରେ ଗଣ୍ଠିଦେଇ ଶେଷ କରିବ । ଗୁପ୍ତାଖି ପଟା ଖଣ୍ଡି କାଢ଼ିଦେବ ।

ବୁଣିବା ପୁର୍ବେ ଫରମା ଖଣ୍ଡି କର ଲେପଟା ଉପରେ ଖଣ୍ଡିଏ ସରୁ କାଠି ଦେଇ ଆଉ ଖଣ୍ଡିଏ ସୂତାଦ୍ୱାରା ଟାଣିର ପ୍ରତିଖିଅକୁ ସେହି କାଠି ସଙ୍ଗେ ଗୁଡ଼ାଇ ଗୁଡ଼ାଇ ଛନ୍ଦି ଦେବ । ତାହାହେଲେ ବୁଣିବାବେଳେ ପିଟିଲେ ସୁଜା ସୂତାଗୁଡ଼ିକ ହଲଲେ ହେବାର କୌଣସି ଅଶଙ୍କାନ ଥିବ ।

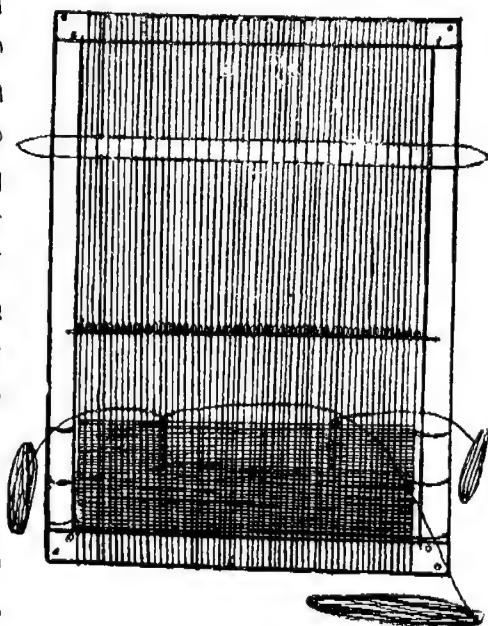

୬ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

ପ୍ରଥମେ ବଅଡାଙ୍ଗିକୁ ବାମ ହାତର ବୁଡ଼ା ଅଙ୍ଗୁଳରେ ଟେକି ଧରିବ । ଟିପା ପଟା ଖଣ୍ଡିକ ବଅ ଓ ଯୁଅକାଠି ମଝିରେ ଟାଣି ଉପରେ ରଖି ବାମ ହାତର ଅନ୍ୟ ଅଙ୍ଗୁଳ-ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଟିପି ଧରିବ । ତାହାହେଲେ ଗୋଟିଏ ଫାନ୍ଦ ଉଠିବ । ସେହି ଫାନ୍ଦରେ ଖଣ୍ଡିଏ ବତା ଦେଇ ଆଡ଼ବାଗେ ଧରିଲେ ଫାନ୍ଦଟି ପରିସ୍କାର ହୋଇ ଦେଖାଯିବ । ସେହି ଫାନ୍ଦରେ କଣ୍ଟାକାଠିକୁ ବାମ ପାଖରୁ ସୁରାଇ ତାହାଣ ପାଖରେ କାଢ଼ିନେବ । ଯେପରି ଏକ ପରସ୍ତ ଭରଣୀ ସୂତା ସେହି ଫାନ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ରହିଯିବ । ସେହି ଭରଣୀ ସୂତାକୁ ଅଙ୍ଗୁଳ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଇ ଭିଲ କରି ଦେବ । ବତା ଖଣ୍ଡିକ କାଢ଼ିନେଇ ପଞ୍ଜାରେ ଉତ୍ତମରୂପେ ପିଟିଦେବ ।

ତା ପରେ ଟିପାପଟାଟି କାଢ଼ି ରଖି ଯୁଅକାଠିକୁ ଉପରୁ ଟାଣି ଆଣି ତାହାକୁ ଘନ ଭାବରେ ମୋଡ଼ିଦେଲେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଫାନ୍ଦ ସଫା ଦେଖାଯିବ । ସେତେବେଳେ ତାହାଣ ପାଖରୁ କଣ୍ଡାକାଠିଟି ସୁରୁର ବାମ ପାଖରେ 'କାଢ଼ି ନେବ । ତାହାହେଲେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଥରକୁ ଭରଣୀ ସୁତା ଏକ ଧାଡ଼ି ଏହି ଫାନ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ରହିଯିବ । କଣ୍ଡାକାଠିଟି ଚଳାଇଦେବା ପୂର୍ବେ ବରାବର କିନାରରେ ଥିବା ଡୋରଟିରେ ଭରଣୀ ସୁତାକୁ ଥରେ ଲେଖାଏଁ ଗୁଡ଼ାଇ ଦେଉଥିବ । ପୁରୁଥର ପର ମଝିରୁ ଜାଗା ଜାଗା ଭରଣୀ ସୁତାକୁ ଉଠାଇ ଦେଇ ଭିଲ୍ଲ କରି ତାପରେ ପଞ୍ଜାରେ ପିଟି ମିଶାଇ ଦେବ । ଏହିପରି ଥରେ ବାମରୁ ଓ ଥରେ ତାହାଣରୁ କାଣ୍ଡକାଠିଦ୍ଵାରା ବୁଣିଯିବ ।

ଯେବେ ଆସନଖଣ୍ଡିକର ଗୁରୁପାଖରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ରଙ୍ଗର କିନାର ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କର, ତେବେ ପ୍ରଥମେ ସ୍ଥିର କରିବ ଯେ, କେତେ ଚଉଡ଼ାର କିନାର ହେବ । ସେହି ଅନୁସାରେ ଗୁରୁ ପାଖରେ ମାପ କରି ଦାଗ ଦେବ । ଯେବେ ଆସନ ଖଣ୍ଡିକର ଦେହ ଲଲ କରି କିରାକାଳା ରଙ୍ଗରେ ଟଲ୍ଲି ରଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବ, ତେବେ ସେହି ଅନୁସାରେ ଦୁଇପାଖରୁ ଟ ଲଞ୍ଚି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାପ କରି ଗୋଟିଏ ଟାଣୀ ସୁତାରେ ଦାଗ ଦେବ । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଦୁଇପାଖରୁ ଟାଣୀ ସୁତାଗୁଡ଼ିକ ସେହି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଣି ଦୁଇପାଖର ସୁତାର ସଂଖ୍ୟା ଠିକ୍ ହେଲା କି ନାହିଁ ଦେଖିବ । ସଂଖ୍ୟା ଠିକ୍ ନ ହେଲେ ସୁତା ବସାଇବାରେ କମ୍‌ବେଶୀ ଛଡ଼ା ହୋଇ ଯାଇଥିବାର ଜାଣିବ । ତାହାକୁ ସକାଡ଼ି ଠିକ୍ କରି ବସାଇ ଦେବ । ତା ପରେ ଯେ କୌଣସି ରଙ୍ଗର ସୁତାରେ ଦୁଇ ତିନି ଖିଅ ବୁଣି ସୁଲ ଆରମ୍ଭ କରିଦେବ । ଏଥର କଳା ସୁତା ଟ ଲଞ୍ଚିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଣିଯିବ । ଟଲ୍ଲି ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲେ ଦୁଇ ପାଖର କିନାରୁ ନିମନ୍ତେ ଦୁଇଗୋଟି ଛେଟ ଛେଟ କଣ୍ଡାକାଠି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବ । ଏହି କଣ୍ଡାକାଠି ଟ ଲଞ୍ଚି କରି ଲମ୍ବା ହେଲେ ଚଳିବ । ଏହି କାଠିରେ କଳାରଙ୍ଗର ଭରଣୀ ସତା ଗୁଡ଼ାଇବ । ବଡ଼ କଣ୍ଡାକାଠିଟିରେ ଲଲ ରଙ୍ଗର ଭରଣୀ ସୁତା ଗୁଡ଼ାଇବ । ଗୋଟିଏ ଫାନ୍ଦ ଉଠିଲେ ଦୁଇ ପାଖରେ ଟ ଲଞ୍ଚି ଦାଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁଇ ପାଖରୁ କଳାସତାର କଣ୍ଡାକାଠି ଦୁଇଟିରେ

ଫାନ୍ଦର ଚିତ୍ର

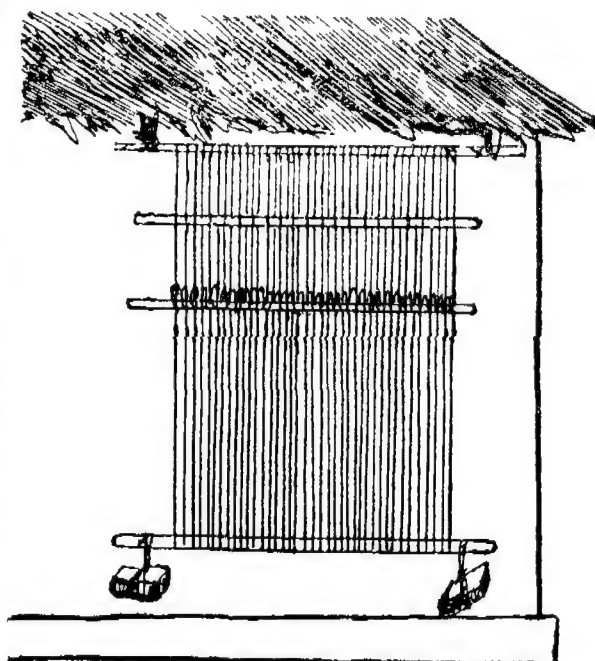
ସେହି ୪ ଇଞ୍ଚ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଣି ମଝିରେ ନାଲି ଭରଣୀ ସୁତାର କଣ୍ଡାକାଠିରେ ବୁଣିବ । ପ୍ରତିଥର କଳା ଭରଣୀ ସୁତା କନାରରେ ବୁଣି ଅନ୍ୟ ଥରକୁ ଫେରାଇ ନେବା ଆଗରୁ ମଝିର ନାଲି ସୁତା ସଙ୍ଗେ ଥରେ ଛଦ୍ମ ଦେଇ ତାପରେ କଣ୍ଡାକାଠିଗୁଡ଼ିକ ଫେରାଇ ନେଉଥିବ । ଏହିପରି ଉପରେ କନାରପାଇଁ ଦାଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଣି ସାରଳେ ସାନ କଣ୍ଡାକାଠି ଦୁଇଟିକୁ ଛଡ଼ିଦେବ । ବଡ଼ କଣ୍ଡାକାଠିଟିରେ ଏଥର କଳା ଭରଣୀ ସୁତା ଗୁଡ଼ାର ସୁଣି ଦୁଇ ପ୍ରାନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଉ ୪ ଇଞ୍ଚ ବୁଣିବ । ଶେଷକୁ ମୂଳରେ ଯେଉଁ ସବୁ ସୁତା ବୁଣିଥିବ ସେହି ସୁତା ୨୩ ଖିଅ ବୁଣି ଶେଷ କରିବ ।

ଆସନ୍ତର ମଝିରେ ବା କନାରରେ ଯେବେ କୌଣସି ଚନ୍ଦ୍ର ବୁଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବ, ତେବେ ଚନ୍ଦ୍ରଟି ଅଙ୍କନ କରି ସେହି ଅନୁସାରେ ଟାଣିରେ ଦାଗ ଦେବ । ଯେଉଁଠାରେ ଯେଉଁ ରଙ୍ଗ ଦେବାକୁ ସ୍ଥିର କରିବ ସେହି ସେହି ସ୍ଥାନରେ ସେହି ସେହି ଲେପାଇଁ ଖଣ୍ଡି ଏ ଖଣ୍ଡି ଏ ଛେଟ ଛେଟ କଣ୍ଡାକାଠି ଢିଆରି କରି ତହିଁରେ ସେହି ସେହି ଲେପର ଭରଣୀସୁତା ଗୁଡ଼ାଇ ତାହାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଯେଉଁଠାରେ ଯେଉଁ ରଙ୍ଗ ସେହିଠାରେ ସେହି ଲେପର କାଠିଗୁଡ଼ିକ ବୁଣି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଖଞ୍ଜି ଚନ୍ଦ୍ରର ମାପକୁ ଲକ୍ଷ କରି ଯେଉଁ ରଙ୍ଗ ଯେତେଦୂର ବୁଣିବା ଆବଶ୍ୟକ, ସେହିପରି ବୁଣି ଯେପରି ଚନ୍ଦ୍ର କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବ, ସେହିପରି ଚନ୍ଦ୍ର ଉଠାଇନେବ ।

ବୁଣିବା ସମୟରେ ପ୍ରତି ୧ ଇଞ୍ଚ ବା ୧୫ ଇଞ୍ଚ ବୁଣିବା ଯର ବରାବର ଆସନ ଖଣ୍ଡିକର ଦୁଇ ପାଖରେ ଦୁଇଖଣ୍ଡି ଡୋର ଲଗାଇ ତାହାକୁ ଫରମାର ଦୁଇ ବାହୁରେ ଖୁବ୍ ଟେକ କରି ଭିଡ଼ି ବାନ୍ଧି ଦେଉଥିବ । ତାହାହେଲେ ଆସନ ଖଣ୍ଡିକ ମୂଳରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମାନ ହୋଇ ବାହାରିବ । କୌଣସିଠାରେ ଯାକି ହୋଇଯିବାର ଆଶଙ୍କା ରହିବ ନାହିଁ ।

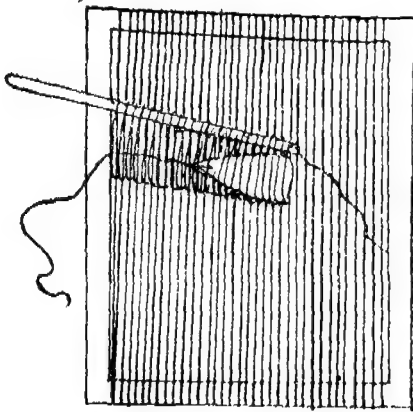
ଫରମା ଛଡ଼ା ଅଧିକ ସ୍ଥାନ ବନ୍ଦ ନ କରି ଯେ ଯାହା ଘରେ ଆଉ ଟିକିଏ ଟିକିଏ ବଡ଼ ଆକାରର ସତରଞ୍ଜି ମଧ୍ୟ ଲୋକେ ସହଜରେ ବୁଣି ପାରିବେ । ସେଥିପାଇଁ ଯେ ଯାହାର ଘରେ କାନ୍ଥ ନିକଟରେ, ପିଣ୍ଡାରେ ବା ଯାହାର ଯେଉଁଠାରେ ସୁବିଧା ଥିବ ସେ ସେଠାରେ ଏହିପରି ସତରଞ୍ଜି ବୁଣି ପାରିବେ । ଘରର ଗୁଳରୁ ଯେ କୌଣସି ଶେଣୀରେ ବା ଦୁଇ ଗୋଟି ଖୁଣ୍ଟରେ ବା ଦୁଇ ଗୋଟି ରୁଆରେ ଖଣ୍ଡିଏ ସରଳ ଓ ଶକ୍ତ ବାଉଁଶ ବାନ୍ଧି ଦେବ ।

ସୂତା ଟାଣି କରିବାର ଯେଉଁ ପ୍ରଣାଳୀ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଅଛି, ସେହି ପ୍ରଣାଳୀରେ ସତରଞ୍ଜି ନିମନ୍ତେ ଯେତେ ଚଉଡ଼ାର ଟାଣି ଆବଶ୍ୟକ, ସେହି ଚଉଡ଼ାର ଗୋଟିଏ ଟାଣି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ତାହାର ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡରେ ଦୁଇଖଣ୍ଡି ଟାଣି ଓ ସରଳ ବାଉଁଶ ଖଞ୍ଜି ଦେବ । ସେହି ଟାଣିଟିକୁ ଗୁଲ ବା ଖୁଣ୍ଟରେ ବାନ୍ଧିଥାନ୍ତି । ବାଉଁଶରେ ତହିଁର ତଳକୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ବାନ୍ଧି ଝୁଲାଇ ଦେବ । ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡରେ ଲୁଗା ଗଣ୍ଡି ଦେବା ଛଡ଼ା ମଝିରେ ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ଆଦୁର ଗୋଟି କେତେ ଗଣ୍ଡି ଦେଇ ବାନ୍ଧିବ । ତଳ ବାଉଁଶଟିର ତଳକୁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ଆଉ ଖଣ୍ଡିଏ ଶକ୍ତ ବାଉଁଶ ଯୋଡ଼ି ତାହାକୁ ମଧ୍ୟ ସେହି ବାଉଁଶଟି ସଙ୍ଗେ ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡରେ ଓ ତହିଁର ମଝିରେ ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ଗୋଟିକେତେ ଗଣ୍ଡି ଦେଇ ଶକ୍ତ କରି ବାନ୍ଧିଦେବ । ତଳର ଏହି ବାଉଁଶ ଖଣ୍ଡିକରେ ଦୁଇ ଭିନ୍ନଖଣ୍ଡି ପଥର ବାନ୍ଧି ଝୁଲାଇ ଦେବ ତାହାହେଲେ ଟାଣିଟି ବେଶ୍ ଟାଣି ହୋଇ ଝୁଲି ରହିବ ।

୮ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

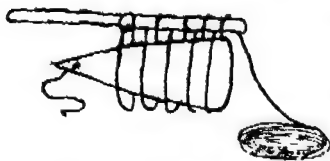
ଏଥର ଟାଣି ସୁତାଗୁଡ଼ିକ ତହିଁରେ ସମାନଭାବରେ ବସି ନ ଥିଲେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସଜାଡ଼ି ସମାନ କରି ବସାଇଦେବ । ତା ପରେ ଫରମାରେ ସତରଞ୍ଜି ଆସନ ନିମନ୍ତେ ବଅ ବାନ୍ଧିବାର ଯେଉଁ ପ୍ରଣାଳୀ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଅଛି, ଠିକ୍ ସେହି ପ୍ରଣାଳୀରେ ଗୋଟିଏ ଧାଡ଼ି ବଅ ବାନ୍ଧିବ । ମାତ୍ର ସତରଞ୍ଜି ଖଣ୍ଡି ଯେବେ ଅଧିକ ଚଉଡ଼ା କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କର ତେବେ ବଅ ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ଅଧିକ ଲମ୍ବା ହେବ । ବଅ ଲମ୍ବା ହେଲେ ତାହା ଖସି ଯିବାର ସମ୍ଭବ; ତେଣୁ ବଅ ବାନ୍ଧିବାବେଳେ

୯ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

ବଅ ସୂତାକୁ ଯେବେ ଥରେ ମୋଡ଼ିଦେଇ ବଅତାଳି ଉପରେ ଆଉ ଖଣ୍ଡ ଏ ସରୁ କାଠି ସଙ୍ଗେ ଛନ୍ଦ ଦିଆଯାଏ, ତାହାହେଲେ ଖସିଯିବାର ଆଉ କୌଣସି ଆଶଙ୍କା ରହୁବ ନାହିଁ । ପୁଣି ବଅ ଅଧିକ ଲମ୍ବା ହେଲେ ତହିଁର ଫେରାଗୁଡ଼ିକୁ ସମାନ ରଖିବାରେ ମଧ୍ୟ କଠିନ ହୋଇପଡ଼ିବ । ସେଥିପାଇଁ ୧୦ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର ପରି ଖଣ୍ଡ ଏ ପଟା ବ୍ୟବହାର କଲେ ବଅ ଫେରା-ଗୁଡ଼ିକ ଅସମାନ ହେବାର ଆଉ ଆଶଙ୍କା ହେବ ନାହିଁ । ଏହି ପଟାଖଣ୍ଡକୁ ବଅପଟା କହନ୍ତି । ଏହାର ଦାଡ଼ଗୁଡ଼ିକ ବେଶ୍ ଚକ୍କଣ ଏବଂ ଏହାର ଅଗରେ ଗୋଟିଏ ଛିଦ୍ର ଅଛି । ତହିଁରେ ଖଣ୍ଡ ଏ ସୂତା ବନ୍ଧା ହୋଇଅଛି ।

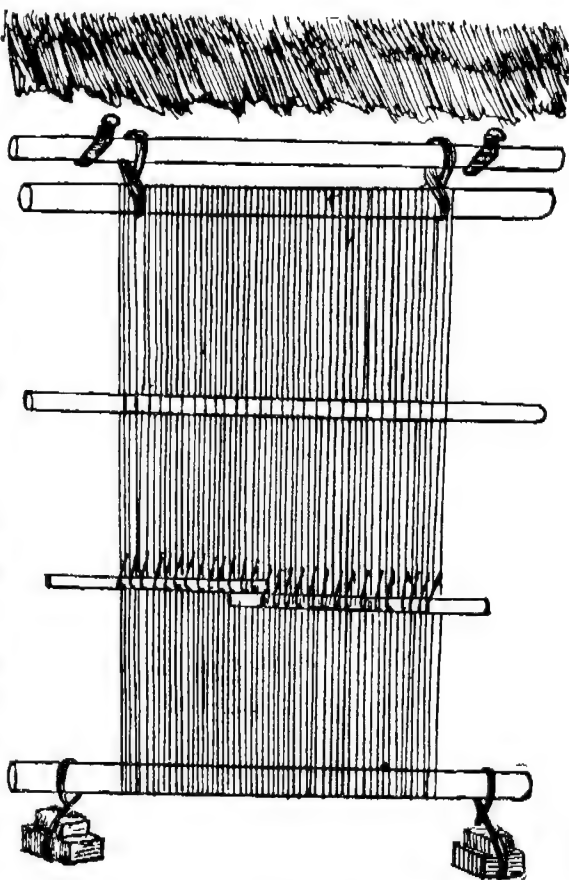
ଏହି ବଅ ପଟା ସାହାଯ୍ୟରେ ବଅ ଉଠାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରଥମେ ଖଣ୍ଡ ଏ ସରୁ ଓ ଲମ୍ବା କାଠି ବଅପଟା ଉପରେ ରଖି ପ୍ରତି ଟାଣି ସୂତାର ଫାଙ୍କରୁ ବଅତୋର ଖଣ୍ଡିକ ବାଣି ଅଙ୍ଗୁଳରେ ଟାଣିନେଇ ଏକ ଫେରା ମୋଡ଼ିଦେବ ଏବଂ ସେହି ଫେରାଟି ଆଗେ ସରୁ କାଠିଟିରେ ବସାଇ ଦେଇ ତୋରଟିକୁ ବଅପଟା ତଳେ ବୁଲାଇ ନେବ । ବଅ ପଟାର ଅଗରେ ଲାଗିଥିବା ସୂତା ଖଣ୍ଡିକରେ ଖଣ୍ଡ ଏ ତୋର ଛନ୍ଦ ଦେଇଥିବ । ଯେତେଗୁଡ଼ିଏ

୧୦ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

ଫେରା ଆଗକୁ ଛନ୍ଦ ହୋଇ ଯାଉଥିବ, ପଛରୁ ତେତେ ଫେରା ଆସେ ଆସେ ବଅପଟାରୁ ଖସିଯାଉଥିବ ଏବଂ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ବଅପଟା ଅଗରେ ଲାଗିଥିବା ତୋର ଖଣ୍ଡିକ ରହି ଯାଉଥିବ । ବଅ ବନ୍ଧା ଶେଷ ହେଲେ ତୋରଟି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବଅତାଳି ଗୋଟିଏ ଯୋଡ଼ି ତାହା ଉପରେ ବଅଗୁଡ଼ିକ ସମାନଭାବରେ ସଜାଡ଼ି ବଅତାଳି ସଙ୍ଗେ ଯେଉଁ ସରୁ କାଠିରେ ବଅଗୁଡ଼ିକ ଏକସରସ୍ତ ଛନ୍ଦା ହୋଇଥିଲା, ସେହି କାଠିକୁ ମିଶାଇ ଦୁଇମୁଣ୍ଡରେ ଓ ମଝିରେ କେତେକ ଜାଗାରେ ଶକ୍ତ କରି ଗୋଟିକେତେ ଗଣ୍ଠି ବାନ୍ଧିଦେବ ।

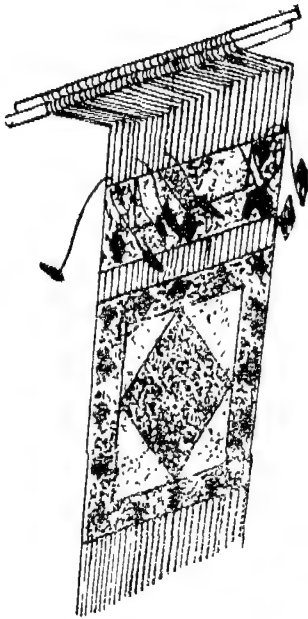
ବଅ ଧାଡ଼ି ଅଧିକ ଲମ୍ବା ହୋଇ ଉଠିବାକୁ ଅସୁବିଧା ବୋଧହେଲେ ତାହାକୁ 'ଦୁଇ ଭାଗ କରାଦେବ । ଅର୍ଥାତ୍ ବାମରୁ ମଝି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋଟିଏ ବଅତାଙ୍ଗ ଏବଂ ତାହାଠାରୁ ମଝିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଉ ଗୋଟିଏ ବଅତାଙ୍ଗ ହେବ । ୧୧ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର ଦେଖ । ତାହାହେଲେ ବୁଣିବାବେଳେ ବଅ ଉଠାଇବାକୁ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ହେବ ନାହିଁ ଓ ମଧ୍ୟ ଏକ ସମୟରେ ଦୁଇପାଖରେ ଦୁଇଜଣ ସତରଞ୍ଜି ବୁଣି ପାରବେ । ତାହାହେଲେ ଦୁହେଁ ଦୁଇଗୋଟି ବଅକୁ ଧରି ଏକ ସମୟରେ ଉଠାଇ ବୁଣିଲେ ଆଉ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ରହିବ ନାହିଁ । ଫରମାରେ ଯେଉଁ ପ୍ରଣାଳୀରେ ବୁଣିବାର ଦେଖାଇ ଦିଆଯାଇଅଛି ଏହାକୁ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ସେହି ପ୍ରଣାଳୀରେ ବୁଣିବ । ଏହାର କିନାସ ରଖିବାକୁ ହେଲେ ସେହି ପ୍ରଣାଳୀରେ କିନାସ ଯେତେ ଚଉଡ଼ା କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କର, ସେହି ଚଉଡ଼ାରେ ଛେଟ ଛେଟ କଣ୍ଡା କାଠି କର କିନାସ ବୁଣିବ । ଚିତ୍ର ଦିଶି କରବାକୁ ଇଚ୍ଛାକଲେ ମଧ୍ୟ ପୂର୍ବ-ବର୍ଣ୍ଣିତ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଛେଟ ଛେଟ କଣ୍ଡା କାଠିରେ ଭଲ ଭଲ ରଙ୍ଗର ଭରଣୀ ସୁତା ଗୁଡ଼ାଇ ପୂର୍ବବର୍ଣ୍ଣିତ ପ୍ରଣାଳୀରେ ସତରଞ୍ଜି କିନାସରେ ବା ତାହା ଦେହରେ ଧରି ଉଠାଇ ପାରବ । ୧୨ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର ଦେଖ ।

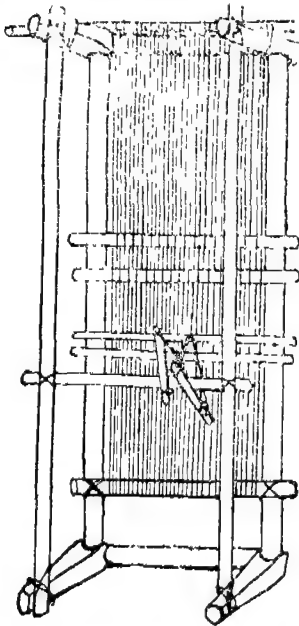
୧୧ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

୧୨ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର ଦେଖ ।

ବୃହତ୍‌ଶିଳା

୧୭ ନୟର ଚନ୍ଦ୍ର

୧୮ ନୟର ଚନ୍ଦ୍ର

ଗୁଳରୁ ଝୁଲଇବାକୁ ସୁବିଧା । ନଥିଲେ କାନ୍ଥରେ 'ଲଗିଥିବା ବାହୁଆ ଦୁଇଟି ଉପରେ ଗୋଟିଏ ବାଉଁଶ ରଖିଦେଇ ସେହି ବାଉଁଶରୁ ସତରଞ୍ଜିର ଟାଣିକୁ ଝୁଲାଇ ଠିକ୍ ପୂର୍ବ ବର୍ଣ୍ଣିତ ମତେ ସତରଞ୍ଜି ବୁଣି ପାରବ । ଯେଉଁଠାରେ ବାହୁଆ ସୁବିଧାରେ ନ ଥିବ ସେ କୌଣସି କାନ୍ଥରେ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ଟାଣି ବାଉଁଶର ବା କାଠର ଡାକିଆ ବା କାଳା ଶକ୍ତ କରି ପୋତିଦେଇ ସେହି ଡାକିଆ ଦୁଇଟିର ଉପରେ ଗୋଟିଏ ବାଉଁଶ ରଖି ସେହି ବାଉଁଶରୁ ସତରଞ୍ଜିର ଟାଣିକୁ ଝୁଲାଇ କରି ମଧ୍ୟ ପୂର୍ବବର୍ଣ୍ଣିତ ପ୍ରଣାଳୀରେ ସହଜରେ ସତରଞ୍ଜି ବୁଣି ପାରବ ।

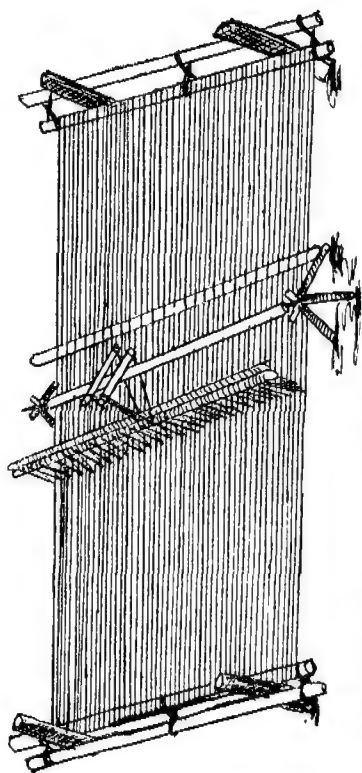
ଗଡ଼ଜାତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏବଂ ଅନୁଗୋଳ ପ୍ରଭୃତି ସ୍ଥାନ-ମାନଙ୍କରେ ଦଉଡ଼ ବୁଣା ଖଟିଆର ବହୁଳ ବ୍ୟବହାର ଅଛି । ଦଉଡ଼ଗୁଡ଼ିକ ଛିଣ୍ଡିଗଲେ କାଠ ଫରମା ଖଣ୍ଡିକ ଅନେକ ସମୟରେ ଖାଲି ପଡ଼ିଥାଏ । ସେହି ଫରମା ଖଣ୍ଡିକରେ ଅତି ସହଜରେ ସତରଞ୍ଜି ବୁଣାଯାଇ ପାରବ । ୧୯ ନୟର ଚନ୍ଦ୍ର ପରି ଖଟିଆ ଫରମାଟି କାନ୍ଥକୁ ଡେଇଁ ଦେବ । ତହିଁର ଉପର ଆଡ଼ରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଟାଣ ବାଉଁଶ ବାନ୍ଧି ତହିଁରେ ସତରଞ୍ଜିର ଟାଣିକୁ ଝୁଲାଇ ଦେବ । ପୁଣି ତଳ ପାଖର ଟାଣିରେ ବାଉଁଶ ଖଣ୍ଡିଏ ଦେଇ ତାହାକୁ ଖଟିଆ ଫରମା'ର ତଳପାଖରେ ବାହୁରେ ଶକ୍ତ କରି ବାନ୍ଧିଦେବ । ଖୁବ୍ ଗୁରୁଗୋଟି ଉପରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଅନୁକରଣରେ ଦୁଇଖଣ୍ଡି ବାଉଁଶ ବାନ୍ଧିଦେବ କିମ୍ବା ଦୁଇଖଣ୍ଡି କାଠକୁ କଣ୍ଟା ମାରି ଲଗାଇ ଦେବ । ସେହି ବାଉଁଶ ଦୁଇଖଣ୍ଡି ଉପରେ ଆଉ ଖଣ୍ଡିଏ ବାଉଁଶକୁ ଅଡ଼କରି ବାନ୍ଧିବ ।

ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେତେ ପ୍ରକାର ସତରଞ୍ଜି ବୁଣିବାର ପ୍ରଣାଳୀ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହେଲା ତାହା ଗୋଟିଏ ବଅଦ୍ୱାରା ଦେଖାଇ ଦିଆ ଯାଇଅଛି । ଖଟିଆ ଫରମାରେ ବୁଣିବାକୁ ହେଲେ ସେହିପରି ଗୋଟିଏ ବଅରେ ମଧ୍ୟ ବୁଣାଯାଇ ପାରବ । ଇଚ୍ଛାକଲେ ଦୁଇଗୋଟି ବଅ ଖଞ୍ଜି ମଧ୍ୟ ବୁଣାଯାଇ ପାରବ । ଦୁଇଗୋଟି ବଅ ବାନ୍ଧିବାକୁ ହେଲେ ପୂର୍ବ-ବର୍ଣ୍ଣିତ ମତେ ଗୋଟିଏ ବଅ ବାନ୍ଧିବାବେଳେ ଟାଣି ସୁତାଗୁଡ଼ିକ ସ୍ୱଅପଥାଦ୍ୱାରା ଦୁଇ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରି ଏକଭାଗ ତଳକୁ ଓ ଏକଭାଗ ଉପରକୁ ରଖିବ ଓ ଦୁଇଭାଗର ଫାକ ମଧ୍ୟରେ ବଅ

ତୋରକୁ ସୁରକ୍ଷା ବନ୍ଧ ବାନ୍ଧିବାବେଳେ ଉପରକୁ ଥବା ଏକଭାଗ ଟାଣି ସୁତାକୁ ବନ୍ଧରେ ଛନ୍ଦିବ । ଆଉ ଗୋଟିଏ ବନ୍ଧ ବାନ୍ଧିବାକୁ ହେଲେ ବାକୀ ଥିବା ଟାଣି ସୁତାଗୁଡ଼ିକୁ ଦ୍ଵିତୀୟ ବନ୍ଧରେ ଛନ୍ଦିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସେଥିପାଇଁ ଯୁଥକାଠି ଉପରକୁ ଉଠାଇଦେଲେ ଯେଉଁ ସୁତାଗୁଡ଼ିକ ତଳକୁ ଥିବ ସେଗୁଡ଼ିକ ଉପରକୁ ଉଠିଯିବ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଫାଙ୍କ ହୋଇଯିବ । ସେହି ଫାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆଉ ଖଣ୍ଡିଏ ବଡ଼ା ବା ଯୁଥପଟା ଦେଇ ମୋଡ଼ିଦେବ ଏବଂ ସେହି ଫାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ବନ୍ଧତୋର ଠିକ୍ ପୁରୁଷର ତାହାଣରୁ ବାମକୁ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଥମ ବନ୍ଧ ବାନ୍ଧିବା ପ୍ରଣାଳୀରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ବନ୍ଧ ବାନ୍ଧି ନେବ ,

ଦୁଇଗୋଟି ବନ୍ଧ ବନ୍ଧା ହୋଇଗଲେ ଦୁଇ ବନ୍ଧର ବନ୍ଧତାଙ୍ଗିରେ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ଲେଖାଏଁ ତୋର ବାନ୍ଧିବ । ୧୩୧୪ ଇଞ୍ଚ ଲମ୍ବାର ଆଉ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ବାଉଁଶତାଙ୍ଗି ନେବ । ବନ୍ଧତାଙ୍ଗିରୁ ବାନ୍ଧିଥିବା ତୋର ଟଣ୍ଡରୁ ବାମ ପାଖକୁ ଥିବା ଦୁଇ ବନ୍ଧତାଙ୍ଗିର ଦୁଇଟି ତୋର ଖଣ୍ଡିଏ ବାଉଁଶ ତାଙ୍ଗିର ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡରେ ଏବଂ ତାହାଣ ପାଖକୁ ଥିବା ଦୁଇ ବନ୍ଧତାଙ୍ଗିର ଦୁଇଖଣ୍ଡି ତୋର ଆଉ ଖଣ୍ଡିଏ ବାଉଁଶତାଙ୍ଗିର ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡରେ ବାନ୍ଧିଦେବାକୁ ହେବ । ବାନ୍ଧିବା ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ବନ୍ଧତାଙ୍ଗିର ଦୁଇଟି ତୋର ଅନ୍ୟ ବନ୍ଧତାଙ୍ଗିର ଦୁଇଟି ତୋରଠାରୁ ଲମ୍ବାରେ ୩୫ ଇଞ୍ଚ ଛେଟ ରହିବ । ଏହି ବାଉଁଶତାଙ୍ଗି ଦୁଇଖଣ୍ଡି ଖଟିଆର ଗୋଡ଼ ଉପରେ ଲଗିଥିବା ବାଉଁଶ ଦୁଇଟି ବା ପଟା ଦୁଇଟିର ଉପରେ ଯେଉଁ ଆଡ଼ିଖଣ୍ଡିକ ବନ୍ଧା ଯାଇଥିବ, ତାହାର ଉପରେ ବସ୍ତ୍ରାମ କରିବେ । ବୁଣିବାବେଳେ ତାଙ୍ଗି ଦୁଇଟିର ଗୋଟିଏ ମୁଣ୍ଡ ବସ୍ତ୍ରାମ ବାଉଁଶ ଖଣ୍ଡିକରେ ଝୁଲାଇ ଦେଲେ ଏକଧାଡ଼ି ବନ୍ଧ ଉଠି ଗୋଟିଏ ଫାନ୍ଦ ଉଠିଯିବ । ତାହାହେଲେ ତହିଁରେ ଭରଣୀ ସୁତା ଥରେ ବୁଣି ପାରିବ । ତାଙ୍ଗି ଦୁଇଟିର ଅନ୍ୟ ମୁଣ୍ଡକୁ ଟାଣି ବସ୍ତ୍ରାମ ବାଉଁଶରେ ଝୁଲାଇ ଦେଲେ ଆଉଥାଡ଼ିଏ ବନ୍ଧ ଉଠି ଅନ୍ୟ ଫାନ୍ଦଟି ଉଠିଯିବ । ତାହାହେଲେ ପଞ୍ଚାଦ୍ଵାର ପୁରୁଷର ଭରଣୀ ସୁତାକୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ପିଟି ବସାଇଦେଇ ଆଉଥରେ ଭରଣୀ ସୁତା ବୁଣିବ । ଏଥିରେ କଣ୍ଡାକାଠି ସତରଞ୍ଜିର ଚଉଡ଼ାଠାରୁ ବଡ଼ ହେବାର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ୨ ଫୁଟ ବା ୩ ଫୁଟର ଗୋଟିଏ କଣ୍ଡାକାଠି ହେଲେ ତାହାକୁ ଫାନ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଚଳାଇ ଦେଇ ବୁଣିବାକୁ ହେବ । ଏଥିରେ ମଧ୍ୟ କିନାର ଓ ଚନ୍ଦବିଚନ୍ଦ କର ବୁଣିବାକୁ ହେଲେ ଆସନ ବୁଣିବାରେ ଯେଉଁ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଚନ୍ଦବିଚନ୍ଦ କର ବୁଣିବାର ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି ଠିକ୍ ସେହି ପ୍ରଣାଳୀରେ ଏଥିରେ ଚନ୍ଦ ବିଚନ୍ଦ କର ବୁଣି ଧାରିବ ।

ବେଣୀ ବଡ଼ ସତରଞ୍ଜି ସବୁକୁ ଭୂମିରେ ବିସ୍ତାର କରି ବୁଣିବାକୁ ହୁଏ । ସେଥିପାଇଁ ଗୋଟିଏ ସମତଳ ସ୍ଥାନ ଚି୍ନି କରିବ । ତହିଁର ଏକ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଦୁଇଗୋଟି ଖୁଣ୍ଟା ପୋତିବ ଓ ଅନ୍ୟ

୧୪ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

ପ୍ରାକୃତେ ଠିକ୍ ତାହାର ସମାନରେ ସମକୋଣ ରଖି ଆଉ ଦୁଇଗୋଟି ଖୁଣ୍ଟା ପୋତିବ । ଦୁଇ ପ୍ରାକୃତ ଖୁଣ୍ଟା ଦୁଇ ଧାଡ଼ରେ ଭୂମିରୁ ପ୍ରାୟ ୧ ଫୁଟ ଉଚ୍ଚରେ ଦୁଇଖଣ୍ଡି ଶକ୍ତ ଏବଂ ମୋଟ ବାଉଁଶ ବା କାଠର ରୋଲର (Roller) ବାନ୍ଧିବ । ତହିଁରେ ଆଉ ଖଣ୍ଡି ଏ ଲେଖାଏଁ ସରଳ ଏବଂ ଶକ୍ତ ବାଉଁଶ ବା ଲୁହା ଛଡ଼ ବାନ୍ଧି ଦେବ । ଏହି ସରଳ ବାଉଁଶ ବା ଲୁହାଛଡ଼ ଦୁଇଟିରେ ଟାଣି ସୂତା ଲଗାଇବ । ଟାଣି ସୂତା ତଳ ଉପର ଦୁଇ ପରସ୍ପର ସୁଣି ଖଣ୍ଡି ଏ ଡୋରଦ୍ୱାରା ଏକାଠି ଛନ୍ଦ ଏକ ଧାଡ଼ରେ ରଖି ସମାନ କରିବ । ଟାଣି ସୂତାଗୁଡ଼ିକ ସମାନ ସମାନ ଅନ୍ତରରେ ରଖି ଟାଣିକୁ ସଜାଡ଼ି ଦେବ । ତାପରେ ତହିଁରୁ ବଅ ଉଠାଇବ ।

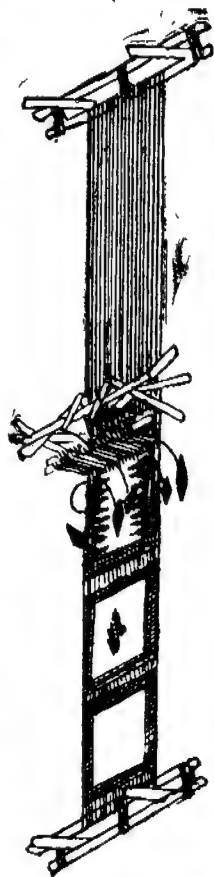
ଏଥିରୁ ଠିକ୍ ପଦ୍ମବର୍ଣ୍ଣିତ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଯୁଥପଟା ଏବଂ ବତା ଲଗାଇ ଦୁଇଧାଡ଼ି ବଅ ଉଠାଇ ବାନ୍ଧି ଦେବ । ୧୪ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର ପରି ଟାଣିର ଦୁଇ ପାଖରେ ଦୁଇଗୋଟି କାଠର ବା ବାଉଁଶର ଦୁଇଗୋଟି ଘିସାହ୍ୟା ରଖି ତହିଁ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଶକ୍ତ ବାଉଁଶ ରଖିଦେବ । ଏହି ବାଉଁଶ ଏଠାରେ ବିଶ୍ରାମ ବାଉଁଶ ହେବ । ଏହାର ଉପରେ ବଅ ସଙ୍ଗେ ବକା ଯାଇଥିବା ଛୋଟ ତାଙ୍ଗିଆ ଦୁଇଖଣ୍ଡି ବିଶ୍ରାମ କରିବ ।

ଟାଣିରେ ବଅ ଦୁଇଧାଡ଼ି ବକାହୋଇ ଗଲେ ଦୁଇ ଟାଣିରୁ ଦୁଇଖଣ୍ଡି ଲେଖାଏଁ ଡୋର ନେଇ ୧୩୧୪ ଇଞ୍ଚ ଲମ୍ବାର ଦୁଇଖଣ୍ଡି ତାଙ୍ଗିଆର ଦୁଇମୁଣ୍ଡରେ ୧୪ ନମ୍ବର ଚିତ୍ରରେ ଯେପରି ବକା ଯାଇଅଛି ସେହିପରି ବାନ୍ଧିବ । ଏହି ତାଙ୍ଗିଆ ଦୁଇଟି ବିଶ୍ରାମ ବାଉଁଶ ଉପରେ ରହିବ । ତାଙ୍ଗିଆ ଦୁଇଟିର ଦୁଇ ପାଖରେ ବକାଯାଇଥିବା ଡୋର ଗୁରୁ ଗୋଟି ମଧ୍ୟରୁ ଏକ ପାଖର ଡୋର ଦୁଇଟି ଅନ୍ୟ ପାଖର ଡୋର ଦୁଇଟିଠାରୁ ପ୍ରାୟ ୩ ଇଞ୍ଚ ବା ୩୩ ଇଞ୍ଚ ବଡ଼ ରହିଥିବ । ସେହି ତାଙ୍ଗିଆ ଦୁଇଟିକୁ ଥରେ ଉଠାଇ ବିଶ୍ରାମ ବାଉଁଶର ଏକପାଖକୁ ଝୁଲାଇଦେଲେ ଗୋଟିଏ ଧାଡ଼ି ବଅ ଉଠି ଗୋଟିଏ ଫାନ୍ଦ ଉଠିବ ଏବଂ ତାଙ୍ଗିଆ ଦୁଇଟିର ଅନ୍ୟ ପାଖକୁ ଉଠାଇ ବିଶ୍ରାମ ବାଉଁଶରେ ଝୁଲାଇଦେଲେ ଆଉ ଧାଡ଼ିଏ ବଅ ଉଠି ଅନ୍ୟ ଫାନ୍ଦଟି ଉଠିଯିବ । ପ୍ରତିଥର ଫାନ୍ଦ ଉଠିବାରେ ଥରେ ଲେଖାଏଁ ଭରଣୀସୂତା ବୁଣିପାରିବ । ଥରେ ବୁଣି ତାହାକୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ପଞ୍ଜାରେ ପିଟି ଦେଉଥିବ । ଏହିପରି ବୁଣି ଯେତେ ବଡ଼ କରିବାର ଇଚ୍ଛା ତେତେବଡ଼ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଣିପାରିବ ।

ପୁନେ ବୁଣିବାର ଯେଉଁ ପ୍ରଣାଳୀ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଅଛି, ଏହାକୁ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ସେହି ପ୍ରଣାଳୀରେ ବୁଣିବାକୁ ହେବ । ଭୂମିରେ ବିସ୍ତାର ହୋଇଥିବାରୁ ବୁଣିବାର ପ୍ରଣାଳୀରେ କୌଣସି ଛତ୍ରେଦ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ଚନ୍ଦ୍ର ବିଚନ୍ଦ୍ର କରି ବୁଣିବା ଅଦ୍ଭୁତ ସୁବିଧାଜନକ । ଯେତେ ବୁଣା ହୋଇ ଯାଉଥିବ ତାହାକୁ ପାଲ ବା ଚଢ଼େଇଦ୍ୱାରା ଭାଙ୍ଗି ଦେଉଥିବ, ତାହାହେଲେ ବୁଣା ଅଂଶରେ ମଇଳା ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ବୁଣା ଅଂଶର ତଳେ ଗୋଟିଏ ପାତା ଏବଂ ଉପରେ ଖଣ୍ଡିଏ ପଟା ପକାଇ ସେହି ପଟା ଉପରେ ଏକ ସମୟରେ ଥୁଲ ଜଣ ବା ଅଧିକ ଲୋକ ବସି ବୁଣି ପାରନ୍ତି ।

ସତରଞ୍ଜିର ଶୋଭାକୁଳ ନିମନ୍ତେ ଭଲ ଭଲ ରଙ୍ଗର ସାମଗ୍ରି ସ୍ୟ ରଖିବା ପ୍ରଧାନ କଥା । ଯେଉଁ ରଙ୍ଗ ସଙ୍ଗେ ଯେଉଁ ରଙ୍ଗ ମେଲ ଖାଇବ ଯାହା ପରେ ଯାହାକୁ ବୁଣିଲେ ଆଖିଭୋତକ ହେବ, ଏହିସବୁ ବିଷୟ ଆଗେ ବିବେଚନା କରି ବୁଣିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଟାଣୀ ନିମନ୍ତେ ୪ ଖିଅ, ୫ ଖିଅ ବା ୬ ଖିଅ ସୂତା ଏକାଠି ବଳି ତହିଁରେ ଟାଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବ । ଟାଣୀପାଇଁ ଯେତେ ଖିଅ ନେବ ଭରଣୀପାଇଁ ତାହାଠାରୁ ୨୩ ଗୋଟି ଖିଅ ଅଧିକ ନେବ । ଟାଣୀ ସୂତା ବଳା ହେବ । ଭରଣୀ ସୂତା ବଳିବାକୁ ହେବ ନାହିଁ । ସୂତା ସରୁ ବା ମୋଟ ଥିଲେ ଯେପରି ପଦାର୍ଥ ବୁଣିବ ତାହା ପ୍ରତି ଦୁଇ ରଖି ଟାଣୀ ଓ ଭରଣୀ ସୂତାର ପରିମାଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବ । ଭଲ ଭଲ ରଙ୍ଗର ସୂତାକୁ ଏକତ୍ର ମିଶାଇ ଭରଣୀ ସୂତା କଲେ ମଧ୍ୟ ପଦାର୍ଥଟି ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯିବ ।

୧୪ ନନ୍ଦର ଚନ୍ଦ୍ର

ଗାଲିଗୁ

ସତରଞ୍ଜି ବୁଣିବାପାଇଁ ଯେଉଁ ସବୁ ଉପକରଣ ଆବଶ୍ୟକ ଗାଲିଗୁ ବୁଣିବାପାଇଁ ସେଗୁଡ଼ିକ ସବୁ ଦରକାର । ତାହା ଛଡା ଅଧିକ ଗୋଟିଏ ଗାଣ୍ଡ ଛୁଆ ଓ ଗୋଟିଏ ଗାଣ୍ଡ କରୁଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ସାଧାରଣ ଛୁଆ ଓ କରୁଥିବା ଗାଲିଗୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସୁବିଧାରେ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଏହାର ଛୁଆ ଓ କରୁଥିବା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର । ୧ ଓ ୨ ନମ୍ବର ଚିତ୍ରମାନଙ୍କରୁ କରୁଥିବା, ୩ ଓ ୪ ନମ୍ବର ଚିତ୍ରମାନଙ୍କରୁ ଗାଲିଗୁ ବୁଣିବାପାଇଁ ଲୋଡ଼ା ଛୁଆ ଦେଖି ପାରିବ । ୩ ନମ୍ବର ଚିତ୍ରରେ ଯେଉଁ ଛୁଆ ଖଣ୍ଡିକ ଦିଆଯାଇଅଛି ତାହା କଟକର କୁଟିରଶିଳ୍ପ କାରଖାନାରେ ପ୍ରଥମେ ଉଦ୍ଭାବିତ ହୋଇଅଛି । ଏହା ଖଣ୍ଡିଏ କାଠରେ କେବଳ ରଦ୍ଦ ହୋଇଥିବା କଲି ଖୁରର ପାତିଆ (Safety razor blade) ଖଣ୍ଡିଏ ଲଗାଯାଇ ପେଷ୍ଟଦ୍ୱାରା ତାହାକୁ ବସାଇ ଦିଆଯାଇଅଛି ଓ ତହିଁରେ ଖଣ୍ଡିଏ ବେଣ୍ଟ ଲଗାଇ ଦିଆଯାଇଅଛି । ଏହା ଯେ କେହି ସହଜରେ ଆପଣା ହାତରେ କରି ପାରିବେ । ଖୁରପାତିଆ ଖଣ୍ଡିକ ଦକ୍ଷତା ହୋଇଗଲେ ବା ଦାଡ଼ ଭଙ୍ଗିଗଲେ ତାହାକୁ ବଦଳାଇ ଅଛି ଖଣ୍ଡିଏ ସେହପର ଖୁରପାତିଆ ଲଗାଇ ପାରିବେ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଗାଲିଗୁ ବୁଣିବା ସମୟରେ ସୂତାକୁ କାଟିଦେବା କାର୍ଯ୍ୟ ବେଶ୍ ସହଜରେ ଚାଲୁଅଛି ।

୧ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

ସତରଞ୍ଜି ବୁଣିବା ନିମନ୍ତେ ଯେପରି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଫରମାରେ ଟାଣିସୂତାକୁ ଗୁଡ଼ାଇ

ଗୁଡ଼ାଇ ତହିଁରୁ ବାଧା ଉଠାଇ

ସତରଞ୍ଜି ବୁଣିବାର ପ୍ରଣାଳୀ ପୁରା

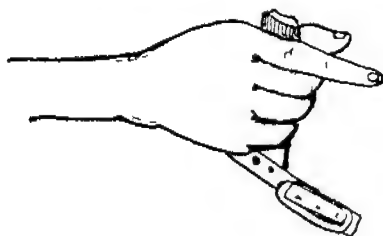
ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଅଛି, ଠିକ୍ ସେହି-

ପରି ଖଣ୍ଡିଏ ଖଣ୍ଡିଏ ଫରମାରେ

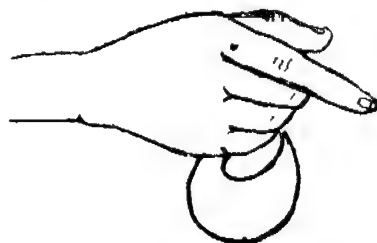
ଟାଣିସୂତା ଗୁଡ଼ାଇ ତହିଁରୁ ବାଧା ଉଠାଇ ପ୍ରଥମେ ସତରଞ୍ଜିରେ ଯେପରି ବୁଣିବାକୁ ହୁଏ ଠିକ୍ ସେହିପରି ୫୬ ଖିଆ ବୁଣି ଦେବ । ତା ପରେ ଗାଲିଗୁର କେଶର ବୁଣିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବ ।

୨ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

ଯେଉଁ ସୁତାରେ ଗାଲିବୁର କେଶର ବୁଣିବ, ସେହି ସୁତା ୧୨/୧୪ ଖିଅ ଏକାଠି ନେଇ ଗୋଟିଏ କେରୁ କରି ଧରିବ । ଟାଣୀସୁତା ମଧ୍ୟରୁ ବାମ ପାଖରୁ ଦୁଇଟି ଲେଖାଏଁ ଖିଅ ନେଇ ତହିଁରେ

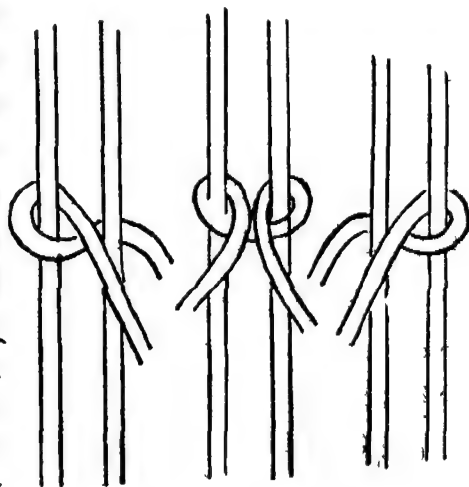

୩ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

୪ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

ସୁତା କେରୁଟିକୁ ବୁଣି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗଣ୍ଠି ପକାଇଯିବ । ପ୍ରଥମେ ବାମ ପାଖର ଦୁଇଗୋଟି ଟାଣୀ ସୁତାରେ ୪ ନମ୍ବର ଚିତ୍ରର ବାଆଁ ପାଖରୁ ପ୍ରଥମ ଗଣ୍ଠି ପରି ସୁତା କେରୁଟିର ଗୋଟିଏ ମୁଣ୍ଡ ଟାଣି-ସୁତା ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟରୁ ଡାହାଣ ପାଖ ସୁତାର ଡାହାଣ ପାଖରେ ପୁରୁଇ ସୁତା ଦୁଇଟିର ମଝିରେ ବାହାର କରି ଆଣି ପୁଣି ଡାହାଣ ବାମ ପାଖ ସୁତାର ପଛ ପାଖ ଦେଇ ବୁଲାଇ ଆଣି ଦୁଇ ସୁତାର ମଝିରେ ବାହାର କରିବ ଏବଂ ଡାହାଣ ତହିଁର ଅନ୍ୟ ମୁଣ୍ଡ ସଙ୍ଗେ ସମାନ କରି ମିଶାଇ ଧରି କୁଣ୍ଡରେ କାଟିଦେବ । ତାପରେ ତହିଁର ଡାହାଣକୁ ଆଉ ଦୁଇଗୋଟି ଟାଣୀସୁତା ନେବ । ତହିଁରେ ପୁଣି ଠିକ୍ ପୁରୁପରି ବୁଣିବ । ଏହିପରି ଡାହାଣକୁ ପ୍ରତିଥର ଯୋଡ଼ିଏ ଲେଖାଏଁ ଟାଣୀ ସୁତାରେ ଥରେ ଲେଖାଏଁ ସୁତା କେରୁଟିରୁ ଖିଅଏ ଲେଖାଏଁ ବୁଣି ହମେ ହମେ ଡାହାଣକୁ ବୁଣିଯିବ । କୁଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡିକ ୩ ଓ ୪ ନମ୍ବର ଚିତ୍ରପରି ଡାହାଣ ହାତରେ ମୁଠାଇ ଧରିଥିବ, ଯେପରି ବୁତା ଆଙ୍ଗୁଠି ଓ ବଣି ଆଙ୍ଗୁଠି ସବୁ ସମୟରେ ଖୋଲ ରହିବ । କୁଣ୍ଡର ଦାଡ଼ଟି

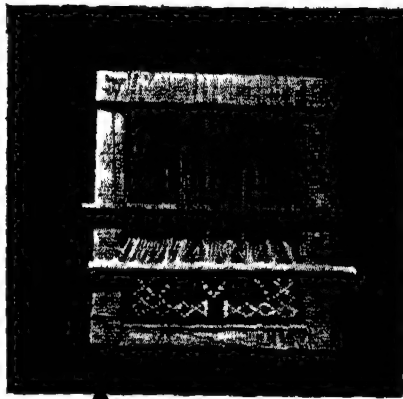

୫ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

ହାତମୁଠାର ତଳକୁ ରହିବ । କେଶର ଖଞ୍ଜିବାବେଳେ ଦୁଇ ହାତରେ ଖଞ୍ଜି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସୁତାକୁ କାଟି ଦେଉଥିବ । ମଝିଯାକେ ବୁଣିଗଲେ ସେଠାରେ ୫ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ରର ମଝି ଗଣ୍ଠିପରି ଗୋଟି କେତେ କେଶର ଖଞ୍ଜି ବୁଣିବ । ଅର୍ଥାତ୍ ସେଠାରେ ସୁତା ଗୋଛର ମୁଣ୍ଡକୁ ଟାଣିସୁତା ଦୁଇଟିର ମଝିରେ ପୁରାଇ ତାହାକୁ ତାହାଣ ପାଖର ଟାଣି ସୁତାର ପଛପଟେ ବୁଲାଇ ଆଣିବ ଏବଂ ବାଆଁ ପାଖ ଟାଣି ଉପରେ ନେଇ ତାହାପଛରେ ବୁଲାଇ ଆଣି ମଝିରେ ଛଡ଼ାଦେବ ଏବଂ ଅପର ପ୍ରାନ୍ତ ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇ ଛୁଣ୍ଟରେ କାଟିଦେବ । ଶେଷଅଂଶକୁ ୫ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ରର ତାହାଣ ପାଖର ଗଣ୍ଠି ପରି ବୁଣିଯିବ । ଅର୍ଥାତ୍ ସୁତାଗୋଛକୁ ଟାଣିସୁତା ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମେ ବାଆଁ ପାଖରେ ଯେପରି ଛନ୍ଦା ହୋଇଥିଲା ଠିକ୍ ତାହାର ବିପରୀତ ଭାବରେ ଛନ୍ଦିବାକୁ ହେବ । ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରଥମେ ବାଆଁ ପାଖର ଟାଣିସୁତାର ବାମ ପାଖରେ ସୁତାଗୋଛକୁ ପୁରାଇ ତହିଁର ପଛଅଂଶେ ବୁଲାଇ ମଝିରେ ବାହାର କରିବ । ତା ପରେ ତାହାକୁ ତାହାଣପାଖ ସୁତାର ତାହାଣ ଅଂଶେ ବୁଲାଇନେଇ ତହିଁର ପଛଅଂଶେ ବୁଲାଇଆଣି ପୁଣି ଦୁଇ ସୁତାର ମଝିରେ ବାହାର କରି ତହିଁର ଅନ୍ୟ ମୁଣ୍ଡ ସଙ୍ଗେ ସମାନ କରି କାଟିଦେବ । ଏହିପରି ସବୁ ଟାଣିଗୁଡ଼ିକରେ ଗୋଟିଏ ଧାଡ଼ି ବୁଣି ଶେଷ କରି ଦେବ । ତା ପରେ ସତରଞ୍ଜିର ଫାନ୍ଦ ଯେପରି ଉଠାଇବାକୁ ହୁଏ ଠିକ୍ ସେହିପରି ଗୋଟିଏ ଫାନ୍ଦ ଉଠାଇ ତହିଁରେ କଣ୍ଡାକାଠି ପୁରାଇ ଥରେ ଭରଣୀସୁତା ବୁଣିଦେବ ଏବଂ ପଞ୍ଚାଦ୍ଵାରା ପିଟି ସମାନ କରିଦେବ । ପୁଣି ଆଉ ଗୋଟିଏ ଫାନ୍ଦ ଉଠାଇ ଆଉଥରେ ଭରଣୀସୁତା ବୁଣିବ । ଦରକାର ମନେ କଲେ ୩୪ ଥର ଭରଣୀସୁତାକୁ ବୁଣି ଥରକୁଥର ଉତ୍ତମରୂପେ ପଞ୍ଜାରେ ପିଟି ଦେଉଥିବ । ତା ପରେ ପୁନଶ୍ଚ ସୁତାକେରୁ ନେଇ ଠିକ୍ ପୁନଃପରି ଆଉ ଧାଡ଼ିଏ କେଶର ବୁଣିବ । ତାପରେ ପୁନରାୟ ୨୩ ଥର ଭରଣୀସୁତା ବୁଣିବ । ଏହିପରି ନିମାଗତ ଯେତେ ଲମ୍ବା ଅସନଖଣ୍ଡିକ ବୁଣିବାର ଥିବ, ତେତେ ଲମ୍ବା ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଣି ଶେଷ କରିବ ।

୫ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ରରେ କେଶର ଖଞ୍ଜିବାରେ ଉଚ୍ଚପ୍ରକାର ଛନ୍ଦ ଦେଖାଇ ଦିଆ ଯାଇଅଛି । ବାମ ପାଖର ଛନ୍ଦପରି ବାମପାଖରୁ ବୁଣିବାକୁ ହେବ । ତାହାଣ ପାଖର ଛନ୍ଦପରି ତାହାଣ ପାଖରେ ବୁଣିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ମଝିର ଛନ୍ଦଟି ପରି ମଝିରେ ବୁଣିବାକୁ ହେବ । ମାତ୍ର ଠିକ୍ ସବୁଠାରେ ଏହିପରି ଜାଗି କରି ନ ଖଞ୍ଜିଲେ କିଛି ଫଳ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ବାଆଁ ପାଖରୁ କେତେକ ଗୋଟି ନିଷ୍ଠୁର ବାମ ପାଖର ଛନ୍ଦ ପରି ଏବଂ ତାହାଣ ପାଖରୁ କେତେକ ଗୋଟି ନିଷ୍ଠୁର ତାହାଣ ପାଖର ଛନ୍ଦ ପରି ନ ବୁଣିଲେ କେଶରର ସୁତା ବାହାର ଯିବାର ଭୟ ରହିବ ।

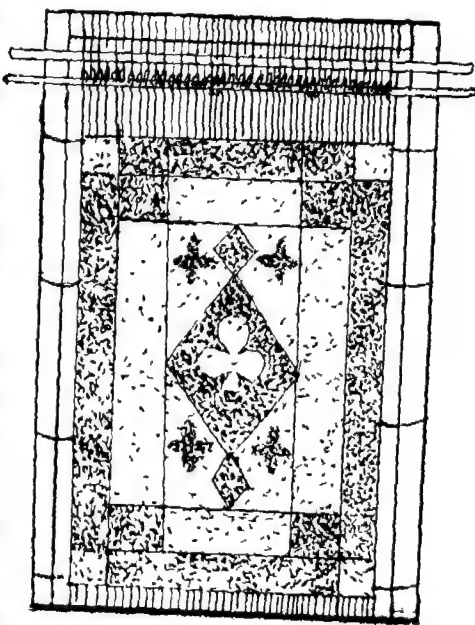
ଏଥର କେଶର ପରି ଯେଉଁ ସୁତାଗୁଡ଼ିକ ପଦାକୁ ବାହାର ରହିଥିବା ତାହାକୁ କଇଁହରେ କାଟି ସମାନ କରିଦେବା । ଗାଲିରୁ ଟାଣି କମ୍ପା ଭରଣୀର ସୁତା କେହି ପଦାକୁ ଦେଖା ଯିବେ ନାହିଁ । କେବଳ କେଶରଗୁଡ଼ିକ ପଦାକୁ ଦେଖାଯିବ; ତେଣୁ ଗାଲିରୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଚିତ୍ର କରି ବୁଣିବାକୁ ହେଲେ କେବଳ ଯେଉଁ ସୁତା କେଶର ବୁଣି କେଶର ବାହାର କରିବାକୁ ହେବ, ସେହିଗୁଡ଼ିକ ଭଲ ଭଲ ରଙ୍ଗରେ ରଙ୍ଗାଇ ବୁଣିଲେ ଗାଲିରୁ ଯେପରି ଚିତ୍ରିତ କରିବାକୁ ଲଜ୍ଜା କରିବ, ସେପରି ଚିତ୍ରିତ କରି ପାରିବ ।

୨ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

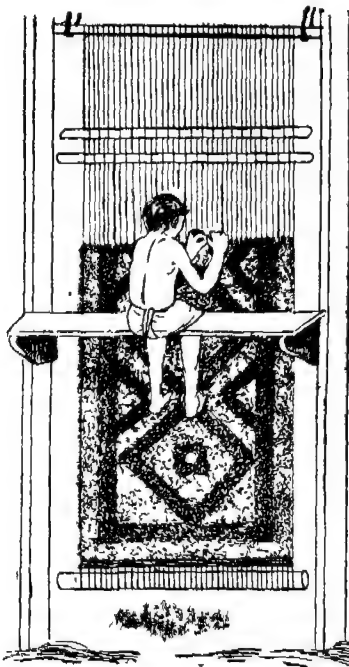
ସତରଞ୍ଜିଗୁଡ଼ିକ ଯେଉଁ ଯେଉଁ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଘରର ଶେଖିରୁ ଝୁଲାଇ କମ୍ପା କାନ୍ଥର ବାହୁଆରୁ ଝୁଲାଇ ବା ପୁରୁଣା ଖଟିଆର ଫରମାରୁ ଝୁଲାଇ ବୁଣିବା ବିଷୟ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଅଛି, ଠିକ ସେହି ସବୁ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଗାଲିରୁ ଟାଣି ଝୁଲାଇ ଗାଲିରୁ ବୁଣାଯାଇ ପାରିବ ।

ଗୁଲରୁ, କାନ୍ଥରୁ ବା ବଡ଼ ବଡ଼ ଖୁଣ୍ଟା ପୋତି ତହିଁରେ ଆଡ଼ିକାଠ ବାନ୍ଧି ତହିଁରୁ ଝୁଲାଇ ବଡ଼ ବଡ଼ ଗାଲିରୁ ଓ ବଡ଼ ବଡ଼ ସତରଞ୍ଜି ସହଜରେ ବୁଣାଯାଇ ପାରିବ । କିନ୍ତୁ ଧର୍ମାର୍ଥେ ଖୁବ ବଡ଼ ହେଲେ ତାହା କେତେକ ବୁଣା ହୋଇଗଲେ ଉପରକୁ ଆଉଁ ହାତ ପାଇବ ନାହିଁ, ତେଣୁ ବୁଣିବାକୁ ଅସୁବିଧା ହେବ । ସେଥିପାଇଁ ଆଉ ଦୁଇଗୋଟି ଖୁଣ୍ଟା ପୋତି ତହିଁରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଖଣ୍ଡିଏ ଆଡ଼ି ବାନ୍ଧି ତହିଁ ଉପରେ ବସି ବୁଣିବା । ଏକ ସମୟରେ ଦୁଇଜଣ ବା ତିନିଜଣ ମଧ୍ୟ ବସି ବୁଣି ପାରିବେ । ଯେତେ ଉପରକୁ ବୁଣି ଯାଉଥିବ

୨ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

ଦୁଇପାଖର ଆଡ଼କାଠ ଦୁଇଖଣ୍ଡିକୁ ବମେ ଉପରକୁ ଉଠାଇ ତହିଁଉପରେ ବସିବାର ପଟା ଖଣ୍ଡିକ ପକାଇ ବସିବା ସ୍ଥାନଟି ଉଚ୍ଚ କରି ନେଉଥିବ ।

ତନ୍ତ୍ରୀମାନେ ଲୁଗା ବୁଣିବାର ଲୁଗାର ଦୁଇମୁଣ୍ଡରୁ ଯେଉଁ ଛେଟ ଛେଟ ଦଶିଗୁଡ଼ିକ କାଟି ପକାନ୍ତି, ସେଗୁଡ଼ିକ ଅଧିକାଂଶ ନଷ୍ଟ ହୁଏ । ସେହି ଦଶିଗୁଡ଼ିକ ସଂଗ୍ରହ କରି ତାହାକୁ ଭଲ ଭଲ ରଙ୍ଗରେ ରଙ୍ଗାଇ ଗାଲିବୁ ବୁଣିବାରେ ଗାଲିବୁର କେଶର ନିମନ୍ତେ ସହଜରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ପାରେ ।

ମେଣ୍ଟାଲେମରୁ ସୁତା କାଟି ସେହି ସୁତାକୁ ମଧ୍ୟ କୋଇ ଗାଲିବୁରେ ବ୍ୟବହାର କରି ପାରିବ । ମେଣ୍ଟାଲେମର ଯେଉଁ ସୁତା ଗୁଡ଼ିକ କମ୍ପଳ ବୁଣିବା ପରେ କଟିଯାଏ ବା ଯେଉଁ ଗୁଡ଼ିକରେ କମ୍ପଳ ବୁଣାଯାଇ ନ ପାରିବ, ସେଗୁଡ଼ିକ ଗାଲିବୁର କେଶର ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ପାରିବ ।

ଗାଲିବୁପାଇଁ ସୁତାର ଟାଣି, ସୁତାର ଭରଣୀ ଏବଂ ପଶମ ବା ଉଲ୍ (wool) ର କେଶର ଅତି ଉଚ୍ଛ୍ୱସ୍ତ ହେବ । ଝୋଟର ଟାଣି, ସୁତାର ଭରଣୀ ଓ ଉଲ୍ କେଶର ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ମନ୍ଦ ହେବ ନାହିଁ । ଏଠାରେ ଉଲ୍ ଅର୍ଥରେ ଅମ

୮ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

ଦେଖି ମେଣ୍ଟାକ ଲେମକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକରାଯାଇଅଛି । ସୁତାର ଟାଣି ସୁତାର ଭରଣୀ ଏବଂ ସୁତାର କେଶରରେ ମଧ୍ୟ ଅତି ସୁନ୍ଦର ଗାଲିବୁ ବୁଣାହୋଇ ପାରିବ ।

ଝୋଟର ଟାଣି ଏବଂ ଝୋଟର ଭରଣୀରେ ମଧ୍ୟ ଗାଲିବୁ ବୁଣାଯାଇ ପାରେ । ଝୋଟର ଭରଣୀ ଦେବାକୁ ହେଲେ ଭରଣୀ ନିମନ୍ତେ ଯେଉଁ ଝୋଟର ବାଣି ବ୍ୟବହାର କରିବ ତାହାକୁ ଅଧିକ ପାକଳ ନ କରି ନରମ କରି କାଟିବ । ପାକଳ କଟା ହେଲେ ସେ ବାଣି ଉତ୍ତମରୂପେ ଟାଣିରେ ଭିଡ଼ି ହୋଇ ବସିବ ନାହିଁ, ତେଣୁ କେଶରଗୁଡ଼ିକ ଶସ୍ୟିସିବାର ଆଶଙ୍କା ରହିବ ।

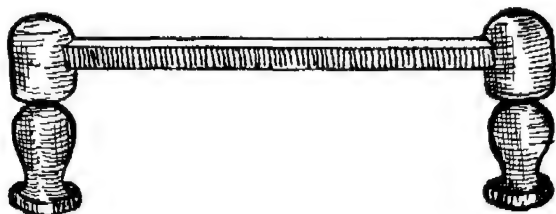
ଝୋଟର ଟାଣି ଝୋଟର ଭରଣୀ ପାଇଁ ଭଲ ଭଲ ରଙ୍ଗରେ ଝୋଟକୁ ରଙ୍ଗାଇ ସେହି ଝୋଟର କେଶର ଦେଇ ଗାଲିବୁ କରାଯାଇ ପାରିବ । ତାହା ଦେଖିବାକୁ କେଶ୍ ସୁନ୍ଦର ହେବ । ମଟରଗାଡ଼ି ମାନକରେ ପାଦ ରଖିବାପାଇଁ ଏହିପରି ପାଉଁପୋଛ ଗାଲିବୁ ଅଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ଝୋଟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏ ପୁସ୍ତକର ଦୃଢ଼ତା ଖଣ୍ଡରେ କେତେକ ବିଷୟ ଦିଆ ଯାଇଅଛି । ଏଠାରେ ଝୋଟ ରେ କେତେକ ଗୋଟି ବୁଣିବାର ପ୍ରଣାଳୀ ଦିଆଯାଇଅଛି । ଝୋଟ, ସୂତା, ପାଟ ଓ ପଶମ ପ୍ରଭୃତି ପଦାର୍ଥର ବୁଣିବାର ପ୍ରଣାଳୀ ସମାନ ।

ଓଡ଼ିଶାର କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ଝୋଟର ପଟି ବୁଣା ହେଉଥିବା ବିଷୟ ଯାହା ପୁରୀ ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇଅଛି, ତାହା ବୁଣିବାର ପ୍ରଣାଳୀ ଏଠାରେ ଦିଆଗଲା ।

ଝୋଟର ପଟି

ଝୋଟର ପଟି ବୁଣିବାପାଇଁ ଝୋଟରେ ବାଣିଧୁଡ଼ିଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା । ଫିତା ବୁଣିବା ନିମନ୍ତେ ଏଥିପୁରୀ ଯେଉଁ ପ୍ରଣାଳୀରେ ସୂତାର ଟାଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ବିଷୟ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଅଛି ଠିକ୍ ସେହି ପ୍ରଣାଳୀରେ ଝୋଟର ପଟି ନିମନ୍ତେ ଝୋଟର ବାଣିରେ ଗୋଟିଏ ଟାଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା । ଟାଣୀର ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡରେ ସେହିପରି ଦୁଇଗୋଟି ଫାନ୍ ରଖିବା । ଦୁଇ ଫାନ୍‌କୁ ଦୁଇଖଣ୍ଡି ଡୋରରେ ବାନ୍ଧି ଟାଣୀ ଉଠାଇ ଆଣିବା ।

୧ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

ଝୋଟର ପଟି ବୁଣିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ଧବଳ ଉପକରଣ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ, ତାହା ନମ୍ବର ଦିଆଗଲା:—

(୧) ଘୋଡ଼ିଆ—୧ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର ଦେଖ । ଏହା ଉପରେ ଟାଣୀ ରଖାଯାଇ ପଟି ବୁଣିବାକୁ ହୁଏ ।

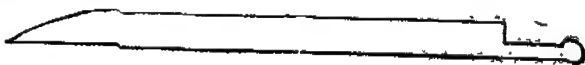
(୨) ହତା—୨ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର ଦେଖ । ଭରଣୀ ଡୋର ବୁଣି ଏହାଦ୍ୱାରା ପିଟିବାକୁ ହୁଏ ।

(୩) ନଳ—୩ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର ଦେଖ । ଏହା ଖଣ୍ଡିଏ ମୋଟା ବାଉଁଶର ନଳା । ଏହା ଫାନ୍ ଉଠାଇବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ।

(୪) ଦଣ୍ଡା—୪ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର ଦେଖ । ତନ୍ତରେ ଯେପରି ବମ୍ (beam) ବା ଦଣ୍ଡା ଲଗେ ଏଥିରେ ଏହି ଦଣ୍ଡାଟି ଗୋଟିଏ ନିମର କାର୍ଯ୍ୟ କରେ । ଟାଣୀକୁ ଦୁଇ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଏହିପରି ଦୁଇଟି ଦଣ୍ଡାରେ ଲଗାଇବାକୁ ପଡ଼େ ।

(୫) ଡଗ୍ଗର ଚିଅଡ଼ ବତା ବା ଚିଅଡ଼ ପଟା ପର ଏହା ଖଣ୍ଡି ଏ ଶ୍ରେଣି ଚିଅଡ଼ ବତା ।

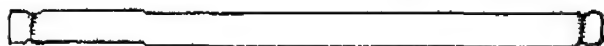
୨ ନମ୍ବର ଚିଅ

୩ ନମ୍ବର ଚିଅ

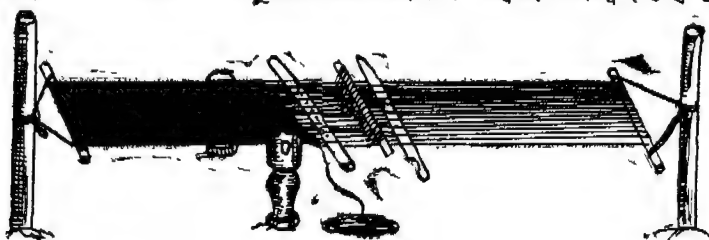
୪ ନମ୍ବର ଚିଅ

(୬) ବଅଡ଼ାଙ୍ଗି—ଏଥିରେ ବଅ ବଳାଯାଏ ।

(୭) କଣ୍ଡାକାଠି—ଏଥିରେ ଭରଣୀ ତୋର ଗୁଡ଼ାଯାଏ ଏବଂ ଏହା କଣ୍ଡାର କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ।

ଟାଣୀର ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡରେ ଦଣ୍ଡା ୨ ଖଣ୍ଡି ଲଗାଇ ଦଣ୍ଡା ଦୁଇଟିରେ ତୋର ବାନ୍ଧି ତାହାକୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ଭିଡ଼ି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଖୁଣ୍ଟରେ ବାନ୍ଧିଦେବ । ପାଣ୍ଡୁର ୫ ନମ୍ବର ଚିଅ ଦେଖ । ଟାଣୀ

୫ ନମ୍ବର ଚିଅ

ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲବେଳେ ତହିଁରେ ଯେଉଁ ଫାନ୍ଦ ଦୁଇଟି ରଖାଯାଇଥିଲା, ତହିଁରେ ଦୁଇଖଣ୍ଡି ଦାନ୍ତିଆ କାଠି ବା ବତା ଲଗାଇଦେବ ତୋର ଦୁଇଖଣ୍ଡି ଫିଟାଇ ନେବ । ଏଥିପ୍ରସ୍ତେ ବଅ ବାନ୍ଧିବାର ଯେଉଁ ପ୍ରଣାଳୀ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଅଛି, ଠିକ୍ ସେହି ପ୍ରଣାଳୀରେ ପ୍ରଥମ ଫାନ୍ଦଟିରୁ ଗୋଟିଏ ସାଧା ବଅ ବଅଡ଼ାଙ୍ଗିରେ ବାନ୍ଧିଦେବ । ଦ୍ଵିତୀୟ ଫାନ୍ଦଟିରେ ବାଉଁଶର ନଳାଟି ଲଗାଇଦେବ । ବତା ବା ଦାନ୍ତିଆ କାଠି ଦୁଇଖଣ୍ଡି ବାହାର କରି ନେବ ।

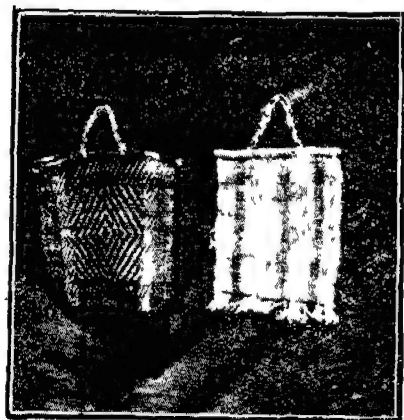
ଟାଣୀତଳେ ଘୋଡ଼ାଆଟି ଲଗାଇ ଏଥର ବୁଣିକାରୁ ଆରମ୍ଭ କରିବ । କଣ୍ଡାକାଠିରେ ଭରଣୀ ନିମନ୍ତେ ଯେଉଁ ରଙ୍ଗର ତୋର ବୁଣିବ ସେହି ରଙ୍ଗର ତୋର ଲମ୍ବ ଭାବରେ ଗୁଡ଼ାଇ ରଖିଥିବ । ବଅଡ଼ାଙ୍ଗିଟି ଧରି ଉଠାଇ ଦେଲେ ଟାଣୀରୁ ଗୋଟିଏ ଫାନ୍ଦ ଉଠିଯିବ । ତହିଁରେ ଥରେ ଭରଣୀ ତୋର ବୁଣି ହତାହାର ଉତ୍ତମରୂପେ ପିଟିଦେବ । ତାପରେ ନଳାଟି ଟାଣିଆଣିଲେ ଟାଣୀର

ଆଉ ଗୋଟିଏ ଫାନ୍ଦ ଆସେ ଉଠିଯିବ । ତହିଁରେ ଆଉଥରେ କଣ୍ଡାକାଠିଦ୍ୱାରା ଭରଣୀ ତୋର ବୁଣିବ ଏବଂ ପୁନଶ୍ଚ ହତାହାରୀ ଭୃତମରୁପେ ପିଟିଦେବ । ଏହିପରି ଥରେ ବଅଡ଼ାଙ୍ଗିକୁ ଉଠାଇ ଓ ଆଉଥରେ ନଳାଟି ପାଖକୁ ଟାଣିଆଣି ପ୍ରତିଥର ଫାନ୍ଦ ଉଠିଲେ ଥରେ ଲେଖାଏଁ ବାଆଁରୁ ଓ ଡାହାଣରୁ ଭରଣୀ ତୋର ବୁଣି କମାଗତ ଆଗକୁ ବୁଣିଯିବ । ଯେତେ ଆଗକୁ ବୁଣି ଯାଉଥିବ, ଘୋଡ଼ିଆକୁ ତେତେ ଆଗକୁ ମଡ଼ାଇ ନେଉଥିବ ।

ଏହିପ୍ରକାର ପଟି ଦୁଇଗୋଟି ଢିଗଗୋଟି ବା ତହିଁରୁ ଅଧିକ ଗୋଟି ବୁଣି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ପରସ୍ପର ଘୋଡ଼ି ସିଲାଇ କରୁଦେଲେ ଅଧିକ ଚଉଡ଼ାର ଗୋଟିଏ ଅଖାପଟି ହେବ । ଏପ୍ରକାର ପଟି ଖୁବ ଶକ୍ତ ହୁଏ । କେବଳ ମଝିରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ସିଲାଇ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହା ଅନେକକାର ଆଖିବେତକ ହୁଏ ନାହିଁ । ତନ୍ତଦ୍ୱାରା ବୁଣିଲେ ଏକାବେଳକେ ଅଧିକ ଚଉଡ଼ାର ବୁଣାଯାଇ ପାରେ । ସୁଣି ଉପରିଭାଗ ପ୍ରଣାଳୀରେ ପଟିଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ସରଳ ବୁଣା ପ୍ରଣାଳୀରେ ବୁଣାଯାଏ । ତହିଁରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଚିହ୍ନ ଆଦି କରାଯାଇ ପାରେ ନାହିଁ । ତନ୍ତରେ ବୁଣିଲେ ଟୁଲ୍‌ଲ୍, ଡାଇମଣ୍ଡ ପ୍ରଭୃତି ନାନା ପ୍ରଣାଳୀରେ ଏହା ବୁଣାଯାଇ ପାରିବ ଏବଂ ଦେଖିବାକୁ ସୁନ୍ଦର ହେବ ।

ଝୋଟ ବାଣିର ବ୍ୟାଗ (Bag)

ଝୋଟବାଣିକୁ ଭଲ ଭଲ ରଙ୍ଗରେ ରଙ୍ଗାଇ ସେହି ବାଣିରେ କାନା ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଗ୍ ବୁଣାଯାଇ ପାରେ । ଏହି ବ୍ୟାଗ ତନ୍ତରେ ବୁଣାଯାଇ ପାରିବ ଏବଂ ଛୋଟ ଛୋଟ କାଠର ଫରମା

୬ ମୂର ଚିତ୍ର

କର ତହିଁରେ ଏକ ପରସ୍ତ ଟାଣି ଖଞ୍ଜି ଭରଣୀ ତୋରକୁ ଗୋଟିଏ ଡାଙ୍ଗଣରେ ଲଗାଇ ଟାଣିର ତୋରଗୁଡ଼ିକ ଟୁଲ୍‌ଲ୍ ପ୍ରାଣାଳୀରେ ଅଥବା ଡାଇମଣ୍ଡ ପ୍ରାଣାଳୀରେ ଯେତେଗୋଟି ଟାଣି ତଳକୁ ଓ ଯେତେଗୋଟି ଉପରକୁ ଦେବାର ତାହା ଦେଇ ବୁଣିଗଲେ ସୁନ୍ଦର ବ୍ୟାଗ୍ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ହେବ । ଡାଇମଣ୍ଡ ପଟି ବୁଣିବାରେ ଟୁଲ୍‌ଲ୍ ଓ ଡାଇମଣ୍ଡ ଚିହ୍ନ କରାଯାଇ ଯେତେଗୋଟି ପଟି ଉପରକୁ ଉଠାଇବାର ବା ତଳକୁ ପକାଇବାର ବଞ୍ଚିତ ଅଛି ଏଥିପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ଯେତେ ଗୋଟି ଖିଅ ତଳକୁ ବା ଉପରକୁ ଦେଇ ବୁଣିଲେ ଟୁଲ୍‌ଲ୍ ବା ଡାଇମଣ୍ଡ ଚିହ୍ନ ଉଠିବ । ୬ ନମ୍ବର ଚିତ୍ରରେ ଗୋଟିଏ ଟୁଲ୍‌ଲ୍ ଓ ଗୋଟିଏ ଡାଇମଣ୍ଡ ବୁଣା ବ୍ୟାଗ୍ ଦେଖାଇ ଦିଆଯାଇଅଛି ।

ଭିଲ୍ ଭିଲ୍ ବୁଣିବା ପ୍ରଣାଳୀ

ସୁତା, ପାଟ, ଟସର, ଝୋଟ ବା ପଶମ ଯେ କୌଣସି ପଦାର୍ଥ ତନ୍ତ୍ରଦ୍ୱାରା ବୁଣାଯାଏ ସେ ସବୁ ବୁଣିବାର ପ୍ରଣାଳୀରେ କୌଣସି ପ୍ରଭେଦ ନାହିଁ । ଭଲ ଭଲ ପଦାର୍ଥ ପାଇଁ ଭଲ ଭଲ ପାନିଆଁ ଆବଶ୍ୟକ । ପାଟ ଓ ଟସର ଅଧିକ ସରୁ, ତେଣୁ ସେଥି ନିମନ୍ତେ ଖୁବ୍ ଘନ ପାନିଆଁ ଆବଶ୍ୟକ । ଝୋଟର ବାଣିଗୁଡ଼ିକ ମୋଟା, ତେଣୁ ସେଥିନିମନ୍ତେ ଅଧିକ ପାତଳ ପାନିଆଁ ଲେଡ଼ା ହୁଏ । ଭଲ ଭଲ ନମ୍ବରର ସୁତା ନିମନ୍ତେ ଭଲ ଭଲ ନମ୍ବରର ପାନିଆଁ ଲେଡ଼ା ହୁଏ । ଯେଉଁ ଯେଉଁ ନମ୍ବର ସୁତା ଯେଉଁ ଯେଉଁ ନମ୍ବର ପାନିଆଁରେ ବୁଣାଯାଇପାରବ ତାହା ଏଥି ପୂର୍ବେ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଅଛି । ପଶମ ନିମନ୍ତେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଘନ ପାନିଆଁ ଲେଡ଼ା ହୁଏ ନାହିଁ । ଝୋଟ ନିମନ୍ତେ ୨ ନମ୍ବର ଠାରୁ ୧୨ ନମ୍ବର ପାନିଆଁ ହେଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ । ଝୋଟର ପାନିଆଁଗୁଡ଼ିକ ଲୁହା କାଢ଼ିର ଲେଡ଼ା ଆବଶ୍ୟକ ।

ତନ୍ତ୍ରଦ୍ୱାରା ସାଧା ବୁଣା ଅର୍ଥାତ୍ ଗୋଟିଏ ଖିଅ ଉପରକୁ ଓ ଗୋଟିଏ ଖିଅ ତଳକୁ ଦେଇ ବୁଣିବାର ପ୍ରଣାଳୀ ଫିତା, ଗାଲୁ, ସତରଞ୍ଜି ପ୍ରଭୃତି ବୁଣିବା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଦେଖାଇ ଦିଆଯାଇଅଛି । ତନ୍ତ୍ରଦ୍ୱାରା ସେହିପରି ବୁଣିବାକୁ ହେଲେ କେବଳ ଅଧିକ ଚୌଡ଼ାର ଟାଣି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ତାହାକୁ ବିମ୍ରେ ଚଢ଼ାଇ ଦେବାକୁ ହେବ । ଫିତାପରି ଦୁଇଗୋଟା ବନ୍ଧ ବାନ୍ଧିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ବନ୍ଧ ଡାଙ୍ଗିର ତୋର ଉପରକୁ ନେଇ ତନ୍ତ୍ର ଉପରେ ନାବୁଣିରେ ବାନ୍ଧିବ । ତଳର ତୋର ବନ୍ଧ ଡାଙ୍ଗିର ବିମ୍ରେ ନେଇ ଟିପୁଣି ଦୁଇଟାରେ ବାନ୍ଧିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଟାଣି ସୁତାଗୁଡ଼ିକ ଦୁଇଟି ଲେଖାଏଁ ପାନିଆଁର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଘରେ ଗୁନ୍ଥି ପ୍ରତିଥର ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଖିଅ ଭରଣି ବୁଣି ପାନିଆଁଦ୍ୱାରା ପିଟି ବସାଇଦେବାକୁ ହୁଏ ।

ଝୋଟ ହେଉ, ପାଟ ହେଉ, ଟସର ହେଉ ବା ଭଲ୍ ହେଉ ବୁଣିବାର ପ୍ରଣାଳୀ ସବୁ ପଦାର୍ଥରେ ସମାନ । ତେଣୁ ସରଳ ବୁଣାର ପ୍ରଣାଳୀ ଆଉ ଅଧିକ ବିଶଦ୍ ଭାବେ ଏଠାରେ ବୁଝାଇବା ଅନାବଶ୍ୟକ ।

ବୁଲ୍ ବୁଣିବା ପ୍ରଣାଳୀ

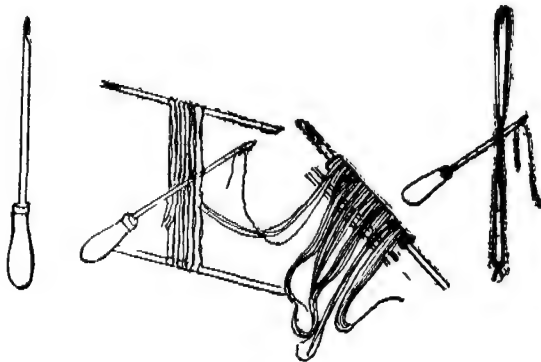
ବୁଲ୍ ବୁଣିବା ନିମନ୍ତେ ବନ୍ଧ ବାନ୍ଧିବା ଟିପୁଣିରେ ଏବଂ ନାବୁଣିରେ ତୋର ଖଞ୍ଜିବ ରେ ବିଶେଷତ୍ୱ ଥିବାରୁ ତାହା ବିଶଦ୍ ଭାବେ ଦିଆଗଲା ।

ପୁରୁଷ ତାଳପତ୍ର ଚଢ଼େଇଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ନାନା ସ୍ଥାନରେ ଦେଖାଇ ଦିଅ
ଯାଇଅଛି ଯେ, ଟୁଲଲ ବୁଣାରେ ଟାଣି ଦୁଇଗୋଟି ଲେଖାଏଁ ଉପରକୁ ଉଠାଇ ଏବଂ ଦୁଇଗୋଟି
ଲେଖାଏଁ ତଳକୁ ପକାଇ ବୁଣିବାକୁ ପଡ଼େ ।

ତନ୍ତ୍ରରେ ବୁଣିବାକୁ ଗଲେ ମଧ୍ୟ ଟୁଲଲ ବୁଣାରେ ଠିକ୍ ସେହିପରି ଟାଣିରୁ ଦୁଇଟି ଖିଅ
ଉପରକୁ ଉଠାଇବାକୁ ହେବ ଏବଂ ଦୁଇଟି ଖିଅ ତଳକୁ ପକାଇବାକୁ ହେବ । ତେଣୁ ବଅରେ
ଟାଣି ସୁତାଗୁଡ଼ିକ ଯେପରି ଖଞ୍ଜିଲେ ଦୁଇଟି ଖିଅ ଉପରକୁ ଉଠିବ ଏବଂ ଦୁଇଟି ଖିଅ ତଳକୁ ପଡ଼ିବ
ସେହିପରି ଖଞ୍ଜିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଏପରିକି ଯେତେ ପ୍ରକାର ବଅ ବାନ୍ଧିବା ପ୍ରଣାଳୀ ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇଅଛି ତାହା ଟାଣି
ସୁତା'ରୁ ନିଜ ହାତରେ ବଅ ବାନ୍ଧିବାର ପ୍ରଣାଳୀ ଦେଖାଇ ଦିଆଯାଇଅଛି, ଏଥିରୁ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍
ସେହିପରି ବଅ ବାନ୍ଧିପାରିବ । ମାତ୍ର ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ବଅ ବାନ୍ଧିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ବନ୍ଧା ବଅର
ବ୍ୟବହାର ଦ୍ଵାରା ଏଠାରେ ଏହି ପ୍ରଣାଳୀ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହେଲା । ବନ୍ଧାବଅ ତୟାର କରିବାର ପ୍ରଣାଳୀ
କମ୍ବଳ ବୁଣା ଅଧ୍ୟାୟରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହେବ ।

ବନ୍ଧା ବଅ ସୁତାଦ୍ଵାରା ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ବନ୍ଧାହୋଇ ରଖାଯାଇଥାଏ ଓ ବନ୍ଧି ହୁଏ ।
ଠିକ୍ ସେହିପରି ତାରର ବଅ ମଧ୍ୟ ତିଆରି ହୋଇ ବନ୍ଧି ହୁଏ । ବନ୍ଧା ବଅ ଏବଂ ତାର ବଅର ଠିକ୍

୧ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

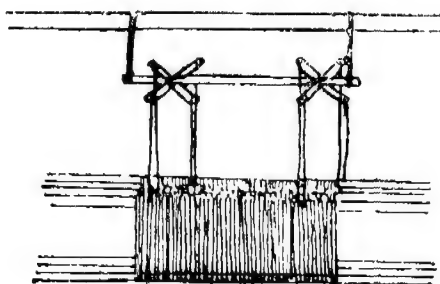
ମଧ୍ୟଭାଗରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଭର
ରଖାଯାଇଥାଏ, ତାହାକୁ କଡ଼ନ୍ତି ଆଖି ।
ସେହି ‘ଆଖି’ ମଧ୍ୟରେ ଟାଣି ସୁତା-
ଗୁଡ଼ିକୁ ଗଳାଇ ଦେବାକୁ ପଡ଼େ ।
ଏହିପରି ଗଳାଇବା କାରଣ ଗୋଟିଏ
ଆକୃଷ୍ଟ ବା ହୁକ୍ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ
ହୁଏ । ସେହି ଆକୃଷ୍ଟଦ୍ଵାରା ଟାଣିର
ଖିଅକୁ ବଅର “ଆଖି” ମଧ୍ୟ ଦେଇ
ଟାଣି ଆଖିବାକୁ ପଡ଼େ । ୧ ନମ୍ବର
ଚିତ୍ର ଦେଖ ।

ଟୁଇଲ୍ ବୁଣିବା ନିମନ୍ତେ ଗୁରୁଗୋଟି ବଅ ବାନ୍ଧିବା ଆବଶ୍ୟକ । ତେଣୁ ଟାଣୀ ସୂତା-
ଗୁଡ଼ିକୁ ଗୁରୁଗୋଟି କରି ଭାଗ କରି ନେବାକୁ ହେବ । ବଅ ଗୁରୁଗୋଟି ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତି ବଅକୁ ଗୋଟିଏ
ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀ ବୋଲି ଧରିବାକୁ ହେବ ।

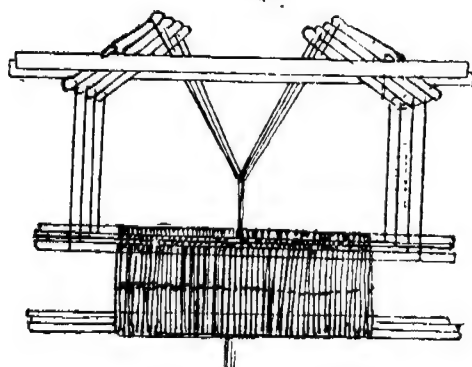
ଟାଣୀ ସୂତା ବଅରେ ଗୁଡ଼ି ବାବେଲେ ଟାଣୀ ସୂତା ଯାହା ଭାଗ କରାଯାଇଅଛି ସେହି
ଭାଗ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତି ଭାଗର —

୧ମ ଶ୍ରେଣୀ	୧ମ ଶ୍ରେଣୀ	ବଅରେ	ଗୁଡ଼ି ବ ।
୨ୟ	୨ୟ	”	”
୩ୟ	୩ୟ	”	”
୪ର୍ଥ	୪ର୍ଥ	”	”

ଏହି କ୍ରମରେ ବଅର ସମସ୍ତ ସୂତା ଗୁଡ଼ିକ ଏହି ଶ୍ରେଣୀର ବଅରେ ଗୁଡ଼ି ଦେବ ।

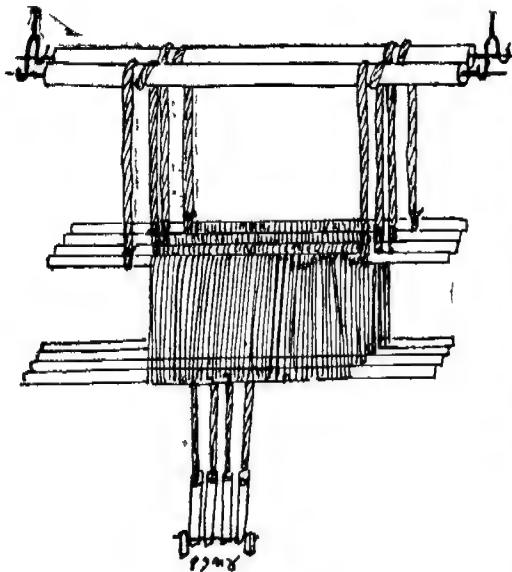

୨ ନମ୍ବର

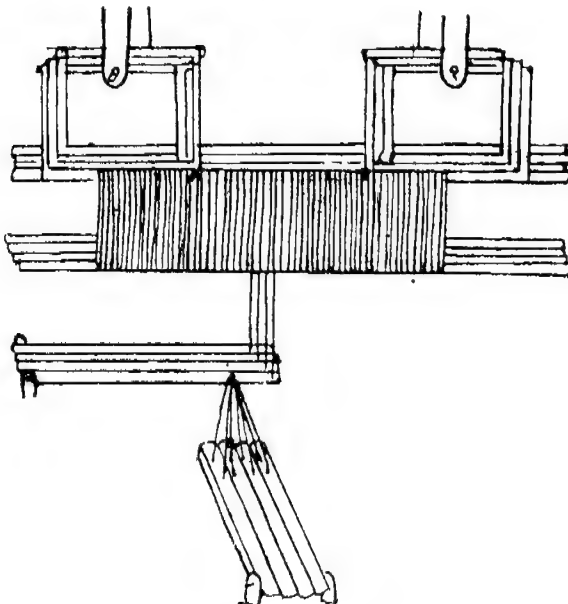

୩ ନମ୍ବର ଚକ୍ର

ତନ୍ତର ଉପରେ ନାରୁଣୀ ଏବଂ ତଳେ
ଟିପ୍ପଣୀ ଥାଏ । ବଅ ଶ୍ରେଣୀରୁ ତୋର ବଳା
ହୋଇ ଉପର ପାଖରେ ତୋର ଉପରେ
ନାରୁଣୀ ସଙ୍ଗେ ବାନ୍ଧି ସମୁକ୍ତ କରାଯାଏ ଏବଂ
ତଳରୁ ତୋର ବଳାଯାଇ ତଳର ଟିପ୍ପଣୀ
ସଙ୍ଗେ ଖଞ୍ଜାଯାଏ । ଟିପ୍ପଣୀକୁ ଗୋଡ଼ରେ
ମାଡ଼ ଦେଲେ ଯେଉଁ ବଅରେ ଯେଉଁ ସୂତା-
ଗୁଡ଼ିକ ଖଞ୍ଜା ହୋଇଥାଏ ସେହିଗୁଡ଼ିକ
ତଳକୁ ଦିଆଯାଏ । ଏବଂ ଅନ୍ୟଗୁଡ଼ିକ
ନାରୁଣୀରେ ବଳା ଥାଇ ତାହା ଉପରକୁ
ଉଠିଯାଏ । ତେଣୁ ଟିପ୍ପଣୀ ଓ ନାରୁଣୀ
ମଧ୍ୟରେ ଟାଣୀ ସୂତାଗୁଡ଼ିକୁ ତଳକୁ ପକାଇବା
ଏବଂ ଉପରକୁ ଉଠାଇବା ସମ୍ଭବେ ଘନିଷ୍ଠ
ସମ୍ପର୍କ ଅଛି । ନାରୁଣୀ ନାନା ପ୍ରକାରର
ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ । ତନ୍ତ ଉପରେ ଖଣ୍ଡିଏ
ଖଣ୍ଡିଏ ଆଉଁସକାର ନାରୁଣୀଗୁଡ଼ିକ ତହିଁରୁ
ଝୁଲାଇ ଦେବାକୁ ପଡ଼େ । ନାରୁଣୀ
ପରିବର୍ତ୍ତିରେ କେତେକ ସ୍ଥଳରେ ବୋଲର

୪ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

୫ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

ଟୁଲର ଉପରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଖଣ୍ଡିଏ ଡୋର (୪ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର ପରି) ଗୁଡାଇ ଦେଲେ ତାହାର ନାଚୁଣୀର କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧୁତ ହୋଇଥାଏ । ୨୩ ଓ ୪ ନମ୍ବର ଚିତ୍ରରେ ନାଚୁଣୀ ଓ ୪ ନମ୍ବର ଚିତ୍ରରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଚିତ୍ର ଦିଆଗଲା ।

ଉଲ୍ଲ ଉଲ୍ଲ ପ୍ରକାରର ବୁଣିବା ନିମନ୍ତେ ବଅ ଶ୍ରେଣୀରୁ ଯେଉଁ ଡୋର ନାଚୁଣୀ ଓ ଟିପ୍ପଣୀ ସଙ୍ଗେ ସମ୍ବନ୍ଧ କରାଯାଏ ତହିଁରେ ଲେଡା ହେବା ଅନୁସାରେ ପ୍ରଭେଦ ରଖିବାକୁ ପଡ଼େ ।

ଟୁଲ ବୁଣିବା ନିମନ୍ତେ ଏଠାରେ ଉପରେ ଚିତ୍ରରେ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରତି ସେଟ୍ରେ ୪ ଗୋଟି ଲେଖାଏଁ ୮ ଗୋଟି ନାଚୁଣୀ ଉପରେ ଖଞ୍ଜା ହୋଇଅଛି । ନିମ୍ନରେ ସାଧାରଣ ୪ ଗୋଟି ଟିପ୍ପଣୀ ଏବଂ ୫ ନମ୍ବର ଚିତ୍ରରେ ସେହି ଟିପ୍ପଣୀର ଉପରକୁ ବାମ ପାର୍ଶ୍ବରୁ ଆଉ ୪ ଗୋଟି ଟିପ୍ପଣୀ ଏବଂ ୮ ଗୋଟି ଟିପ୍ପଣୀ ଖଞ୍ଜା ହୋଇଅଛି ।

୧ମ, ୨ୟ, ୩ୟ ଓ ୪ର୍ଥ ବଥ ଗୁରୁ ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରତି ଦୁଇ ପ୍ରାନ୍ତରୁ ଦୁଇଟି ଲେଖାଏଁ ୮ ଗୋଟି ଡୋର ନେଇ ଉପରେ ୮ ଗୋଟି ନାରୁଣୀର ବାହାରପାଖ ପ୍ରାନ୍ତ ମାନଙ୍କରେ ସରଳଭାବେ ଯଥାକ୍ରମେ ଲଗାଇ ବାନ୍ଧି ଦେବ । ଅର୍ଥାତ୍ ୧ମ ବଥ ଶ୍ରେଣୀର ବାମ ପ୍ରାନ୍ତରୁ ଡୋର ଖଣ୍ଡିଏ ନେଇ ଉପରେ ବାମ ପାର୍ଶ୍ବର ଗୁରୁଗୋଟି ନାରୁଣୀ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମ ନାରୁଣୀର ବାମ ପ୍ରାନ୍ତରେ ବାନ୍ଧିବ ଏବଂ ସେହି ୧ମ ବଥ ଶ୍ରେଣୀର ଡାହାଣ ପ୍ରାନ୍ତରୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଡୋର ନେଇ ଉପରେ ଡାହାଣ ପାର୍ଶ୍ବରେ ଥିବା ୪ ଗୋଟି ନାରୁଣୀ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମ ନାରୁଣୀର ଡାହାଣ ପ୍ରାନ୍ତରେ ବାନ୍ଧିଦେବ । ସେହିପରି ୨ୟ, ୩ୟ, ଓ ୪ର୍ଥ ବଥ ଶ୍ରେଣୀ ମାନଙ୍କର ଡୋରଗୁଡ଼ିକ ନେଇ ଉପରେ ୨ୟ, ୩ୟ ଓ ୪ର୍ଥ ନାରୁଣୀମାନଙ୍କର ପ୍ରାନ୍ତମାନଙ୍କରେ ସିଧା ବାନ୍ଧିଦେବ ।

ପୁନଶ୍ଚ ପ୍ରତି ବଥ ଶ୍ରେଣୀର ମଧ୍ୟଭାଗରେ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଦେଖାଦେବା ପରି ଦୁଇଟି ଲେଖାଏଁ ୮ ଗୋଟି ଡୋର ବନ୍ଧାଯିବ ।

ଏହି ୮ ଗୋଟି ଡୋର ମଧ୍ୟରୁ ବାଆଁ ପାଖରୁ ୪ ଗୋଟି ଡୋର ବାଆଁ ପାଖର ୪ ଗୋଟି ନାରୁଣୀରେ —

୧ମ	ବଥର ଡୋର	୩ୟ	ନାରୁଣୀରେ
୨ୟ	” ”	୪ର୍ଥ	”
୩ୟ	” ”	୧ମ	”
୪ଥ	” ”	୨ୟ	”

ଏବଂ ଡାହାଣ ପାଖର ୪ ଗୋଟି ଡୋର ଡାହାଣ ପାଖ ନାରୁଣୀରେ —

୧ମ	ବଥର ଡୋର	୩ୟ	ନାରୁଣୀରେ
୨ୟ	” ”	୪ର୍ଥ	”
୩ୟ	” ”	୧ମ	”
୪ଥ	” ”	୨ୟ	” ବାନ୍ଧିଦେବ ।

କିମ୍ପରେ ବଥ ୪ ଶ୍ରେଣୀରୁ ଗୁରୁ ଗୋଟି ଡୋର ଯାଇଁ ଟିପ୍ପଣୀ ଦୁଇସେଟ୍ ମଧ୍ୟରୁ ଉପର ସେଟ୍ ଅର୍ଥାତ୍ ବାମଦିଗରୁ ଲାଗିଥିବା ୪ ଗୋଟି ଟିପ୍ପଣୀରେ ଯଥାକ୍ରମେ ବାନ୍ଧିଦେବ । ଅର୍ଥାତ୍ ୧ମ ବଥର ଡୋର ୧ମ ଟିପ୍ପଣୀରେ, ୨ୟ ବଥର ଡୋର ୨ୟ ଟିପ୍ପଣୀରେ, ୩ୟ ବଥର ଡୋର ୩ୟ ଟିପ୍ପଣୀରେ ଏବଂ ୪ର୍ଥ ବଥର ଡୋର ୪ର୍ଥ ଟିପ୍ପଣୀରେ ସରଳ ଭାବରେ ବାନ୍ଧିଦେବ ।

ପୁଣି ଏହି ଉପର ଗୁରୁଗୋଟି ଟିପ୍ପଣୀରେ ପ୍ରତ୍ୟେକରେ ଦୁଇଟି ଲେଖାଏଁ ଡୋର ବାନ୍ଧି ଡୋରଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ୟ ଗୁରୁଗୋଟି ଟିପ୍ପଣୀରେ କିମ୍ପଲଖିତରୂପେ ବାନ୍ଧିଦେବ ।

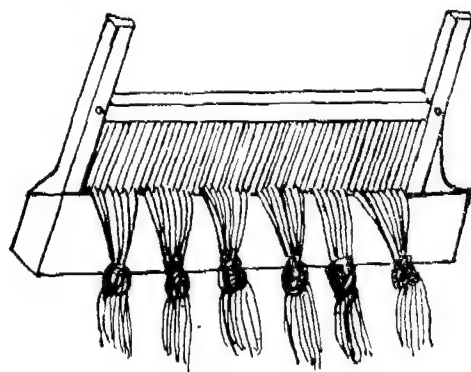
ଉପର ଗୋଟି ଚିପ୍ପଣୀ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମ ଚିପ୍ପଣୀରୁ ୨ ଗୋଟି ଡୋଳ ନେଇ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଡୋଳ ନିମ୍ନରୁ ଗୋଟି ଚିପ୍ପଣୀର ପ୍ରଥମ ଚିପ୍ପଣୀରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଡୋଳ ତତ୍ତ୍ୱର୍ତ୍ତ ଚିପ୍ପଣୀରେ ବାନ୍ଧି ଦେବ ।

ଉପର ଚିପ୍ପଣୀ ମଧ୍ୟରୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିପ୍ପଣୀର ଡୋଳ ଦୁଇଟି ନେଇ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଡୋଳ ନିମ୍ନ ଚିପ୍ପଣୀର ପ୍ରଥମଟିରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଡୋଳଟି ତୃତୀୟ ଚିପ୍ପଣୀରେ ବାନ୍ଧିବ ।

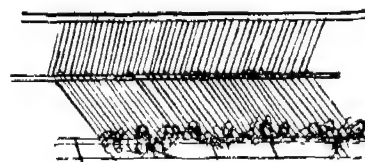
ଉପର ଚିପ୍ପଣୀ ମଧ୍ୟରୁ ତୃତୀୟ ଚିପ୍ପଣୀର ୨ ଗୋଟିଏ ଡୋଳ ନେଇ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଡୋଳ ନିମ୍ନ ଚିପ୍ପଣୀର ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିପ୍ପଣୀରେ ଏବଂ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଡୋଳ ତୃତୀୟ ଚିପ୍ପଣୀରେ ବାନ୍ଧି ଦେବ ।

ଉପର ଚିପ୍ପଣୀ ମଧ୍ୟରୁ ଚତୁର୍ଥ ଚିପ୍ପଣୀ ଡୋଳ ଦୁଇଟି ନେଇ ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଡୋଳ ନିମ୍ନ ଚିପ୍ପଣୀର ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିପ୍ପଣୀରେ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ଚତୁର୍ଥ ଚିପ୍ପଣୀରେ ବାନ୍ଧିବ ।

ବୁଣିବା ସମୟରେ ନିମ୍ନର ଚିପ୍ପଣୀ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ପାଦ ରଖି ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ଚିପ୍ପଣୀକୁ ନିମ୍ନକୁ ଟିପିଦେଲେ ଯେଉଁ ଫାନ୍ଦ ଉଠୁଥିବ ତହିଁରେ ଥରେ ଲେଖାଏଁ ଭରଣୀ ସୂତା

୧ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

୨ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

ରଖି ନିମ୍ନଲିଖିତ କ୍ରମରେ ବାମ ପାଖରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଟିପି ବୁଣିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯଥା—

ବୁଣି ପାରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ବୁଣିବା ସୂତା ଗୁଡ଼ିକର ଏକପ୍ରାନ୍ତ କାଟି ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ପାରିଆର ପ୍ରତି ଘରେ ଦୁଇଟି ଲେଖାଏଁ ଖିଅ ପୁରାଇ ତାହା ଚାନ୍ଦ ଲିଖିତ- ମତେ ଗୋଛ ଗୋଛକରି ଖଣ୍ଡିଏ କାଠିରେ ଗଣ୍ଠି ଦେଇ ବାନ୍ଧିବ । ଏବଂ କାଠି ଖଣ୍ଡିକ ସେଲଗର ଘାଇ ମଧ୍ୟରେ ଦେଇ ଖଣ୍ଡିଏ ଶକ୍ତ ଡୋଳଦ୍ୱାରା ଗୁଡ଼ାଇ ବାନ୍ଧିଦେବ; ଦେଖିବ ଯେପରି ଟାଣିର ସମସ୍ତ ଖିଅଗୁଡ଼ିକ ସମାନା ଭାବରେ ଭିଡ଼ ହୋଇ ରହିବ । କେହି ଭିଲ୍ଲ ଥିଲେ ତାକୁ ଫିଟାଇ ଭିଡ଼ିବାକୁ ସିଧା କରିଦେବ; ତ ପରେ ବୁଣିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବ ।

ହୁଇଲ ବୁଣିବାପାଇଁ ନିମ୍ନରେ ଦୁଇସେଟ ଚିପ୍ପଣୀରେ ଡୋଳ ବନ୍ଧା ଥିବାରୁ କେବଳ ଗୋଟିଏ ସେଟ ଚିପ୍ପଣୀରେ ଅର୍ଥାତ୍ ନିମ୍ନ ଚିପ୍ପଣୀରେ ପାଦ

୧, ୩, ୨, ୪, ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରଥମେ ବାମ ପାଖରୁ ୧ମ ଛିପ୍ପଣୀ ଛିପିବ ତା ପରେ ୩ୟ ଛିପ୍ପଣୀ ତା ପରେ ୨ୟ ଛିପ୍ପଣୀ ଏବଂ ଶେଷରୁ ୪ର୍ଥ ଛିପ୍ପଣୀ ଛିପି ବୁଣିବ । ଏହି କ୍ରମରେ ବରାବର ବୁଣିଯିବ ।

ତାଲମଣ୍ଡ

ତାଲମଣ୍ଡ ବୁଣିବା ପ୍ରଣାଳୀ -

ତାଲମଣ୍ଡ ବୁଣିବାପାଇଁ ତନ୍ତରେ ନାଚୁଣୀ ଓ ଛିପ୍ପଣୀର ତୋର ଆଦି ବାନ୍ଧିବା ଟୁଇଲରେ ଯେପରି ବଳିଯାଏ ତାହା ସେହିପରି ବାନ୍ଧିବାକୁ ହେବ । କିନ୍ତୁ ବଅ ଗୁଳ୍ମିବାରେ ଏଥିରେ ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରଭେଦ ଅଛି । ଏହାର ବଅ ନମ୍ନ ଲଖିତ ଭାବେ ଗୁଳ୍ମିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଟାଣୀର	ପ୍ରଥମ ସୁତା	୧ମ ବାଦରେ	ଗୁଳ୍ମିବ
”	୨ୟ ”	୨ୟ ”	”
”	୩ୟ ”	୩ୟ ”	”
”	୪ର୍ଥ ”	୪ର୍ଥ ”	”
”	୫ମ ”	୧ମ ”	”
”	୬ଷ୍ଠ ”	୨ୟ ”	”
”	୭ମ ”	୩ୟ ”	”
”	୮ମ ”	୪ର୍ଥ ”	”
”	୯ମ ”	୩ୟ ”	”
”	୧୦ମ ”	୨ୟ ”	”
”	୧୧ଶ ”	୧ମ ”	”
”	୧୨ଶ ”	୪ର୍ଥ ”	”
”	୧୩ଶ ”	୩ୟ ”	”
”	୧୪ଶ ”	୨ୟ ”	”
ପୁନଶ୍ଚ ”	୧୫ଶ ”	୧ମ ”	”

ଅର୍ଥାତ୍ ୧୫ଶ ଠାରୁ ପୁନଶ୍ଚ ୧, ୨, ହସାବେ ଆରମ୍ଭ କରିବ । ଯହିଁରେ ୧୫ଶଟି ଏକ ବୋଲି ଗଣି ହେବ ।

ଏଥିରେ ଏହି ୧୪ ଗୋଟି ଟାଣିର ସୂତା ଉପରୋକ୍ତ ମତେ ସଜା ହୋଇ ରହିଲା । ଏହି କ୍ରମରେ ଅବଶିଷ୍ଟ ସୂତାଗୁଡ଼ିକ ବାଅରେ ଗୁନ୍ଥି ଦେବ । ୧୪ ଗୋଟି ଭରଣୀ ବୁଣିଲେ ଗୋଟିଏ ପୁଣି ତାଲମଣ୍ଡ ଚନ୍ଦ୍ର ଉଠିବ ଏବଂ ତହିଁ ପାଶ୍ରେ ଅଉ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଅର୍ଧା ତାଲମଣ୍ଡ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖାଯିବ । କ୍ରମାଗତ ବୁଣିଲେ ସବୁ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକ ପୁଣି ତାଲମଣ୍ଡ ଦେଖାଯିବ । ୧୬ ଗୋଟି ଭରଣୀ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ କ୍ରମରେ ବୁଣିଲେ ଗୋଟିଏ ତାଲମଣ୍ଡ ପୁଣି ହୋଇ ଅଉ ଗୋଟିକର ଅରମ୍ଭ ହେବ । ୧,୩,୨,୪—୪ ଗୋଟି; ୧,୩,୨,୪—୪ ଗୋଟି ଏବଂ ୨,୩,୧,୪—୪ ଗୋଟି; ୨,୩,୧, ୪—୪ ଗୋଟି । ଏରୁପ ମୋଟ ୧୬ ଗୋଟି ।

ଏହି କ୍ରମରେ ପୁନଶ୍ଚ ଯେତେଥର ଆବଶ୍ୟକ, ତେତେଥର ବୁଣି ଶେଷ କରିବ । ତାଲମଣ୍ଡ ଆକାର ବଡ଼ କରିବାକୁ ହେଲେ ୮ ଗୋଟି ଭାଗରେ ସୂତାର ପରିମାଣ ବଢ଼ାଇ ଯେତେ ଅଧିକ ବଡ଼ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବ ତେତେ ବଡ଼ କରିପାରିବ ।

ପଟିବୁଣା

ଝୋଟରେ ଟୁଇଲ୍ ଓ ତାଲମଣ୍ଡ ବୁଣିବା ପ୍ରଣାଳୀ ଦେଖାଇ ଦିଆଯାଇ । ସୂତା କିମ୍ବା ପାଟ ବା ଟସର କିମ୍ବା ଭଲ୍ ବୁଣିବାକୁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଯେହୁ ପ୍ରଣାଳୀରେ ବୁଣିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ପଟି ଅର୍ଥାତ୍ ପୁଲ୍ ସ୍ବାଲମାନେ ଗୋଡ଼ରେ ଯେପରି ପଟି ବାନ୍ଧନ୍ତି, ସେହିପରି ପଟି ବୁଣିବାକୁ ହେଲେ ତାହା ସୂତା କିମ୍ବା ଭଲରେ ବୁଣାଯାଇ ପାରିବ ।

ପିତ ବା ନେଡ଼ାର ଏବଂ ଫ୍ରିମ୍ (Fringe) ବୁଣିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏ ବିଷୟ ଦିଆଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା । ମାତ୍ର ଏହାର ବୁଣିବା କେତେକ ଅଂଶ ପିତାବୁଣା ସଙ୍ଗେ ସମାନ ଥିଲେହେଁ ଅଉ କେତେକ ଅଂଶ ଟୁଇଲ୍ ବୁଣା ସଙ୍ଗେ ସମାନ; ତେଣୁ ଟୁଇଲ୍ ବୁଣା ପ୍ରଣାଳୀ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହେବା ପରେ ଏ ବିଷୟ ଦିଆଯାଉଅଛି ।

ପଟି ବୁଣିବା କାରଣ ବଳାସୂତା (Twisted Yarn) ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଚିତ । ୩ ଗୋଟି କିମ୍ବା ୪ ଗୋଟି ବଳା ସୂତା ଏକତ୍ର କରି ପୁନଶ୍ଚ ତାହାକୁ ଚଳି ଯେତେ ଚଉକାର ପିଟି କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବ, ସେହି ଅନୁସାରେ ଟାଣି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବ ।

ହୁଲ୍ ବୁଣିବା କାରଣ ଚିପୁଣୀ ଓ ନାଚୁଣୀରେ ଯେପରି ତୋର ବାନ୍ଧିବାର ପ୍ରଣାଳୀ ପୁରୁଷ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଅଛି, ଠିକ୍ ସେହି ପ୍ରଣାଳୀରେ ଏଥିମନ୍ତେ ଚିପୁଣୀରେ ଓ ନାଚୁଣୀରେ ତୋର ବାନ୍ଧି ବଅ ଶ୍ରେଣୀ ଗୁରୁଗୋଟି ସଙ୍ଗେ ସମ୍ବନ୍ଧ କରିବ । ଟାଣୀର ଶିଅଗୁଡ଼ିକ କିନ୍ତୁ ବଅରେ ଗୁଡ଼ି ବା ଏଥିରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥପକ ।

ଟାଣୀର ସୁତାଗୁଡ଼ିକ ଗଣନା କରି ଠିକ୍ ଦୁଇ ଭାଗ କରି ବିଭକ୍ତ କରିବ । ଏଥିରେ ଗୁରୁ ଗୋଟି ବଅ ଅବଶ୍ୟକ, ତେଣୁ ଟାଣୀ ସୁତାଗୁଡ଼ିକ ୪ ଗୋଟି ଲେଖାଏଁ ଭାଗ କରି ପ୍ରତିଭାଗର ପ୍ରଥମ ସୁତାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଥମ ବଅ ଶ୍ରେଣୀରେ, ଦ୍ଵିତୀୟ ସୁତାଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵିତୀୟ ବଅ ଶ୍ରେଣୀରେ, ତୃତୀୟ ସୁତାଗୁଡ଼ିକ ତୃତୀୟ ବଅ ଶ୍ରେଣୀରେ ଏବଂ ଚତୁର୍ଥ ସୁତାଗୁଡ଼ିକ ୪ର୍ଥ ବଅ ଶ୍ରେଣୀରେ ଗୁଡ଼ି ଦେବ । ଏହିପରି ଟାଣୀର ପ୍ରଥମ ଅର୍ଦ୍ଧାଂଶ ଶେଷ କରିବ । ତା ପରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଅର୍ଦ୍ଧାଂଶ ସୁତା ମଧ୍ୟରୁ ସେହିପରି ପ୍ରତିଭାଗର ପ୍ରଥମ ସୁତାଗୁଡ଼ିକ ତୃତୀୟ ବଅ ଶ୍ରେଣୀରେ, ଦ୍ଵିତୀୟ ସୁତାଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵିତୀୟ ବଅ ଶ୍ରେଣୀରେ, ତୃତୀୟ ସୁତାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଥମ ବଅ ଶ୍ରେଣୀରେ ଏବଂ ଚତୁର୍ଥ ସୁତାଗୁଡ଼ିକ ଚତୁର୍ଥ ବଅ ଶ୍ରେଣୀରେ ଗୁଡ଼ି ଦ୍ଵିତୀୟ ଅର୍ଦ୍ଧାଂଶ ଶେଷ କରିବ ।

ବୁଣିବା ବେଳକୁ ପ୍ରଥମ ଚିପୁଣୀଟି ଥରେ ଚିପି କଣ୍ଡାକାଠିଦ୍ଵାରା ଥରେ ଭରଣୀ ସୁତା ବୁଣି ଗୋଟିଏ ହତାହାରା ପିଟି ସୁତାଟି କସାଇ ଦେବ । ତା ପରେ ତୃତୀୟ ଚିପୁଣୀଟି ଚିପି ଥରେ ଭରଣୀ ବୁଣି ହତାହାରା ଆସାଦ କରିବ । ତା ପରେ ୨ୟ ଚିପୁଣୀକୁ ଚିପି ଥରେ ବୁଣି ହତାହାରା ଆସାଦ କରିବ । ତା ପରେ ୪ର୍ଥ ଚିପୁଣୀକୁ ଚିପି ଥରେ ବୁଣି ହତାହାରା ଆସାଦ କରିବ ।

ସୁନା ଉପରେ କମରେ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରଥମ, ତୃତୀୟ, ଦ୍ଵିତୀୟ ଓ ଚତୁର୍ଥ ଚିପୁଣୀଗୁଡ଼ିକ ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ଚିପି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଭରଣୀ ବୁଣି କ୍ଷମାଗତ ବୁଣିଯିବ

ପେଟୀ ବା ବେଲ୍ଟ (Belt)

ସୁତାର ପେଟି ବା କମରବନ୍ଧ ବା ବେଲ୍ଟ ମଧ୍ୟ କେହି କେହି ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି । ସେହି ବେଲ୍ଟ ଏହି ପଟି ବୁଣିବ ପ୍ରଣାଳୀରେ ବୁଣାଯାଏ । ପଟିର ଚଉଡ଼ା ଅଧିକ, ବେଲ୍ଟର ଚଉଡ଼ା କମ୍ । ବେଲ୍ଟ ଖଣ୍ଡି ଯେପରି ଚଉଡ଼ାର କରବାକୁ ହେବ, ସେହି ଚଉଡ଼ାର ଟାଣିକର ତାହାର ଶିଅଗୁଡ଼ିକ ଗଣି ମଧ୍ୟଭାଗରୁ ଦୁଇଭାଗ କରି ପଟିବୁଣିବା ପ୍ରଣାଳୀରେ ବଅ ଗୁଡ଼ି ବୁଣିଗଲେ ପେଟି ବା ବେଲ୍ଟ ହୋଇ ପାରିବ ।

ପ୍ରେମରେ ଚୁଲ୍‌ଲ ବୁଣା

ଭକ୍ତଦ୍ୱାରା ନାନାପଦାର୍ଥ ଚୁଲ୍‌ଲରେ ବୁଣାଯାଏ । ଚୁଲ୍‌ଲ ବୁଣା ପଦାର୍ଥଗୁଡ଼ିକ ଦେଖିବାକୁ ସୁନ୍ଦର ଏବଂ ଶକ୍ତ ହୁଏ । ଏଥିପ୍ରକାର ଛୋଟ ଛୋଟ ପ୍ରେମରେ ଚୁଲ୍‌ଲ ବୁଣିବାର ଉପାୟ ଦେଖାଇ ଦିଆଯାଇଅଛି । ଏଥିରେ ଏଣ୍ଡର 'ମଫଲର' ବା 'କମ୍ପଟର' ବୁଣିବାର ବିଶେଷ ସୂଚନା ଦେଉଅଛି । ସୁଲ୍‌ଲ ବାଳକ ବାଳିକା ଓ ଭଦ୍ର ମହିଳାମାନେ ଏହି ପ୍ରେମ ସାହାଯ୍ୟରେ ଏଣ୍ଡର, ସିଲ୍‌କର, ଉଲ୍‌ଲର ବା ସୁତାର ଯେ କୌଣସି ପଦାର୍ଥ ସହଜରେ ଚୁଲ୍‌ଲ ବୁଣା ପ୍ରଣାଳୀରେ ବୁଣି ପାରିବେ ।

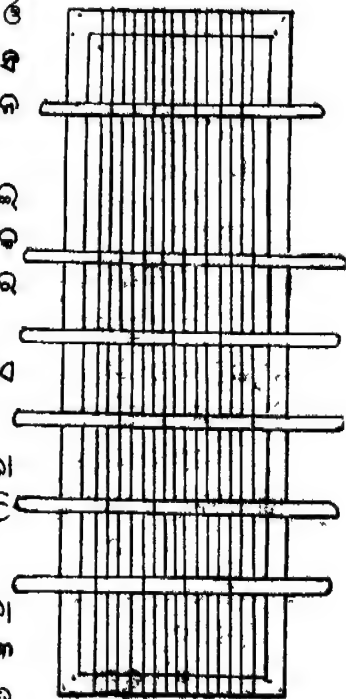
୩ ଫୁଟ ଲମ୍ବା ଓ ୧ ଫୁଟ ଗୋଟାର ଗୋଟିଏ ପ୍ରେମରେ ୫ ଫୁଟ ଲମ୍ବା ଓ ୧ ଇଞ୍ଚ ଚଉଡ଼ାର ଶକ୍ତି ଏ ମଫଲର ବା କମ୍ପଟ ସହଜରେ ବୁଣାଯାଇ ପାରିବ । ଲମ୍ବା ଓ ଗୋଟ ଅଧିକ କରିବାକୁ ହେଲେ ପ୍ରେମର ଆକାର କିଛିକମ୍ପଟ ହେବ । ସତରଞ୍ଜି ନିମନ୍ତେ ଯେପରି ଗୁପ୍ତାଣି, ବଅଡାଙ୍ଗି, ଯୁଅକାଠି ଓ ଟିପାପଟା, ଅବଶ୍ୟକ ଏଥିରେ ମଧ୍ୟ ସେହିଗୁଡ଼ିକ ଅବଶ୍ୟକ । ମାତ୍ର ଯୁଅକାଠି ୬ ଗୋଟି ଓ ବଅଡାଙ୍ଗି ୪ ଗୋଟି ପ୍ରୟୋଜନ ହେବ ।

ପ୍ରେମରେ ଟାଣିସୁତା ଗୁଡ଼ାଇ ସମାନ ଅନ୍ତରରେ ସଜାଇ ଦେବ । ସୁତାଗୁଡ଼ିକ ହଲିଲେ ନ ହେବା କାରଣ ପ୍ରେମର ଏକ ମୁଣ୍ଡରେ ଶକ୍ତି ଏ କାଠି ଦେଇ ଗୋଟିଏ ସୁତାଦ୍ୱାରା ପ୍ରତି ସୁତାର ମୁଣ୍ଡ ଛଦ୍ମ ଦେବ ।

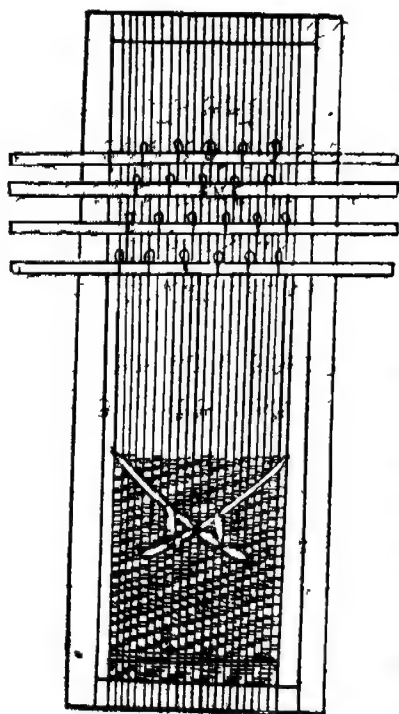
ଟାଣି ସୁତାଗୁଡ଼ିକୁ ଗୋଟିଏ ଛକା ଗୋଟିଏ ଉଠାଇ ଶକ୍ତି ଏ ଯୁଅକାଠିଦ୍ୱାରା ବଢ଼ିକରି ଦେବ ।

ତାପରେ ୪ ଗୋଟି ସୁତା ତଳକୁ ଓ ୪ ଗୋଟି ସୁତା ଉପରକୁ ଭାଗ କରି ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଯୁଅକାଠି ଦେବ ଏବଂ ତାହା ଉପରକୁ ଉଠାଇଦେବ ।

ତାପରେ ଉପରୋକ୍ତ ମତେ ବଢ଼ିକରି ପ୍ରତି ୪ ଗୋଟି ସୁତା ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତି ୪ର୍ଥ ସୁତାକୁ ଉପରକୁ ଉଠାଇ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ୩ ଗୋଟି ସୁତା ତଳକୁ ରଖି ଆଉ ଗୋଟିଏ ଯୁଅକାଠି ଦେବ । ଏହି ଯୁଅକାଠିକୁ ମଧ୍ୟ ଉପରକୁ ଉଠାଇ ପ୍ରଥମ ଯୁଅକାଠିର ତଳକୁ ରଖିବ ।

୧ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

୧ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

୧ । ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ଵିତୀୟ ବଥକାଠି ଦୁଇଟିକୁ ଏକାଠି ବାମ ହାତର ବୁଡ଼ା ଅଙ୍ଗୁଳଦ୍ଵାରା ଉପରକୁ ଉଠାଇ ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଙ୍ଗୁଳମାନଙ୍କଦ୍ଵାରା ୩ୟ ଓ ୪ର୍ଥ ବଥକାଠି ଦୁଇଟିକୁ ଟିପି ଧରିଲେ ଯେଉଁ ଫାଦ ଉଠିବ, ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଗୁପୁଅଣି ପଟାଖଣ୍ଡି ସୁସ୍ଥ ଭାବେ ପ୍ରସାରିତ କରିବ । ଏହି ବ୍ୟବଧାନରେ କଣ୍ଡାକାଠି ସୁସ୍ଥ ଗୋଟିଏ ଖିଅ ଭରଣୀ ବୁଣିବ । ଗୁପୁଅଣି ପଟାଦ୍ଵାରା ତାହାକୁ ପିଟି ନମ୍ବର ବସାଇଦେବ ।

୨ । ଦ୍ଵିତୀୟ ଥରକୁ ୨ୟ ଓ ୩ୟ ବଥକାଠି ଦୁଇଟିକୁ ସେହିପରି ବାମହାତର ବୁଡ଼ା-ଅଙ୍ଗୁଳଦ୍ଵାରା ଉପରକୁ ଉଠାଇ ୪ର୍ଥ ବଥକାଠିକୁ ଅନ୍ୟ ଅଙ୍ଗୁଳମାନଙ୍କଦ୍ଵାରା ଟିପି ଧରି ୨ୟ ଖିଅ ଭରଣୀ ବୁଣିବ ।

୩ । ତୃତୀୟ ଥରକୁ ୩ୟ ଓ ୪ର୍ଥ ଦୁଇ ବଥକାଠିକୁ ବାମ ହାତର ବୁଡ଼ା ଅଙ୍ଗୁଳଦ୍ଵାରା ଉପରକୁ ଉଠାଇ ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଙ୍ଗୁଳମାନଙ୍କଦ୍ଵାରା ଏହାଠାରେ ଟିପାପଟା ଖଣ୍ଡିକ ରଖି ଟିପି ଦେଲେ ଯେଉଁ ଫାଦ ଉଠିବ, ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ୩ୟ ଥରକୁ ଭରଣୀ ସୁତା ବୁଣିବ ।

ତା ପରେ ପ୍ରତି ୩ୟ ସୁତାକୁ ଉପରକୁ ଓ ଅବଶିଷ୍ଟ ସୁତାଗୁଡ଼ିକ ତଳକୁ ରଖି ଆଉ ଗୋଟିଏ ସୁଅକାଠି ଦେବ ।

ପୁଣି ପ୍ରତି ୨ୟ ସୁତା ଉପରକୁ ଓ ଅବଶିଷ୍ଟ ସୁତାଗୁଡ଼ିକ ତଳକୁ ରଖି ଆଉ ଗୋଟିଏ ସୁଅକାଠି ଦେବ ଏବଂ ଶେଷକୁ ପ୍ରତି ପ୍ରଥମ ସତାଟି ଉପରକୁ ଓ ଅବଶିଷ୍ଟ ସୁତାଗୁଡ଼ିକ ତଳକୁ ରଖି ଆଉ ଗୋଟିଏ ସୁଅକାଠି ଦେବ ।

ଏହିରୂପେ ୪ ଗୋଟି ସୁଅକାଠିଦ୍ଵାରା ଭଲ ଭଲ ଫାଦଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ଗୁରୁଗୋଟି ଫାଦରୁ ସୁବ୍ୟବସ୍ଥିତମତେ ବସିପାଟା ସାହାଯ୍ୟରେ ଗୁରୁଗୋଟି ବଥକାଠିରେ ଗୁରୁଗୋଟି ବଥ ବାନ୍ଧିବ ଏବଂ ସମସ୍ତ ସୁଅକାଠିଗୁଡ଼ିକ କାଢ଼ି ନେବ ।

ବୁଣା — ଭରଣୀ ନିମନ୍ତେ ଦୁଇ ବା ତିନି ଖିଅ ସୁତାକୁ ଅଳ୍ପ ବଳି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ରଖିବ । ବୁଣିବା କାରଣ ଅବଶ୍ୟକମତେ କୁଣ୍ଡିରୁ କେତେକ ସୁତା କଣ୍ଡାକାଠିରେ ବୁଜାଇ ରଖିବ ।

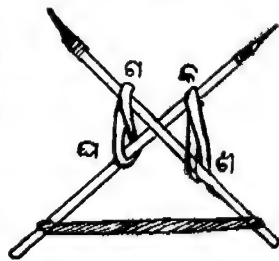
୪ । ଚତୁର୍ଥ ଥରକୁ ଚର୍ଚ୍ଚ ଓ ୧ମ ଦୁଇଗୋଟି ବଅକାଠିକୁ ବାମ ହାତରୁ ବୁଡ଼ାଅଙ୍ଗୁଳ ଦ୍ଵାରା ଉପରକୁ ଉଠାଇ ଅନ୍ୟ ଅଙ୍ଗୁଳମାନଙ୍କଦ୍ଵାରା ଟିପାପଟାଟି ଟିପି ଦେଲେ ଯେଉଁ ଫାଦ ଉଠିବ, ତହିଁରେ ଚର୍ଚ୍ଚ ଥରକୁ ଭରଣୀ ସୁତା ବୁଣିବ ।

ତା ପରେ ପୁନରାୟ ୧ମ ଓ ୨ୟ, ୨ୟ ଓ ୩ୟ, ୩ୟ ଓ ୪ର୍ଥ ଏବଂ ୪ର୍ଥ ଓ ୧ମ ବଅଡ଼ାଙ୍ଗୁଳମାନଙ୍କୁ ପୁରବତ୍ ଉଠାଇ କ୍ଷମାଗତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପଦାର୍ଥଟି ବୁଣିଯିବ ।

ବୁଣିବା ସମୟରେ ମଫଲରୁ ଖଣ୍ଡି କର ଚୌଡ଼ା ସମାନ ରଖିବା କାରଣ କଣ୍ଟାସି ବା ମୋତିକଣ୍ଟା ଲଗାଇବା ଆବଶ୍ୟକ । କଣ୍ଟାସି ନାନା ପ୍ରକାରର କରପାଇ ଥାଏ ।

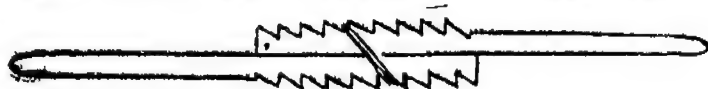
ଏହା ପାଣ୍ଠିର ୩ନମ୍ବର ଚିତ୍ରପରି ଦେଲେ ଜନସଞ୍ଚି ସମାନ ରଖିବା ସମ୍ଭବ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଏହି କଣ୍ଟାସି କେବଳ ୨ଖଣ୍ଡି ସରୁ ବାଉଁଶକାଠି । ଏମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ମୁଣ୍ଡ ସରୁ କରପାଇ ତହିଁରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ପିନ୍ ବା ବୁଣ୍ଡ ବଜା ଯାଇଥାନ୍ତି । ପିନ୍ ବା ବୁଣ୍ଡର ପ୍ରାୟ ୫ ଇଞ୍ଚ ପଦାର୍ଥ ବାହାରିଥାନ୍ତି । ଅପର ଦୁଇମୁଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡିଏ ଦଉଡ଼ିଦ୍ଵାରା ଏମାନଙ୍କୁ ସଲଗ୍ନ କରପାଇଥାନ୍ତି । କାଠି ଦୁଇଟି ଛକ କରି ରଖାଯାଇ ଛକର ଦୁଇ ପାଖରେ ୨ଖଣ୍ଡି ସୁତା ‘କ’ ‘ଖ’ ଓ ‘ଗ’ ‘ଘ’ ହ୍ରସ୍ଵଳା କରି ଲଗାଇ ଦିଆ ଯାଇଥାନ୍ତି । ଯାହା ବୁଣିବ ତାହା ଉପରେ ଏହି କଣ୍ଟାସିଟି ରଖିଦେବ । ଦୁଇ ଅଗ୍ରଭାଗର ପିନ୍ଦ୍ଵାରା ଦୁଇ ପାଖରେ ଫୁଟାଇ ଦେଇ ଛକ ଦୁଇ ପାଖର ହ୍ରସ୍ଵଳା ସୁତା ଦୁଇଟି ବାହାର ଆଡ଼କୁ ଟାଣିଦେଲେ କଣ୍ଟାସିଟି ଉଡ଼ିହୋଇ ରହିବ । ପ୍ରତି ୧ ଇଞ୍ଚ

୩ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

ବୁଣିବା ପର କଣ୍ଟାସିଟି କାଢ଼ି ଉପରକୁ

ଲଗାଇ ଦେଉଥିବ ।

୪ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

ତାହାହେଲେ ଚଉକା କମ୍ ବେଶୀ ନ ହୋଇ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ସମାନ ବୁଣା ହେବ । ୪ ନମ୍ବର ଚିତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଆଉ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର କଣ୍ଟାସି ଦେଖିପାରିବ ।

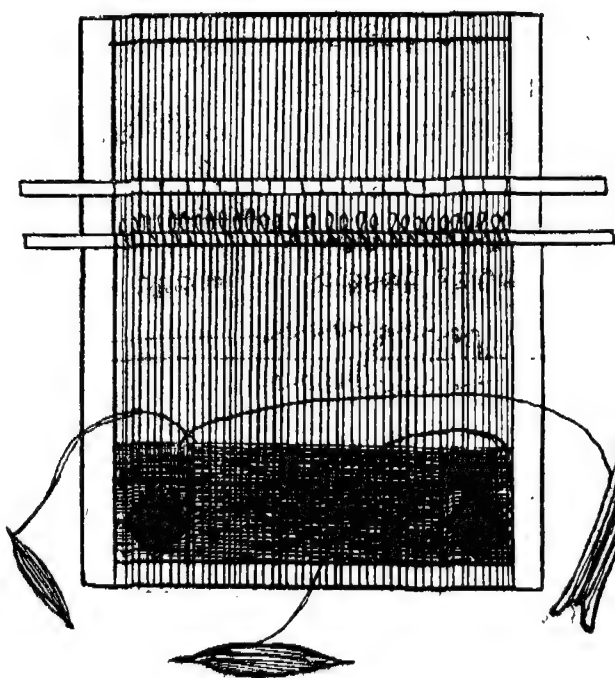
ଛୁଣ୍ଟା କନାର ବ୍ୟବହାର

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୃହରେ ଯେଉଁ ଲୁଗାସବୁ ପିନ୍ଧିଲା ପର ଚରଯାଇଥାନ୍ତି ସେସବୁକି ବ୍ୟବହାର କଲେ କେତେ ସୁନ୍ଦର ପଦାର୍ଥମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରପାଇ ପାରିବ ।

କିନ୍ତୁ—ଶୁଣାକନାରେ କନ୍ଦା ସିଲାଇ କରିବା ଅତି ସହଜ । ପରସ୍ତ୍ର ପରସ୍ତ୍ର ଯେଉଁଠାରେ ଯାହା ଲାଗିବ ଯାହା ପରସ୍ତ୍ର କନା ପକାଇ ଯେତେ ଲମ୍ବା ଓ ଯେତେ ଚଉଡ଼ାଇ କନ୍ଦାଟି କରିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବ, ସେହି ମାପରେ ସଜାଇ-ଉପରେ କୋଣକୁ କୋଣ ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ବରୁ ସିଲାଇ କରିଗଲେ ସୁନ୍ଦର ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ ଗୋଟିଏ ପଦାର୍ଥ ହେବ । ତହିଁର କନାଗୁରେ ଶାଢ଼ୀର ଧଡ଼ି ଲଗାଇ ଦେବ । ଉପର ପରସ୍ତ୍ର କନାକୁ ରଙ୍ଗ କରିନେଲେ ଆହୁର ସୁନ୍ଦର ହେବ ।

କନାଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପୁର୍ବେ ଉତ୍ତମରୂପେ ପରସ୍ତ୍ରର କରିନେଇ ବ୍ୟବହାର କରିବ । ଧୋବାଘରେ ପକାଇ ସଫା କରି ଅଣି ପାର ଅଥବା ଲୁଗାଧୁଆ ଘୋଡ଼ା ବା ସାବୁନରେ ସିକ କରି, ଉତ୍ତମରୂପେ କାଟି ଅଳ୍ପ ଗାଲବଡ଼ି ମିଶ୍ରିତ ପାଣିରେ ବୁଡ଼ାଇ ଶୁଖାଇ ଦେବ । ରଙ୍ଗ କରିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ଅଶ୍ବତ୍ଥ, ପଶସ, ବର ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଗଛର ଛାଲକୁ ସିକ କରି ସେହି ପାଣିରେ ରଙ୍ଗ କରିନେବ ।

ଛୁଣ୍ଡା କନାର ଆସନ—ଛୁଣ୍ଡା କନାରେ ଅସନ ବୁଣିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକଲେ ଏହି ପୁସ୍ତକରେ

ପୁର୍ବେ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିବା ପର୍ମାରେ ଶତରଞ୍ଜି ବୁଣିବା ପ୍ରଣାଳୀରେ ସୁତାର ବା ହୋଟର ବାଣିରେ ଟାଣି କରିବ । କନା ଗୁଡ଼ିକ ଭଲ ଭଲ ରଙ୍ଗରେ ରଙ୍ଗାଇ ନେବ । ସେ-ଗୁଡ଼ିକ ସମାନ କରି ଚିରି ପକାଇବ । ଗୋଟିଏ ହାତ ଛାଉଣିରେ ଅଳ୍ପ ବଳ ନେଇ ସେଗୁଡ଼ିକ ଭରଣୀ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କଲେ ସୁନ୍ଦର ଅସନ ଖଣ୍ଡିଏ ହେବ । ଏଥିରେ ଭଲ ଭଲ ରଙ୍ଗର ଭରଣୀ ଦେଇ ନାନାପ୍ରକାର ଚିତ୍ର ବିଚିତ୍ର ଅସନ ମଧ୍ୟ କରି ପାରିବ । ଫୁଲ ପକାଇ ପାର ଓ କଲ୍ଲ କରି ପାର ।

୧ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

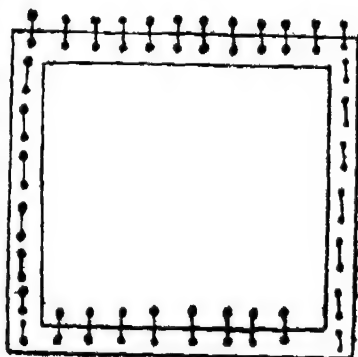
କୌଣସି ଉତ୍କଳ ରଙ୍ଗର ସୁତାରେ ଝାଲର ଲଗାଇ ଦେଲେ ଆହୁର ମନୋହର ହେବ ।

ତହିଁର ଦାଡ଼ରେ ଭଲ କମ୍ପା

ଛିଣ୍ଡା କନାର ଟେବଲ୍ ବା ବାବୁର ଘୋଡ଼ଣୀ ।

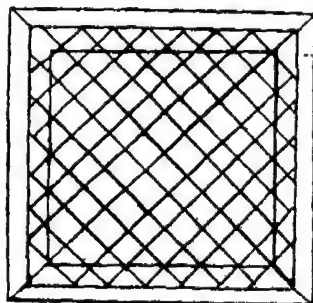
ଛିଣ୍ଡାକନାରେ ସୁନ୍ଦର ଟେବଲ୍ ବା ବାବୁର ଉପର ଘୋଡ଼ (Table cover or

Box cover) ହୋଇ ପାରେ । ଏଥି ନମନ୍ତେ ୧୫ ଲକ୍ଷ ବା ୨ଲକ୍ଷ ଚକ୍ରଦ୍ୱାର ଟଖଣ୍ଡି ପଟା ନେଇ ତହାସ ୨ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର ପରି ଖଣ୍ଡିଏ ଫରମା ରଖି ନେବ । ତହିଁର ଗୁରୁପାଖ ସମାନ ରଖିବ । ଏହି ଫରମାର ପ୍ରତି ବାହୁ ଉପରେ ୧ଲକ୍ଷ ଅଳ୍ପର ରଖି ଗୁଡ଼ିଏ କିରାସିନ କଣ୍ଟା ବସାଇ ଦେବ । ଯେପରି କଣ୍ଟାର ଛତି ଗୁଡ଼ିକ ୧ଲକ୍ଷ ଉପରକୁ ଉଠି ରହିବ ଏବଂ ପ୍ରତି ବାହୁ ଉପରେ କଣ୍ଟାର ସଂଖ୍ୟା ସମାନ ରହିବ । କନାଗୁଡ଼ିକ ପରିସାର କରି ରଖି କରିନେବ । ତାପରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସମାନ କରି ଚିରି ପକାଇବ ।

୨ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

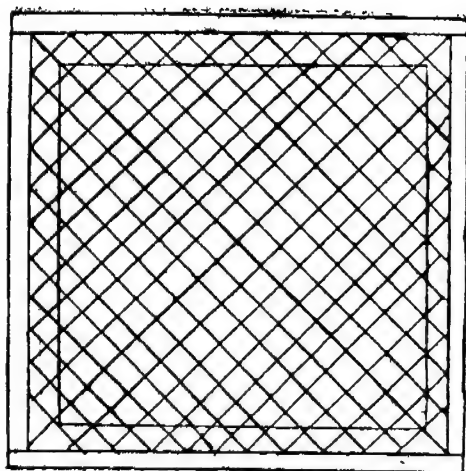
୧ । ଚିତ୍ରର ଉପର ପାଖ ବାମ କୋଣରୁ ୧ମ କଣ୍ଟାରେ କନା ଖଣ୍ଡିଏ ବାନ୍ଧି ଉପର ବାହୁର ୨ୟ କଣ୍ଟାର ଡାହାଣ ଆଡ଼େ ବୁଲାଇ ଆଣି ବାମ ପାଖ ବାହୁର ୧ମ ଓ ୨ୟ କଣ୍ଟାର ମଧ୍ୟ ଦେଇ ୩ୟ ଓ ୪ର୍ଥ କଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ଫେରାଇ ନିଅ ଏବଂ ଉପର ବାହୁର ୨ୟ ଓ ୩ୟ କଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ନେଇ ତହିଁର ୪ର୍ଥ ଓ ୫ମ କଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ଫେରାଇ ଆଣ ।

୩ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

ଏହିପରି ପ୍ରତି ବାହୁର ଦୁଇ ଦୁଇଟି କଣ୍ଟାରେ ବୁଲାଇ ଫରମାର ତଳ ପାଖର ଡାହାଣ କୋଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୁଣି କରିବ ।

୨ । ପ୍ରଥମ ପରସ୍ତ ଉପରର ବାମ କୋଣରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ତଳର ଡାହାଣ କୋଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେପରି କନା ଗୁଡ଼ି ହୋଇଗଲା ସେହିପରି ତଳ ପାଖର ବାମ କୋଣରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ତଳ ବାହୁରୁ ବାମ ବାହୁର ଓ ଉପର ବାହୁରୁ ଡାହାଣ ବାହୁର ଦୁଇ ଦୁଇଟି କଣ୍ଟାରେ

୪ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

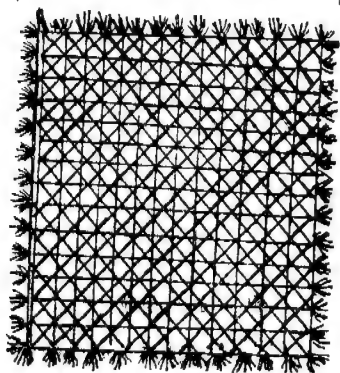
କନା ବୁଲାଇ ଉପର ପାଖର ତାହାଣ କୋଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବ ।

୩ । ତୃତୀୟ ଥରକୁ ଉପର ବାହୁର କଣ୍ଟାରୁ ତଳ ବାହୁର କଣ୍ଟା ସଙ୍ଗେ ଦୁଇ ଦୁଇଟି କଣ୍ଟାରେ ସେହିପରି ଏକ ପରସ୍ତ ବୁଲାଇ ନେବ ।

୪ । ଚତୁର୍ଥ ଥରକୁ ବାମପାଖର ବାହୁର କଣ୍ଟାରୁ ଡାହାଣ ବାହୁର କଣ୍ଟା ସଙ୍ଗେ ଠିକ୍ ପୁରୁଷର ଏକ ପରସ୍ତ କନା ବୁଲାଇ ନେବ ।

୫ । ପଞ୍ଚମ ଥରକୁ ଠିକ୍ ୨ୟ ଥର ପରି ତଳପାଖର ବାମ କୋଣରୁ ଡାହାଣ କରୁ ତଳ ବାହୁର ବାମ ବାହୁର ଓ ଉପର ବାହୁର ଡାହାଣ ବାହୁର ସେହିପରି କନା ବୁଲାଇ ନେବ ।

୬ । ଷଷ୍ଠ ଥରକୁ ଠିକ୍ ୧ମ ଥର ପରି ଉପରପାଖ ବାମ କୋଣରୁ ଡାହାଣ କରୁ ଉପର ବାହୁର ବାମ ବାହୁର ଓ ଡାହାଣ ବାହୁର ତଳ ବାହୁର ଦୁଇ ଦୁଇଟି କଣ୍ଟାରେ କନା ବୁଲାଇ ନେଇ ଶେଷ କରି ଏକ ସ୍ଥାନରେ ବାନ୍ଧିଦେବ ।

୫ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

ବର୍ତ୍ତମାନ ଫରମାଟି ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଛଅ ପରସ୍ତ କନାର ଏକଟି ସଂଯୋଗଦ୍ୱାରା ଯେଉଁ ଛକଗୁଡ଼ିକ ଗଠିତ ହେଲା ସେହି ପ୍ରତି ଛକରେ ଖଣିଏ ରଙ୍ଗ ସୁତା ବା ଉଲ୍-ଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗଣ୍ଠି ପକାଇ ଦିଅ ଏବଂ ପ୍ରତି କଣ୍ଟା ମୂଳରୁ କନାଗୁଡ଼ିକ କାଟିଦେଇ ଫେମରୁ ତାହାକୁ ଉଠାଇ ନେଲେ ସୁନ୍ଦର ଗୋଟିଏ ଟେବୁଲର ବା ବାକ୍ସର ଘୋଡ଼ଣୀ ବାହାରିବ ।

ଉଲ୍ ବୁଣିବା ପ୍ରଣାଳୀ

ଉଲ୍ରେ ନାନା ପଦାର୍ଥ ବୁଣାଯାଏ । ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଶାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ଉଲ୍ ମିଳୁଅଛି, ତାହା ନିବୁଷ୍ଟଜାଗାୟୁ ଥିବାରୁ ତଦ୍ଭାର କେବଳ କମ୍ବଳ ଓ ଗାଈରୁ ବୁଣାଯାଇ ପାରେ । ତେଣୁ ଏହି ପୁସ୍ତକରେ କେବଳ କମ୍ବଳ ଓ ଗାଈରୁ ବୁଣିବାର ପ୍ରଣାଳୀ ବିଶଦଭାବେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହେଲା । ଉଲ୍ଲୁଷ୍ଟ ପଶମ ହେଲେ ତାହା ସାଧାରଣ ଲୁଗା ବୁଣିବା ପ୍ରଣାଳୀରେ ବୁଣାଯାଇ ପାରିବ । ସେଥିଲି ଉଲ୍ରେ ଘୋଡ଼ାଇ ହେବାର ଗୁଦର ଓ ଜାମା ପ୍ରଭୃତି ପାଇଁ ଲୁଗା ବୁଣାଯାଇ ପାରିବ ।

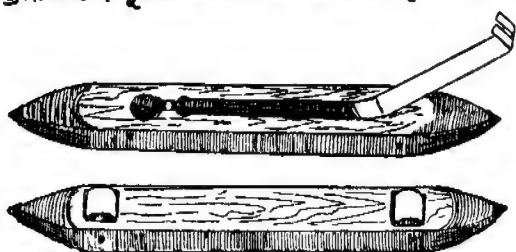
ଓଡ଼ିଶାରେ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବହୁ ପରିମାଣରେ ପଶମର ଲୁଗାପଟା ବିଦେଶରୁ ଆସି ନିବିନ୍ଦୁ ହେଉଅଛି । ଓଡ଼ିଶା ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାରେ ଏହି ସବୁ ପଶମ ଲୁଗା ବୁଣିବାର ଗୋଟିଏ କାରଖାନା ଅଛି । ଉକ୍ତ କାରଖାନା ଓଡ଼ିଶା ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ କାରଖାନା । ତାହା ବାରିପଦାରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏ କାରଖାନାର ନାମ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିୟାଲ୍ ଇନ୍‌ଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ (Purna Chandra Industrial Institute) ଏଠାରେ ନାନା ପ୍ରକାରର ପଶମ ଲୁଗାପଟା ବୁଣାଯାଏ । ତାହା ଛଡ଼ା ସେଠାରେ ସିଲ୍କ୍ (silk), ଟସର ଓ ନାନା ପ୍ରକାର ସୁତାର ପଦାର୍ଥମାନ ବୁଣା ହୁଏ, ଯେଉଁ ଯାଏ ଏବଂ ଛପା ହୁଏ ।

କମ୍ବଳ ବୁଣା

ଓଡ଼ିଶାର ମେଣ୍ଟାଙ୍କର ଲେମ୍ପ ଅଧିକ ଲମ୍ବା ନୁହେଁ କି ଅଧିକ କୋମଳ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଡହିରେ ଉକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ଶୀତଲୁଗା କିମ୍ବା ଜାମାର କନା ବୁଣା ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଶାର ମେଣ୍ଟାଙ୍କ ଲେମ୍ପରେ ଗାଈରୁ ଓ କମ୍ବଳ ଅକ୍ଳେଶରେ ହୋଇ ପାରିବ । ଓଡ଼ିଶାରେ ଯେତେ କମ୍ବଳ ଲେମ୍ପା ହୁଏ ତାହାର ପରିମାଣ କମ୍ ନୁହେଁ । ଖାଲି ଜେଲ୍ ଓ ଡାକ୍ତରଖାନାମାନଙ୍କ ସକାଶେ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ବର୍ଷରେ ୧୫।୧୨ ହଜାର ଟଙ୍କାର କମ୍ବଳ ଖରଦ ହେଉଅଛି । ତାହା ଛଡ଼ା ଅଧିକାଂଶ ଉକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ଗୃହସ୍ଥମାନଙ୍କର ଗୃହରକ ସକାଶେ ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଶ୍ରେଣୀର ଗୃହସ୍ଥମାନଙ୍କ ଘରେ ବରାବର ଶୀତକାଳରେ କମ୍ବଳ ଦିଆଯାଏ । ଓଡ଼ିଶାରେ ଯେତେ କମ୍ବଳ ଆବଶ୍ୟକ, କେବଳ ସେତିକି କମ୍ବଳ ବୁଣାଯାଇ ପାରିଲେ ଓଡ଼ିଶାର କେତେ ଧନ ଓଡ଼ିଶାରେ ରହିଯାଇ ପାରିବ ।

ଓଡ଼ିଶାର ମେଣ୍ଟାଙ୍କ ଲେମ୍ବରେ ଯେଉଁ ଭଲ କମ୍ବଳ ହୋଇ ପାରିବ, ତାହା ଅପେକ୍ଷା ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରେଣୀର କମ୍ବଳ ବୁଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ବିଦେଶରୁ କିଛି ଉତ୍ତମ ମେଣ୍ଟାଲେମ୍ବ କିଣି ଆଣି ତାହା ସହଜ ଓଡ଼ିଶୀ ଲେମ୍ବ ମିଶାଇ ସୁତା କାଟିବ । ସେହି ସୁତାରେ କମ୍ବଳ ବୁଣିଲେ ତାହା ସାଧାରଣ ଲେମ୍ବର କମ୍ବଳଠାରୁ ସରସ ହେବ । ଯେଉଁ ପରିମାଣରେ ଉତ୍କଳ ଲେମ୍ବ ମିଶାଇ ବୁଣିବ, ସେ ପଦାର୍ଥ ସେହି ପରିମାଣରେ ଅଧିକ ସରସ ହେବ । ଓଡ଼ିଶାରେ ମଧ୍ୟ ଭଲ ଦେଶର ମେଣ୍ଟା ଆଣି ଅନେକ ଲୋକ ପୋଷୁଅଛନ୍ତି । ସେହିମାନଙ୍କ ଲେମ୍ବରେ ଉତ୍ତମ କମ୍ବଳ ବୁଣା ହୋଇ ପାରିବ ।

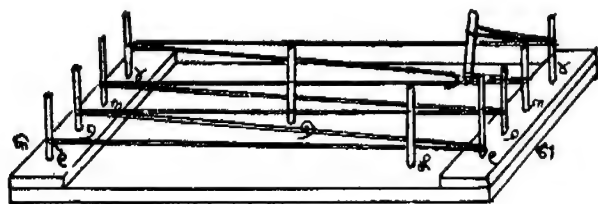
କମ୍ବଳ ସାଧାରଣତଃ ତନ୍ତଦ୍ୱାରା ବୁଣାଯାଏ । ଏହା ସାଧା ବୁଣା ଓ ହୁଲ୍ଲ ବୁଣା ଉଭୟ ପ୍ରଣାଳୀରେ ବୁଣାଯାଇ ପାରେ । କମ୍ବଳ ବୁଣିବାର ଦକ୍ଷ ଲୁଗା ବୁଣିବାର ଦକ୍ଷତାରୁ ଅଧିକ ଲମ୍ବା ଓ ଅଧିକ ଚଉଡ଼ା ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହାର ମାଙ୍କୁର ଅକାର ତଳା ପରି । ଏହା ଲୁଗାବୁଣା ମାଙ୍କୁଠାରୁ ବଡ଼ ଏବଂ ତାହାର ଗୋଟିଏ ପାଖ ବନ୍ଦ ଥାଏ । ବୁଣିବାବେଳେ ଅପର ପାଖଟି ମଧ୍ୟ ବନ୍ଦ କରିବା କାରଣ ଖଣ୍ଡି ଏ ଟିଶର ପଡ଼ି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ଦକ୍ଷର ଦୁଇପ୍ରାନ୍ତରେ ମାଙ୍କୁ ରିହବାରେ

୧ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

ଘର ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟ ବଡ଼ ବଡ଼ କରାଯାଏ । ସାଧାରଣତଃ ଏଥି ନମ୍ବରେ ୧୨/୧୪ ନମ୍ବର ପାକିଆ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ।

ଟାଣୀ—ସାଧାରଣ ସୁତାର ଲୁଗା ନମ୍ବରେ ଯେପରି ଟାଣୀ କରାଯାଏ, ଏଥିପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ସେହିପରି ଦୁଇଗୋଟି ଫାନ୍ଦ ରଖି ଟାଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ହୁଏ । ମାତ୍ର ସତାର ବା ପାଟର ଟାଣୀପରି କମ୍ବଳ ନମ୍ବରେ ଅଧିକ ଲମ୍ବା ଟାଣୀ କରିବା ସୁବିଧାଜନକ ନୁହେଁ ।

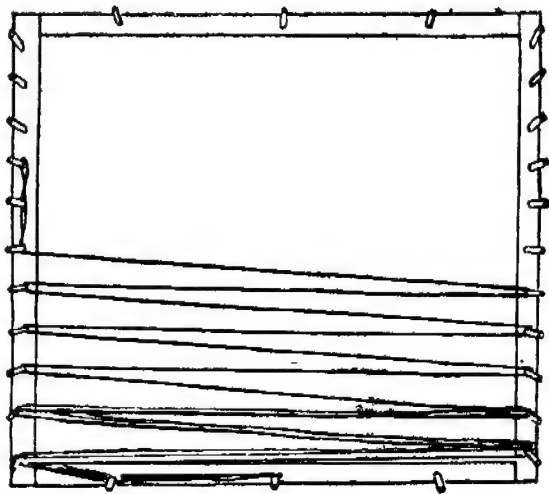
୨ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

ଛୋଟ ଛୋଟ ଟାଣୀ ଅଳ୍ପ ସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟରେ କରାଯାଇ ପାରେ । ବୁମ୍ପିରେ ଗୋଟି କେତେ ଖୁଣ୍ଟି ପୋତି ଟାଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ପାରିବ କିମ୍ବା ଖଣ୍ଡିଏ ପଟା ଉପରେ ଗୋଟି କେତେ ଖିଲ ବସାଇ ତଦ୍ୱାରା ଟାଣୀ

କରି ପାରିବ । ଅପର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଖଣ୍ଡିଏ ପଟାଭାଗରେ ଖିଲ ବସିଥିବାର ଚିତ୍ର ଦିଆଯାଇଅଛି । ତହିଁରେ ଯେପରି ଖିଲଗୁଡ଼ିଏ ବସିଅଛି, ତୁମ୍ଭରେ ଟାଣି ତଥର କଲେ ଠିକ୍ ସେହିପରି ଖୁଣ୍ଟି ଗୁଡ଼ିକ ପୋତିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ପଟାଖଣ୍ଡିକର ଦୁଇ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଯେଉଁ ଦୁଇଥାଡ଼ି ଖିଲ ବସିଅଛି, ସେଗୁଡ଼ିକ ୪ ଇଞ୍ଚ ଲେଖାଏଁ ଛଡ଼ା ଛଡ଼ା ହୋଇ ବସିଅଛି । * ଓ ୨ ଚିତ୍ରିତଖିଲ ଦୁଇଟି ଯଥାକ୍ରମେ 'କ' ଚିତ୍ରିତ ପ୍ରାନ୍ତର ୧ ଓ ୪ ଖିଲଠାରୁ ଭିତର ଆଡ଼କୁ ଠିକ୍ ଲବ୍ଧନରେ ୨ ଇଞ୍ଚ କରି ଅନ୍ତରରେ ବସିଅଛି । ୨ମ ଖିଲଟି ଆଉ କିଛି ଅଧିକ ଦୂରରେ ବସିଅଛି ।

ଗୋଟିଏ ଖିଲରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ସୁତାଗୁଡ଼ିକ ଆଦ୍ୟରେ ଓ ଶେଷରେ ଦୁଇଗୋଟି ଫାନ୍ଦରଖି ଦୁଇଇ ଦୁଇଇ ଟାଣି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ପାରିବ । ଶେଷକୁ ୨ ଫାନ୍ଦକୁ ଦୁଇଗୋଟି ସୁତାରେ ବାନ୍ଧିଦେଇ ଟାଣିଟି ବାହାର କରିନେବ ।

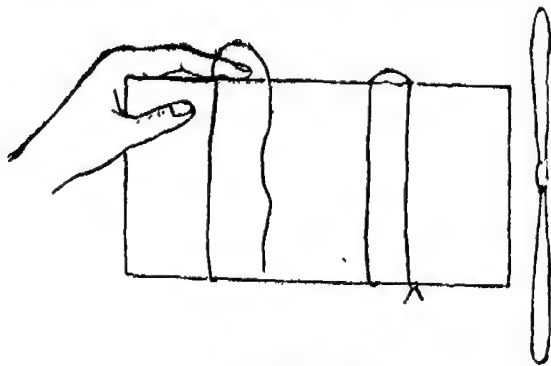
୩ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

୩ ନମ୍ବର ଚିତ୍ରପରି 'ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଫ୍ରେମ୍' କରି ତହିଁର ବାହୁ ଗୁଡ଼ିକରେ ଖିଲଗୁଡ଼ିଏ ବସାଇ ତହିଁରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଟାଣି ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ପାରେ ।

ମଣ୍ଡ — ଟାଣି କରିବା ପରେ ତହିଁରେ ମଣ୍ଡ ଦେବା ଅବଶ୍ୟକ । ସାଧାରଣତଃ ଗୁଉଳମଣ୍ଡ ଦିଆଯାଏ । ୧ ସେର ଟାଣି ସୁତା ନିମନ୍ତେ ୧ ପାଆ ଅରୁଆଗୁଉଳ ବହୁସର ତାହାକୁ ବାଟି ବୁଦ୍ଧିଦେଲେ ମଣ୍ଡ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ । ତହିଁରେ ଏକତ୍ରଟାକି ତେଲ ମିଶାଇଦେଲେ ବୁଣିବାକୁ ବଶେଷ

ସୁନ୍ଦରୀ ହେବ । ସୋରିଷ, କଡ଼ା, ପୁରୁଣା ପ୍ରଭୃତି ଯେ କୌଣସି ତେଲ ଦେଇ ପାରିବ ଗୁରୁଲକୁ ନ ବାଟି କେନ୍ଦ୍ର କେନ୍ଦ୍ର ପେଜ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ମଣ୍ଡଦେଇ ସାର ଟାଣିବୁ ଶୁଖାଇ ଦେବ । ଶୁଖାଇବା ସମୟରେ ସୂତାଗୁଡ଼ିକ ହାତରେ ଛଡ଼ାଇ ଗୋଟି ଗୋଟି କରିଦେବ । ତାପରେ ବନ୍ଦ ଉପରେ ଗୁରୁଲ ଉପରେ ଚଢ଼ାଇ ଦେବ ।

ବଅ - ଏଥିଯୋଗୁଁ ତାଗର ବଅ ସୁନ୍ଦରୀଜନକ ହୁଏ । ଏଥିପାଇଁ ବଅକୁ ସୂତାରେ ବାନ୍ଧିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପୁରୁଷ ବନ୍ଦା ବଅ ବସୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇଥିବୁ ଏବଂ ତହିଁର ବ୍ୟବହାର ମଧ୍ୟ ଝୋଟିରୁଣୀ ଆଦରେ ଦେଖାଇ ଦିଆଯାଇ-
ଅଛି । ତାହା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ପ୍ରଣାଳୀ ଏଠାରେ ଦିଆଗଲା ।

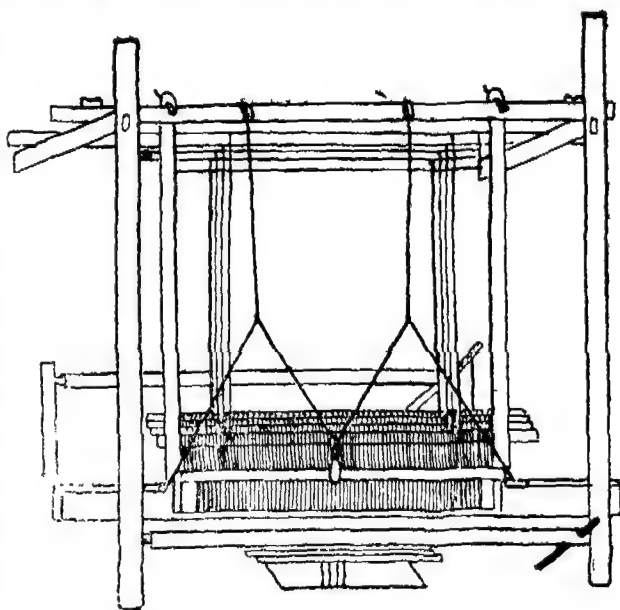

୪ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

ଆଙ୍ଗୁଳି କାଢ଼ିନେଇ ସେହି ଦୁଇ ଗଣ୍ଠିକୁ ପଟାଶ୍ରୀକ ଉପରେ ଏକତ୍ର ଲଗାଇବା କରି ରଖି ବାହାରଥିବା ତୋର ଦୁଇଟିକୁ ଫେରାଇନେଇ ପଟାର ଅନ୍ୟ ପାଖରେ ବାନ୍ଧି ଦୁଇଗୋଟି ଗଣ୍ଠିଦେବ । ଏଥର ଅବଶିଷ୍ଟ ତୋରକୁ କାଟିଦେବ ।

ଏହିପରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୁଇ ଫେରରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ବଅ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ସେଗୁଡ଼ିକ ପଟାରୁ କାଢ଼ିନେବ । ଅବଶ୍ୟକୀୟ ପରିମାଣର ବଅଗୁଡ଼ିଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଗଲେ ତଳେ ଓ ଉପରେ ଦୁଇଗଣ୍ଠି ବଅତାଙ୍ଗରେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଖଞ୍ଜିକରି ବାନ୍ଧିଦେବ । ସରଳ ରୁଣାରେ କୌଣସି ଲୁଗା ଭୁଣିବାକୁ ଥିଲେ ଏହିପରି ଦୁଇଗୋଟି ବଅ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ତାହା ଉପରେ ଝୁଲାଇ ଦେବ ।

ବଞ୍ଚିମାନ ଟାଣିଟକୁ ବମ୍ପରେ ତକାଇ ତହିଁର ଏକପ୍ରାନ୍ତ କାଟିଦେଇ ସୂତାଗୁଡ଼ିକ ସରଳ ବୁଣା ପ୍ରଣାଳୀରେ ବୁଣିବାକୁ ହେଲେ ପ୍ରଥମ ସୂତାକୁ ପ୍ରଥମ ପାଟି ବଅର ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ସୂତାକୁ ଦ୍ୱିତୀୟ-ପାଟି ବଅର ପ୍ରତି ବଅ ଫେରାରେ ଅଙ୍ଗୁଳିଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ଛଦ୍ର ମଧ୍ୟରେ ସୁଗଲ କାଢ଼ିନେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଟୁଇଲ୍ ବୁଣିବାର ହେଲେ ଗୁରୁପାଟି ବଅ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ତାହା ତନ୍ତରେ ଝୁଲାଇ ସେହପରି ପ୍ରଥମ ସୂତାକୁ ପ୍ରଥମ ପାଟିର, ଦ୍ୱିତୀୟ ସୂତାକୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ପାଟିର, ତୃତୀୟ ସୂତାକୁ ତୃତୀୟ ପାଟିର ଓ ଚତୁର୍ଥ ସୂତାକୁ ଚତୁର୍ଥ ପାଟି ବଅର ପ୍ରତି ବଅ ଫେରାଇ ମଝିରେ ଥିବା ଛଦ୍ରରତର ଦେଇ କାଢ଼ିନେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

୫ ନମ୍ବର ଚାନ୍ଦି

ଏହାପରେ ସେହି ଟାଣିସୂତାଗୁଡ଼ିକ ଗୋଟିଏ ପାନଥରେ ପ୍ରତିଦିନେ ଦୁଇଟି ଲେଖାଏଁ ଖିଅ ଗୁଡ଼ି ଦେବ । ଶେଷକୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଲୁହାଛଡ଼ ତନ୍ତର ଅନ୍ୟ ବମ୍ପରେ ବାନ୍ଧି ସେହି ଛଦ୍ରରେ ଟାଣି-ସୂତାର ମୁଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ଛାଡ଼ କେରୁ କରି ଧରି ତହିଁରେ ଗଣ୍ଠି ପକାଇ ସମାନ ରଖି ବାନ୍ଧିଦେବ ।

ପୁଣେ ଝୋଟ ବୁଣିବାରେ ଯେପରି ପ୍ରଣାଳୀ ଦେଖାଇ ଦିଆଯାଇଅଛି ଏବଂ ଯେଉଁ ପ୍ରଣାଳୀରେ ସାଧାରଣ ଲୁଗା ବୁଣାଯାଇଥାଏ ଏହାକୁ ଠିକ୍ ସେହିପରି ବୁଣିବ ।

କମ୍ବଳ ନିମନ୍ତେ ଭଲ (ସାଧାରଣ ମେଣ୍ଟାଲେମର) ସୂତା କାଟିବା ଓ ତାହା ବୁଣିବା ଯେପରି ସହଜ, ତାହା ଯେ କୌଣସି ଗୁଡ଼ସ୍ଥ ଅପଣା ଘରେ ଆପେ ସୂତାକାଟି ଆପେ କମ୍ବଳ ବୁଣି ପାରିବେ । ଯାହାକି ଘରେ ମେଣ୍ଟା ଅଛନ୍ତି, ସେ ନିଜର ମେଣ୍ଟାକ ଲେମ୍ବୁଗୁଡ଼ିକ ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟରେ କାଟି ତାହା ସୁରକ୍ଷିତବେଳେ ଧୋଇ ଓ ସୂତା କାଟି ନିଜ ଘରେ କମ୍ବଳ ବୁଣି ପାରିବେ । ମାତ୍ର ତନ୍ତ ଗୋଟାଏ ଘରେ ପକାଇବା ସମସ୍ତଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବପରି ନୁହେଁ । ଏହି ଅସୁବିଧାପାଇଁ ବଳା

ତନ୍ତ୍ରରେ କମ୍ବଳ ବୁଣିବାର ଆଉ ଗୋଟିଏ ସହଜ ପ୍ରଣାଳୀ ଅଛି, ତାହା ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବ୍ୟବହାର କରବା ସମ୍ଭବପର ହେବ । ତହିଁରେ କମ୍ବଳଖିତ ଶ୍ଵେତ ଶ୍ଵେତ କାଠ ଓ ବାଉଁଶର କେତେଗୁଡ଼ିଏ ସରଞ୍ଜାମ ବା ଯନ୍ତ୍ର ଲେଡ଼ା ।

୧ । ଖଣ୍ଡିଏ ଶ୍ଵେତ ନଗଜ । ଏହାକୁ କମ୍ବଳବୁଣାଳୀମାନେ କହନ୍ତି ‘ଓଖର’ । ଏହାକୁ ୨ ଫୁଟରୁ ୨୫ ଫୁଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲମ୍ବା କରାଯାଇ ପାରେ । ୬ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦର ୨ୟ ଚନ୍ଦ୍ର ପରି ଏହା ୨୫ ଫୁଟ ଲମ୍ବା ଖଣ୍ଡିଏ କାଠ । ଏହାର ଗୋଟିଏ ମୁଣ୍ଡରୁ ୨ ଲକ୍ଷ ବା ୨୫ ଲକ୍ଷ ଛକ୍ତି ୩ ଲକ୍ଷ ଅଂଶ ପ୍ରାୟ ୧୦ ଲକ୍ଷ ମୋଟ । ଅର୍ଥାତ୍ ଏହି ଅଂଶର ପ୍ରତିପାଖ ପ୍ରାୟ ୨୫ ଲକ୍ଷ ଚଉକା ଅଟେ । ଏହି ଅଂଶର ଦୁଇ ପାଖରେ ଦୁଇଗୋଟି ଫୋଡ଼ କରାଯାଇ ତାହା ଏପାଖ ସେପାଖ ଫୁଟାଇ ଦିଆଯାଇ ଅଛି । ମୂଳରେ ଯେଉଁ ୨ ଲକ୍ଷ ବା ୨୫ ଲକ୍ଷ ଛକ୍ତିଗଲା, ତହିଁରେ ଗୋଟିଏ ଘାଇ ଅଛି । ଏହି ୩ ଲକ୍ଷ ବା ୧୦ ଫୁଟ ୧୦ ଲକ୍ଷ ଅଂଶ ଚଉଆଁସିଆ ହୋଇ ପ୍ରତିପାଖ ପ୍ରାୟ ୧୫ ଲକ୍ଷ ଲେଖାଏଁ ରଖାଯାଇଅଛି । ଅର୍ଥାତ୍ ଏହାର ଗୁରୁପାଖ ମୋଟରେ ୬ ଲକ୍ଷ ହେବ । ଏହି ଅଂଶରେ ୩ ଗୋଟି ଫୋଡ଼ ରଖା ଯାଇଅଛି । ସେହି ଫୋଡ଼ ୩ ଗୋଟିରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଖଣ୍ଡିଏ ଡୋର ଲଗାଇ ଏହି ଅଂଶ ସମାନରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଲୁହାର ବା ବାଉଁଶର ସବୁ ଛକ୍ତି ବାନ୍ଧିବାକୁ ହୁଏ । ସେହି ଛକ୍ତିରେ ଟାଣିପୁଡ଼ା ଲଗାଯାଏ । ଏହାପରେ ବାକୀ ପ୍ରାୟ ୩ ଲକ୍ଷ ଅଂଶକୁ ଏହି ଅଂଶଠାରୁ ଆହୁର ସବୁ କରି ଗୋଲ କରାଯାଇଅଛି । ତାହା ପ୍ରାୟ ୪ ଲକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋଟା ହେବ । ଏହି ନଗଜ ଖଣ୍ଡିକ ଗୁରୁକୋଣିଆ କାଠରେ କରାଯାଇ ପାରେ ଓ ଗୋଲ କାଠରେ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇ ପାରେ । ୨ୟ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଗୋଟିଏ ଗୁରୁକୋଣିଆ କାଠରେ ଓ ୧ମ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଆଉ ଖଣ୍ଡିଏ ଗୋଲ କାଠରେ ଏବୁପ ଦୁଇଗୋଟି ନଗଜ ଦେଖାଇ ଦିଆ ଯାଇଅଛି । ନଗଜର ମୂଳରେ ଯେଉଁ ୨ ଲକ୍ଷ ବା ୨୫ ଲକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବଡ଼ ଘାଇ କରାଯାଇଅଛି, ସେହି ଘାଇରେ ବୁଣିବାବେଳେ ଗୋଟିଏ ଲମ୍ବା କଣ ଦଉଡ଼ି ଲାଗିବ ।

୨ । ଗୋଟିଏ ଶ୍ଵେତ ବମ୍ । ଏହା ଖଣ୍ଡିଏ କାଠର ରୁଲ୍ ପରି । ଏହାର ଦେହଯାକ କରତଦ୍ଵାରା ସମାନ ଅନ୍ତରରେ ଗୁଡ଼ିଏ ଗାର କଟାଯାଇଥାଏ ଓ ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡରେ ଦୁଇଟି ଘାଇ କରା ଯାଇଥାଏ । ୬ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଷ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖ ।

୩ । ଗୋଟିଏ ପିଟଣା । ଏହା ୬ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ରର ୭ମ ଚନ୍ଦ୍ରପରି ଖଣ୍ଡିଏ ପଟାରେ କାଠ ଖଣ୍ଡାପରି କରାଯାଇଅଛି । ଏହାର ପିଠି ଅପେକ୍ଷା ଦାଡ଼ ଟିକିଏ ପତଳା ।

୪ । ଗୋଟିଏ ନଳା । ଏହା ଖଣ୍ଡିଏ ମୋଟ ଓ ପିଧା ବାଉଁଶର ନଳା । ବୁଣିବାବେଳେ ଫାଦ ଉଠାଇବା ପାଇଁ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ୬ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ରର ୨ଟି ଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖ ।

୫ । ୬ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ରର ୫ମ ଚନ୍ଦ୍ର ପରି ୧ ଇଞ୍ଚ ମୋଟର ଖଣ୍ଡିଏ ପଟା । ଏହାର ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡରେ ଦୁଇଗୋଟି ଫୋଡ଼ ଥାଏ । ସେହି ଫୋଡ଼ରେ ୨ ଖଣ୍ଡି ତୋର ଲଗିଥାଏ । ସେହି ତୋର ଦୁଇଟିରେ ବମ୍ ଖଣ୍ଡି କ ବନ୍ଧାଯାଏ । ଏହାର ଠିକ ମଝିରେ ଘାଇ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ଘାଇ କଲାବେଳେ ଅତି ସାବଧାନ ହୋଇ ଏପରି ମାପ କରି କରିବାକୁ ହୁଏ, ଯେପରି କି ଏହି ଘାଇରେ କଣ ଦଉଡ଼ିଟି ଲଗାଇ ଟାଣି ଧରିଲେ ଟାଣି ଗୋଟିକିଯାକ ସମାନ ହୋଇ ରହି ପାରୁବ ।

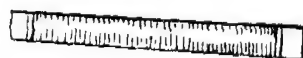
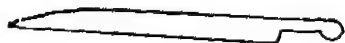
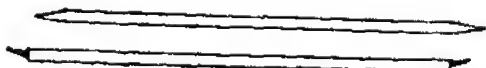
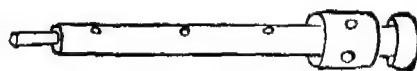
୬ । ଗୋଟିଏ କଣ୍ଟାକାଠି । ଏହାର ଆକାର ୬ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ରର ୪ର୍ଥ ଚନ୍ଦ୍ରପରି । ଏହାର ଦୁଇମୁଣ୍ଡ ଗୋଟିଆ ।

୭ । କଣ୍ଟାସି—ଏହା ୬ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ରର ୩ୟ ଚନ୍ଦ୍ରପରି ଖଣ୍ଡିଏ କାଠି । କମ୍ବଳ ପଟିକୁ ଯେତେ ତରଫା କରିବ ଏହି କଣ୍ଟାସିକୁ ସେହି ମାପରେ କରି ତହିଁର ଦୁଇ ମୁଣ୍ଡ ମୁନିଆଁ କରି ରଖିବ ।

୮ । ଏହାଛଡ଼ା ଆଉ ଦୁଇଗୋଟି ବତା, ଗୋଟିଏ ତାମ୍ରଶ ଓ ୧୦୧୨ ହାତ ଲମ୍ବା ଗୋଟିଏ ଶକ୍ତ କଣ ଦଉଡ଼ି ଦରକାର ।

ଏହି ସରଞ୍ଜାମଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ସରଳ ବୁଣା ପ୍ରଣାଳୀରେ କମ୍ବଳ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ପଟି ବୁଣାଯାଇ ପାରୁବ । ଏଥିରେ ଟୁଇଲ୍ ବୁଣା ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

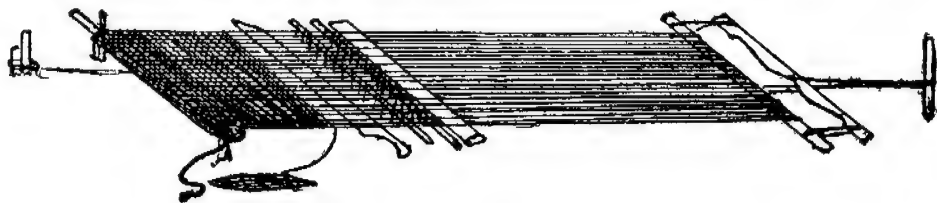
ଲଗା ବା ଫିତା ବା ହୋଟର ପଟି ଓ ଦର ବୁଣିବା ପାଇଁ ଟାଣି ତିଆରି କରିବାର ଯେଉଁ ପ୍ରଣାଳୀ ସୁବୋ ଦେଖାଇ ଦିଆଯାଇଅଛି, ଠିକ ସେହି

୬ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ର

ପ୍ରଣାଳୀରେ ମେଣ୍ଟାଲେମର ସୁତାରେ କମ୍ବଳ ପାଇଁ ଟାଣି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବ । ନରକ ମାଝରେ ଯେତେ ଚଉଡ଼ା ଲଗିବ, ଟାଣିକୁ ସେତେ ଚଉଡ଼ା କରିବ । କମ୍ବଳକୁ ଯେତେ ଲମ୍ବା କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବ ଟାଣିକୁ ତାହାଠାରୁ ୧୦।୧୨ ଇଞ୍ଚ ଅଧିକ ଲମ୍ବା କରବ । ସୁତା ସରୁ ହେଲେ ପ୍ରତି ଇଞ୍ଚରେ ଟାଣି ସୁତାର ୧୭ ଗୋଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖିଅ ରଖିବ । ସୁତା ମୋଟ ଥିଲେ ପ୍ରତି ଇଞ୍ଚରେ ୧୨ ଗୋଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖିଅ ରଖିବ । ଟାଣି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ସାର୍ ତହିଁର ଦୁଇଟି ପାନ୍ଦରେ ଦୁଇଖଣ୍ଡି ସୁତା ବାନ୍ଧି ତାହାକୁ ଉଠାଇ ନେବ । ତାପରେ ଟାଣିକୁ ମଣ୍ଡରେ ବୁଡ଼ାଇ ଶୁଖାଇ ଦେବ । ଶୁଖିବା ସମୟରେ ସୁତାଗୁଡ଼ିକ ହାତରେ ଧରି ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ଛଡ଼ାଇ ଦେଉଥିବ । ଶୁଖିଗଲେ ନରକରେ ଓ ବାମ୍ରେ ଚଢ଼ାଇ ବୁଣିବାକୁ ହେବ ।

ଗୋଟିଏ ସମତଳ ସ୍ଥାନରେ ୭ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ରପର ଏକ ମୁଣ୍ଡରେ ଦୁଇଗୋଟି ଖୁଣ୍ଟି ପୋତିବ । ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଖୁଣ୍ଟି ଖଣ୍ଡିଏ ଲୁହାର ଗଜ ହେଲେ ସୁବିଧା ହେବ । ଲୁହା

୭ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ର

ଗଜ ନ ମିଳିଲେ ଖଣ୍ଡିଏ ସରୁ ବାଉଁଶର ବା ଶକ୍ତ କାଠର ଲମ୍ବ କାଠି କରି ପାରିବ । ନରକର ଏକ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ ଫୋଡ଼ରେ ଏହି ଖୁଣ୍ଟିର ଅଗକୁ ସୁରାଇ ଦେବ । ତାହାହେଲେ ନରକଟି ଅଟକ ରହିବ । ନରକର ଅନ୍ୟ ମୁଣ୍ଡ ଅଟକାଇବା ପାଇଁ ଆଉ ଦୁଇ ଖଣ୍ଡି ଖୁଣ୍ଟି ଏକାଠି ଲଗାଇ ଅନ୍ୟ ମୁଣ୍ଡରେ ପୋତିବ । ସେ ଦୁଇଖଣ୍ଡି କାଠି ଏକାଠି ପୋଡ଼ିକରି ଏପରି ଭାବରେ ପୋତିବ, ଯେପରି ନରକର ଅଗ ଗୋଟିଏ ଖୁଣ୍ଟି ଉପରେ ରହିବ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଖୁଣ୍ଟିଟି ନରକକୁ ଅଟକାଇ ରଖିବ ।

ନରକରେ ବନ୍ଧା ହେବାପାଇଁ ଯେଉଁ ଲୁହାର ସରୁଛଡ଼ ଖଣ୍ଡିଏ ବା ବାଉଁଶର ଛଡ଼ ଖଣ୍ଡିକ ବସୟୁ ପୁରବେ ବୋଲାଇଥାଅନ୍ତୁ, ସେହି ଛଡ଼ ଖଣ୍ଡିକ ଟାଣିର ଏକ ମୁଣ୍ଡର ଭାଙ୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ସୁରାଇ ତାହାକୁ ନରକ ଦେହରେ ଥିବା ୩ ଗୋଟି ଫୋଡ଼ର ତୋରଦ୍ୱାରା ବାନ୍ଧିଦେବ ଏବଂ ଟାଣିର ସୁରାଇ ତାହାକୁ ନରକ ଦେହରେ ଥିବା ୩ ଗୋଟି ଫୋଡ଼ର ତୋରଦ୍ୱାରା ବାନ୍ଧିଦେବ ଏବଂ ଟାଣିର ସୁରାଇ ତାହାକୁ ନରକ ଦେହରେ ଥିବା ୩ ଗୋଟି ଫୋଡ଼ର ତୋରଦ୍ୱାରା ବାନ୍ଧିଦେବ । ଏହି ପଟାଖଣ୍ଡିକକୁ ଚନ୍ଦ୍ରର ୪ମ ଚନ୍ଦ୍ର ପରି ପଟା ଖଣ୍ଡିକରେ ଲଗିଥିବା ଦୁଇଖଣ୍ଡି ତୋରକୁ ବାନ୍ଧିଦେବ । ଏହି ପଟାଖଣ୍ଡିକକୁ

ମଝି ଘାଇରେ ଉପରବଞ୍ଚିତ ଲମ୍ବା କଣ ଦଉଡ଼ି ଖଣ୍ଡିକ ବାନ୍ଧିଦେବ । ଟାଣିକୁ ଅଛ କର ଟାଣିଲେ ଏହି ପଟାଖଣ୍ଡିକ ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯିବ, ତାହାଠାରୁ ଦେହପୁଟ ଜାଗା ଛଡ଼ି ଗୋଟିଏ ଖୁଣ୍ଟି ପୋତିବ । କଣ ଦଉଡ଼ିକୁ ନେଇ ସେହି ଖୁଣ୍ଟିରେ ଥରେ ଗୁଡାଇ ସେହି ଦଉଡ଼ିକୁ ଟାଣିର ତଳେ ତଳେ ନେଇ ଅନ୍ୟ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଅଛି ଗୋଟିଏ ଖୁଣ୍ଟିରେ ବାନ୍ଧ ଅଟକାଇ ରଖିବ ଅଥବା ନରକର ଏକ ମୁଣ୍ଡରେ ଥିବା ଘାଇରେ ବାନ୍ଧ ଅଟକାଇ ଦେବ । ଏ କଥାକୁ ସ୍ମରଣ ରଖିଥିବ ଯେ, ନରକର ଏହି ମୁଣ୍ଡ ବା ଖୁଣ୍ଟି ବୁଣିବା ଲୋକର ତାହାଣ ହାତ ପାଖକୁ ରହିବ ।

ଏଥର ନରକରେ ଓ କମ୍ପରେ ଲଗାଯାଇଥିବା ଟାଣି ସୁତାକୁ କମ୍ପର ଘାଇ ଉପରେ ସଜାଡ଼ି ସମାନ ସମାନ ଦୁରଛଡ଼ା କର ରଖିବ ଏବଂ ତହିଁରେ ରଖିଥିବା ଦୁଇଗୋଟି ଫାନ୍ଦରେ ଦୁଇଖଣ୍ଡି ବତା ଦେଇ ଫାନ୍ଦ ଉଠାଇଦେବ । ପ୍ରଥମ ଫାନ୍ଦରେ ପୂର୍ବବଞ୍ଚିତ ବଅ ବାନ୍ଧିବା ପ୍ରଣାଳୀରେ ଗୋଟିଏ ଧାଡ଼ି ସାଧା ବଅ ବାନ୍ଧିବ । ଦ୍ଵିତୀୟ ଫାନ୍ଦରେ କେବଳ ୭ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ରବଞ୍ଚିତ ବାଉଁଶ ଖଣ୍ଡିକ ପୁରାଇ ଦେବ । ଏଥର ବତା ଦୁଇଖଣ୍ଡିକୁ କାଢ଼ି ନେଇ ବୁଣିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବ ।

ଏପରି ବୁଣିବା ପ୍ରଣାଳୀ ଏଥିପୁରେ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିବା ଫ୍ରେମ୍‌ରେ ଅସନ ବୁଣିବା ପ୍ରଣାଳୀ ପରି ଅଟେ । ଅର୍ଥାତ୍ ଗୋଟିଏ ବଅ ଉଠାଇ ଥରେ ବୁଣିବ । ତାହାକୁ ପିଟଣାଖଣ୍ଡିକ-ଦ୍ଵାରା ପିଟି ବସାଇଦେବ । ତା ପରେ ପିଟଣାଟି କାଢ଼ି ନେଲେ ମୋଟା ବାଉଁଶଖଣ୍ଡିକ ଥିବା ହେତୁ ଅନ୍ୟ ବଅଟି ଆପେ ଉପରକୁ ଉଠିଯିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦ୍ଵିତୀୟ ଥରକୁ ବୁଣି ସୁନଖ ପିଟଣାଦ୍ଵାରା ପିଟି ଶିଅଟି ବସାଇଦେବ । ତାପରେ ଗୁପୁଆଣି ବତାଖଣ୍ଡିକ ବଅତାଳି ଓ ମୋଟା ବାଉଁଶଖଣ୍ଡିକର ମଝିରେ ରଖି ଟିପି ଦେଲେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଥରକୁ ବଅ ପୁଣି ଉପରକୁ ଉଠିଯିବ । ଏହିପରି କ୍ରମାଗତ ବୁଣିଯିବ । ଦୁଇ ଢଗ ଲକ୍ଷ ବୁଣିବା ପରି ତାଙ୍ଗଣଦ୍ଵାରା ସୁତାଗୁଡ଼ିକ ଚଳାଇ ଯେଉଁଠାରେ ଅସମାନ ଥିବ, ସେଠାରେ ସୁତାମାନଙ୍କୁ ସମାନ ଛଡ଼ା ଛଡ଼ା କର ରଖୁଥିବ ଏବଂ ୭ ନମ୍ବର ଚନ୍ଦ୍ରର କଣ୍ଟାସି କାଠିଖଣ୍ଡି ଦୁଇପାଖର କନାରୁରେ ଫୋଡ଼ି ଲଗାଇ ଦେଉଥିବ । ପ୍ରତିଥର ୨୩ ଲକ୍ଷ ବୁଣିବା ପରେ ଏହିପରି କରୁଥିଲେ ଚଉଡ଼ା ସମାନ ଗୁଲୁଥିବ ।

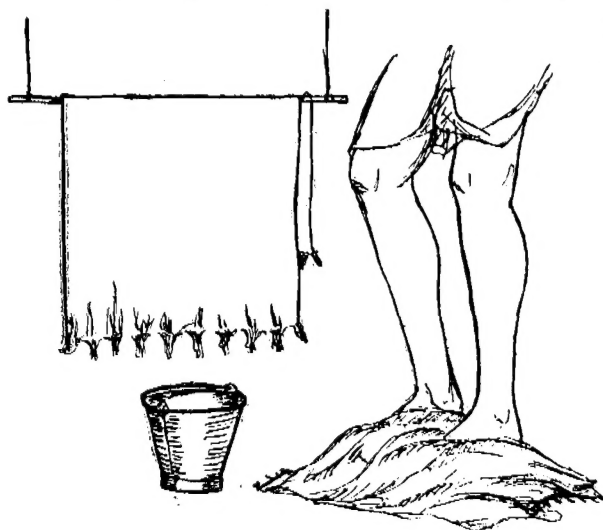
ଏକହାତ ବା ଦେହହାତ କମ୍ପା ବୁଣିବା ବ୍ୟକ୍ତିର ହାତ ପାଇବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଣା ହୋଇଗଲେ ନରକର ଘାଇରେ ବନ୍ଧା ହୋଇଥିବା କଣ ଦଉଡ଼ିଖଣ୍ଡିକୁ ଫିଟାଇ ନରକଟି ଉଠାଇ ନେବ ଏବଂ ବୁଣା ହୋଇ ଯାଇଥିବା ଅଂଶକୁ ନରକରେ ଗୁଡାଇ ଦେବ । ତା ପରେ ନରକଟି ପୁର୍ବେ ଯେପରି ଥିଲା ସେହିପରି ତାହାକୁ ବସାଇ ଦେଇ କଣ ଦଉଡ଼ିକୁ ଉଡ଼ି ଏପରି ଭାବରେ ବାନ୍ଧିଦେବ, ଯେପରି ଟାଣିଟି ଉତ୍ତମରୂପେ ଉଡ଼ି ହୋଇ ରହିବ । ପୁଣି ବୁଣିବାରେ ଲାଗିଯିବ । ଏହିପରି ଥରକୁ ଥର ଆବଶ୍ୟକ ମତେ ଦଉଡ଼ି ଫିଟାଇ ଯେତେ ଅଂଶ ବୁଣା ସରୁଥିବ, ତାକୁ ନରକରେ ଗୁଡାଇ ଦେଉଥିବ । ଏହି ଭାବରେ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଣିଯିବ ।

୩ ଗୋଟି ବା ୪ ଗୋଟି ଏହିପରି ପଟି ବୁଣିବା ପରି ସେଗୁଡ଼ିକ ପରସ୍ପର ସହିତ ସେହି କମ୍ପଳ ସତାଦ୍ଵାରା ସିଲାଇ କରିଦେଲେ ଗୋଟିଏ ବେଣ୍ଟ ଲମ୍ବା ଓ ଚଉଡ଼ା କମ୍ପଳ ଉତ୍ପର ହେବ ।

ଆସନ କରିବାର ହେଲେ ବୁଣିବା ସମୟରେ ଆସନର ପରିମାଣ ଏକତ୍ୱାତ ବା ଦେହ-
ତ୍ୱାତ ଚୌଡ଼ାର ଗୋଟିଏ ପଟି ଆରମ୍ଭ କରି ତାହା ଏକତ୍ୱାତ ବା ଦେହତ୍ୱାତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁଣା
ହୋଇଗଲେ ଖଣ୍ଡି ଏ ଆସନ ହୋଇଯିବ । ସେହୁଠାରେ ବୁଣା ବନ୍ଦ କରି ୩୪ ଇଞ୍ଚ ଛଡ଼ି ଦେଇ
ଆଉ ଖଣ୍ଡିଏ ବୁଣିବ । ଏହିପରି ସେହି ଟାଣିରେ ଯେତେଖଣ୍ଡ ଆସନ ହୋଇ ପାରିବ ତାହା ବୁଣି
ଶେଷ କରିବ । ଆସନରେ ଧଡ଼ି ନିମନ୍ତେ ଅନ୍ୟ ରଙ୍ଗର ଭଲ ସୂତା ପ୍ରଥମରୁ ଟାଣିରେ ଦେଇଥିବ ।
ଏବଂ ବୁଣିବା ସମୟରେ ଆସନର ଦୁଇ ମୁହଁରେ ମଧ୍ୟ ସେହି ଅନ୍ୟ ରଙ୍ଗର ଭଲ ସୂତା ବୁଣି
ଆସନର ମୁହଁ ଶ୍ରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିବ । ବଡ଼ କମ୍ପଲ କରିବାପାଇଁ ପଟି ବୁଣିବାବେଳେ ଗୋଟିଏ
ପଟିରେ ବାଆଁ ପାଖରେ ଯେବେ ଅନ୍ୟ ରଙ୍ଗର ଗୋଟି କେତେ ସୂତା ଟାଣିରେ ଖଞ୍ଜିବ ତେବେ
ଆଉ ଗୋଟିଏ ପଟିରେ ତାହା ଯାଏ ପାଖରେ ସେହି ରଙ୍ଗର ସୂତା ଟାଣିରେ ଖଞ୍ଜିବ ଏବଂ ପ୍ରତି ପଟିରେ
ବୁଣା ଆରମ୍ଭ ପରେ ଓ ଶେଷ ହେବା ପୂର୍ବେ ଯେବେ ସେହି ରଙ୍ଗର କେତେ ଧାଡ଼ି ସୂତା ଭରଣୀରେ
ବୁଣିବ, ତେବେ କମ୍ପଲର ମୁହଁ ଶ୍ରୀ ଓ ଧଡ଼ି ହୋଇଯିବ ।

ମିଲିଙ୍ଗ୍ (Milling) : —

ତନ୍ତ୍ରଦ୍ୱାରା ହେଉ ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରଣାଳୀରେ ହେଉ କମ୍ପଲ ବୁଣା ସରିଲେ ତାହା
ଦେଖିବାକୁ ଝଲସ ଓ ଅସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯାଏ । କମ୍ପଲ ବୁଣା ସରିଲେ ତାକୁ ପାଣିରେ ଓଦା କରି

୮ ନମ୍ବର ଚିତ୍ର

ଗୋଡ଼ ଖସିଯିବ ସେତେବେଳେ ଜାଣିବ ସେ, ଦଳା ଠିକ୍ ହୋଇଗଲାଣି ।

ଗୋଟିଏ ପକ୍ତା ତଟାଣ ଉପରେ ବା
ସମତୁଲ ପଥର ଚକଟା ଉପରେ
କିମ୍ବା ଖଣ୍ଡିଏ ପଟା ଉପରେ ଅଥବା
କେବଳ ଖଣ୍ଡିଏ ତଟେଇ ଉପରେ
ରଖି ଦୁଇ ଗୋଡ଼ଦ୍ୱାରା ଧାନ ମଲିଲ
ପରି ଖୁବ୍ ଦଳିବ । ଯେତେ ଦଳିବ
ପଦାର୍ଥ ସେତେ ବହୁଳ, ଚକଟା ଓ
ଧାଣିରୁଚକ ହେବ । ପ୍ରାୟ ୧ ଦଣ୍ଡାରୁ
୨ ଦଣ୍ଡା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହିପରି ଦଳିବାକୁ
ପଡ଼ିବ । ଆବଶ୍ୟକମତେ ଦଳିଲ-
ବେଳେ ସେଥିରେ କିଛି କିଛି ପାଣି
ଛସୁଥିବ । ଦଳୁଁ ଦଳୁଁ ଯେତେ-
ବେଳେ ତାହା ଚକଟଣ ହୋଇ-
ଯିବ ତା ଉପରୁ ଦଳିବା ବ୍ୟକ୍ତିର

ବୁଣା ହେବା ପଦାର୍ଥ ଦଳବାଦ୍ୱାରା ବହୁଳ ହେବାରୁ ତାହାର ଲମ୍ବା ଓ ଚଉଡ଼ା କେତେକ ପରିମାଣରେ କମିଯାଏ; ତେଣୁ କମ୍ବଳ ବୁଣିବାପାଇଁ ଟାଣିକୁ ବେଶୀ ଲମ୍ବା ଓ ଚଉଡ଼ା କରିବାକୁ ହୁଏ । ଏହି ଦଳବା ପ୍ରଣାଳୀକୁ ମିଲିଙ୍ଗ୍ କହନ୍ତି ।

ଏକଥା ସତ ଯେ, ଆମ ଦେଶର ମେଣ୍ଟାଙ୍କ ଲେମ୍ବୁଡ଼ିକ ଛୋଟ ଛୋଟ ଏବଂ ତାହା କୋମଳ ନୁହେଁ । ଏହା ନିରସା ପଶମ । କମ୍ବଳ ଓ ଗାଲରୁ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଭଲ ଶ୍ରେଣୀର ଗରମ ଲୁଗା ଏଥିରେ ବୁଣା ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆମ ଦେଶର ମେଣ୍ଟାଙ୍କ ଲେମ୍ବୁ ଯେବେ ବରାବର କଟାଯାଏ ତେବେ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ଏହି ଲେମ୍ବୁ ଆଉ କିଛି ଅଧିକ ଲମ୍ବା, ସଫା ଓ ନରମା ହେବ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଯେବେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦେଶରୁ ଅଧିକ ପଶମବାନ୍ ମେଣ୍ଟା ଅଣାଯାଇ ଆମ ଦେଶର ମେଣ୍ଟାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯୋଡ଼ି ଲଗାଇ ଦୋମିଶା ମେଣ୍ଟା ହେବାର ଉପାୟ କରାଯାଏ, ତେବେ ଏ ଦୋନୋସଲ୍ ମେଣ୍ଟାଙ୍କ ଲେମ୍ବୁ ନିଶ୍ଚୟ ସରସ ହେବ । ପଶୁ ଜାତିର ଏ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଭିନ୍ନ କରିବା ପ୍ରଣାଳୀକୁ କ୍ସ-ବ୍ରିଡ଼ିଙ୍ଗ୍ ବୋଲିଯାଏ ଓ ଏ ଦୋନୋସଲ୍ ପଶୁଙ୍କୁ କ୍ସ-ବ୍ରେଡ୍ (Crossbreed) ବୋଲିଯାଏ । ଆଲମୋରାଅଞ୍ଚଳର ମେଣ୍ଟାଙ୍କୁ ଆଣି ଆମ ଦେଶର ମେଣ୍ଟାଙ୍କ ସହିତ କ୍ସ-ବ୍ରିଡ଼ିଙ୍ଗ୍ ହେଲେ ଆମ ଦେଶରେ ଅତି ଉତ୍ତମ ପଶମ ହେବାର ଆଶା କରାଯାଏ । ମାତ୍ର ଆଲମୋରା ବିଶେଷ ଥଣ୍ଡା ଜାଗା । ଆଲମୋରାର ମେଣ୍ଟାଙ୍କ ଘଷରେ ଆମ ଦେଶ କେତେଦୂର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର ହେବ, ତାହା କହି ହେଉ ନାହିଁ । ଗୋଆଲିଆର ବା ବିକାନାର୍ ରାଜ୍ୟର ମେଣ୍ଟା ଏଠାରେ ସହଜରେ ଚଳି ପାରିବେ । ତେଣୁ ସେହିଠାରୁ ଗୁଡ଼ିଏ ମେଣ୍ଟା ଅଣାଇ ଏଠାରେ କ୍ସ-ବ୍ରିଡ଼ିଙ୍ଗ୍ ପରୀକ୍ଷା କରାଗଲେ ଅବଶ୍ୟ ଅନେକ ପରିମାଣରେ ଆମ ଦେଶରେ ମେଣ୍ଟାଙ୍କ ଲେମ୍ବୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପେକ୍ଷା ସରସ ହେବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ବିକାନାର ରାଜ୍ୟର ଗୋଟିଏ ମେଣ୍ଟାଠାରୁ ବର୍ଷରେ ୧୬୦ ଡୋଲାରୁ ୧୮୦ ଡୋଲାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲେମ୍ବୁ ମିଳେ । ବିକାନାର ମାଛ ମେଣ୍ଟା ୨ ବର୍ଷ ବୟସ ହେବାପରେ ପ୍ରଥମେ ଗର୍ଭ ହୁଅନ୍ତି । ପ୍ରଥମ ଗର୍ଭ ପରେ ପ୍ରତି ୧୬ ମାସରୁ ୧୮ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଏ ମେଣ୍ଟା ୨ ଥର ହୁଆ ଦିଅନ୍ତି । ଏ ମେଣ୍ଟା ପ୍ରାୟ ୧୨ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଞ୍ଚନ୍ତି ।

୫୦ ଗୋଟି ମାଛ ମେଣ୍ଟାଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରୀଷ୍ଟ ମେଣ୍ଟା ବା ଗାରଡ଼ ରଖିଲେ କାମ ଚଳିବ । ମାତ୍ର ସୁବିଧା ଅସୁବିଧା ଓ ବେଗ୍ମ ଆଗ୍ରା ବିବେଚନାରେ ୫୦ଟି ମାଛମେଣ୍ଟାଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ୨ ଗୋଟି ଗାରଡ଼ ରଖିବା ଉଚିତ । ମେଣ୍ଟାଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ଖାଦ୍ୟ କାଣ୍ଡିଆ ବୁଣ୍ଡା । ଗୋଟିଏ ଦେଶୀ ମେଣ୍ଟାକୁ ପ୍ରତିଦିନ ଏକପାଆ କାଣ୍ଡିଆବୁଣ୍ଡା, ଏକ ଛଟାକି ଗୁଳୁକ ଏବଂ କିଛି ଲୁଣ ଦେଲେ ଯଥେଷ୍ଟ

ଗଲେ ସେହି ସାବନମିଶା ପାଣି କେବଳ ଉଷ୍ମ ଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ତହିଁରେ ପଶମ ଲୁଗାକୁ ବୁଡ଼ାଇକରି ସଫାକରିବ । ସାବନରେ ଧୋଇ ତା ପରେ ବାରମ୍ବାର ନିର୍ମଳ ଜଳଦ୍ୱାରା ତାହାକୁ ଧୋଇ ସେ ଲୁଗାରୁ ସାବନ ଅଂଶ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ବାହାର କରି ଦେବାକୁହେବ । ସାବନର କୌଣସି ଅଂଶ ଲୁଗାରେ ରହଲେ ଯେବେ ଲୁଗାଟି କରବ ତେବେ ଲୁଗାରେ ହଲଦିଆଦାଗ ପଡ଼ିଯିବ । ସେ ଦାଗ ଛଡ଼ାଇବା ବଡ଼ କଠିନ ।

ଏହିପରି ଦାଗ ପଡ଼ିଗଲେ ତାହାକୁ ଛଡ଼ାଇବାର ଉପାୟ କେବଳ ବାରମ୍ବାର ଧୋଇ ଖରରେ ଶୁଖାଇବା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କିଛି ନାହିଁ । ଏହିପରି ଶୁଖାଇଲେ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଦାଗ ଛଡ଼ିଯିବ । ଘାସ ଉପରେ ସେ ଲୁଗାକୁ ପାରିଦେଇ ଶୁଖାଇ ପାରିଲେ ଶୀଘ୍ର ଦାଗ ଛଡ଼ିପାରିବ, ପଶମ ଲୁଗାକୁ ଧୋଇବାକୁ କଦାଚ ବୁଲିଙ୍ଗ ପାଉଁଶର ବ୍ୟବହାର କରିବନାହିଁ । ବୁଲିଙ୍ଗ ପାଉଁଶର ମିଶାପାଣିରେ ଲୁଗାକୁ ଅଧିକ ସମୟ ବୁଡ଼ାଇ ରଖିଲେ ପଶମଲୁଗା ଏକାବେଳକେ ମିଳାଇ ଯାଇପାରେ ।

କମ୍ବଳ ଓ ଫୁଲନେଲ୍ କାରଖାନାମାନଙ୍କରେ ପଶମ ଲୁଗାକୁ ଗଜକବାସ୍ତୁଦ୍ୱାରା ସଫା କରନ୍ତି ।

ପଶମ ଲୁଗାକୁ ଅଧିକ ଉତ୍ତପରେ ସିଝାଇଲେ ଲୁଗାର ବଳ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ ଏବଂ ଲୁଗା ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇପାରେ ।

ପଶମ ଲୁଗାକୁ ଶୁଖିଲା ଓ ଥଣ୍ଡା ସ୍ଥାନରେ ରଖିବ । ପଶମ ଲୁଗାରେ ଶୀଘ୍ର ପୋକ ଲଗନ୍ତି । ପୋକମାନେ ପଶମ ଲୁଗାରେ ଡିମ୍ବ ପାରିନ୍ତି, ପଶମ ଲୁଗା ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିଲେ ପୋକ ଲଗିବାର ଭୟ ନ ଥାଏ । ପଶମ ଲୁଗାରେ କମ୍ବପତ୍ର ଦେଇ ରଖିଲେ ସହଜରେ ପୋକ ଲଗନ୍ତି ନାହିଁ ।

ପଶମ ଲୁଗା ଧୋଇବା ଦୋଷରେ ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ଲେଗୁ ଲେଗୁ ହୋଇଯାଏ ।

ପଶମ ଲୁଗାକୁ ନିଆଁ ଉପରେ ବସାଇ ସିଝି କରିବା ନାହିଁ କିମ୍ବା ବେଶୀ ଗରମ ହୋଇଥିବା ପାଣିରେ ଧୋଇବନାହିଁ । ନିମ୍ନ ଉଷ୍ମ ପାଣିରେ ଧୋଇବ ।

ପଶମଲୁଗା ଖରରେ ଶୁଖାଇବା ଉଚିତନୁହେଁ । ତାହାକୁ ଖୋଲା ପବନରେ ଖର ନ ପଡ଼ିବା ଜାଗାରେ ଶୁଖାଇବ ।

ପଶମ ଲୁଗାକୁ ଓଢ଼ା କରି ଅଧିକ ସମୟ ରଖିଦେଲେ ତାହା ବିଶେଷ ଲେଗୁ ଲେଗୁ ହୋଇଯାଏ, ତେଣୁ ତାହା ଉତ୍ତମରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରି ଶୁଖାଇବ । ଓଢ଼ାଆଉଁ ଆଉଁ ଟାଣି ଲୁଗାକୁ ବସ୍ତ୍ରର କରିଦେଲେ ଶୁଖିଗଲେ ତାହା ଲେଗୁ ଲେଗୁ ହୁଏ ନାହିଁ ।